

*Vakanties van
Nederlanders 2008*

Verklaring van tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
-	= nihil
-	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2007-2008	= 2007 tot en met 2008
2007/2008	= het gemiddelde over de jaren 2007 tot en met 2008
2007/'08	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz. beginnend in 2007 en eindigend in 2008
1997/'98-2007/'08	= boekjaar enz., 1997/'98 tot en met 2007/'08

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek
Grafimedia

Druk

OBT bv, Den Haag

Ontwerp

TelDesign, Rotterdam

Fotograaf

Willem Bos

Inlichtingen

Tel.: (088) 570 70 70
Fax: (070) 337 59 94
Via contactformulier:
www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl
Fax: (045) 570 62 68

Internet

www.cbs.nl

Prijs € 35,40 (excl. administratie- en verzendkosten)

ISBN: 978-90-357-1936-1

ISSN: 1382-5917

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen, 2009.
Verveelvoudiging is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

Samenvatting	5
Vooraf	9
1. Doel en opzet van de publicatie	11
1.1 Doel van de publicatie	11
1.2 Opzet van de publicatie	11
2. Vakanties van Nederlanders	13
2.1 Vakantieparticipatie	13
2.2 Aantal vakanties naar duur en bestemming	13
2.3 Logies, vervoer en organisatievorm	23
2.4 Vakantiespreiding	33
2.5 Vakantie-uitgaven	35
3. Tabellen	38
3.1 Vakantieparticipatie	38
3.2 Aantal vakanties naar duur en bestemming	44
3.3 Logies, vervoer en organisatievorm	62
3.4 Vakantiespreiding	83
3.5 Vakantie-uitgaven	85
Aanhangsels	
I. Lijst van gehanteerde begrippen	97
II. Doel en opzet van het Continu Vakantie Onderzoek	100
III. Cartogram Toeristengebieden in Nederland, 2008	103
IV. Handleiding voor gebruikers van StatLine	106
Index	107
Enkele verwante publicaties	109

Samenvatting

In het vakantiejaar 2008 ging 82 procent van de Nederlandse bevolking op vakantie. Dit percentage is de laatste jaren vrij stabiel. In absolute termen komt dit in 2008 neer op 12,7 miljoen personen. Ze waren goed voor in totaal 35,9 miljoen vakanties. Bij bijna de helft van deze vakanties bleef men in eigen land.

In Nederland werden 8,5 miljoen lange vakanties doorgebracht. De gemiddelde duur daarvan was 9,5 dagen. Daarnaast trok men er in eigen land 8,9 miljoen keer op uit voor een korte vakantie. Deze korte vakanties duurden gemiddeld 3,2 dagen. Het totaal aantal overnachtingen voor binnenlandse vakanties bedroeg bijna 92 miljoen.

In 2008 hebben Nederlanders 15,1 miljoen lange vakanties en 3,4 miljoen korte vakanties in het buitenland doorgebracht. De gemiddelde duur van deze vakanties was respectievelijk 13,0 en 3,3 dagen. In totaal brachten de Nederlanders voor lange en korte vakanties ruim 188 miljoen overnachtingen in het buitenland door.

Bij de lange vakanties in Nederland trok het toeristengebied 'Veluwe en Veluwerand' in 2008 met 12 procent de meeste vakantiegangers. Op korte afstand volgden de toeristengebieden 'Groningse, Friese en Drentse zandgronden', 'Noordzeepadplaatsen' en 'Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen'. Bij de korte vakanties prijken de 'Noordzeepadplaatsen' met 11 procent boven aan de ranglijst. De toeristengebieden 'Veluwe en Veluwerand', 'Groningse, Friese en Drentse zandgronden' en 'West- en Midden-Brabant' volgden met 10 procent op korte afstand.

Naar provincie bezien was Gelderland, met 3,0 miljoen lange en korte vakanties, veruit de meest favoriete vakantiebestemming. Op ruime afstand volgden Limburg (2,2 miljoen) en Noord-Brabant (2,0 miljoen). Zij onderstreepten daarmee de populariteit van binnenlandse vakanties in een bosrijke omgeving.

Bij de lange vakanties in het buitenland bleef Frankrijk ook in 2008 vakantieland nummer één. In 2008 zijn er door de Nederlanders bijna 2,4 miljoen lange vakanties in Frankrijk doorgebracht. Op grote afstand volgen Duitsland en Spanje. De topvijf wordt afgesloten door Oostenrijk en België. Een groot deel van alle lange buitenlandse vakanties is in het Middellandse Zeegebied doorgebracht. Spanje, Italië, Turkije en Griekenland waren in deze regio de belangrijkste zonbestemmingen. Buiten Europa trok de Verenigde Staten de meeste toeristen.

Voor korte vakanties naar het buitenland zijn de buurlanden uiteraard de belangrijkste bestemming. Evenals in 2007 werden er in 2008 meer korte vakanties in Duitsland doorgebracht dan in België.

Binnen Nederland gingen negen van de tien vakantiegangers met de auto op vakantie. Daarnaast was in feite alleen de trein hiervoor van enig belang. Ook voor vakanties naar het buitenland maakt men meestal gebruik van de eigen auto.

Met een aandeel van 51 procent voor lange vakanties en 69 procent voor korte vakanties heeft de auto een enorme voorsprong op de overige vervoermiddelen bij vakanties naar het buitenland. In 2008 werd 39 procent van de reizen voor lange buitenlandse vakanties per vliegtuig afgelegd. De laatste jaren stijgt deze vervoerswijze sterk in populariteit. Deze toename van de vliegvakanties lijkt ten koste te zijn gegaan van het vervoer per auto naar het vakantieadres. De trein en touringcar bleven met een aandeel van respectievelijk 3 procent en 5 procent van het totaal aantal lange buitenlandse vakanties van beperkte betekenis.

Voor overnachtingen zijn in Nederland vooral de kampeer- en bungalowsector van belang. In 2008 werden 4 á 5 van de 10 lange vakanties in een zomerhuisje, vakantie-bungalow of tweede woning doorgebracht. Het aantal kampeervakanties bleef daar ruim bij achter. Voor een korte binnenlandse vakantie zijn hotels (27 procent) en gehuurd huisjes of bungalows (23 procent) erg in trek.

Voor vakanties in het buitenland is het hotel veruit de belangrijkste logiesvorm. In 2008 bood dit soort overnachtinggelegenheden aan ruim 7 miljoen vakantiegangers onderdak. Daarnaast werd er tijdens vakanties veel gebruik gemaakt van appartementen. Dit geldt vooral voor lange vakanties. Ook huurde een groot aantal Nederlanders voor het verblijf in het buitenland een zomerhuisje of vakantiebungalow. Verder werd bijna een op de tien lange vakanties doorgebracht in een woning van familie, vrienden of kennissen.

Buitenlandse vakanties zijn voor het merendeel georganiseerde reizen. Bij het boeken nemen de reisbureaus een centrale plaats in. Een veel kleiner deel boekt rechtstreeks bij een reisorganisatie of bij een andere bemiddelende instantie. Voor vakanties in eigen land regelen veruit de meeste vakantiegangers het vervoer en logies zelf. Van alle binnenlandse vakanties kan ongeveer een op de drie als een georganiseerde reis worden aangemerkt. Daarbij gaat het vooral om vakanties die geboekt zijn bij een boekingscentrale van hotel- of bungalowketen.

Voor lange vakanties zijn juli en augustus de belangrijkste maanden. Dit geldt zowel voor het binnen- als buitenland. In de drukste weken van 2008 (eind juli) waren er ruim 2,4 miljoen Nederlanders voor een lange vakantie van huis. Buiten het hoogseizoen viel de keuze relatief vaak op de meivakantie. Het voorseizoen (mei en juni) was traditioneel het meest in trek bij degenen die er voor een korte vakantie op uit trokken.

In 2008 hebben Nederlanders ruim € 15 miljard aan vakanties uitgegeven. Aan buitenlandse vakanties werd in totaal € 12,6 miljard uitgegeven. In eigen land bedroegen de uitgaven in dezelfde periode € 2,8 miljard.

In 2008 gaf de vakantieganger per lange buitenlandse vakantie gemiddeld € 781 uit en aan een lange binnenlandse vakantie € 205. Voor korte vakanties bedroegen de gemiddelden respectievelijk € 230 en € 106.

Deze publicatie is samengesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. De uitkomsten komen uit het in 2002 vernieuwde Continu Vakantie Onderzoek (CVO), dat is uitgevoerd door de BV Nederlands Vakantie en Vrijetijdsonderzoek. Dit is een samenwerkingsverband van TNS NIPO en het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC). Het feit dat de steekproef vanaf 2002 bijna is verdubbeld, heeft de betrouwbaarheid van de uitkomsten gunstig beïnvloed. Vergelijking met de resultaten van vóór 2002 is in veel gevallen niet goed mogelijk door een zogeheten 'trendbreuk'. Oorzaken hiervoor zijn dat, in vergelijking met voorgaande onderzoeken, in het onderzoek vanaf 2002 een ruimere vakantiedefinitie is gehanteerd. Bovendien is de begindatum van het vakantiejaar twee maanden naar voren gehaald en is de vraagstelling en methode van waarneming gewijzigd. In deze publicatie zijn alleen cijfers van het in 2002 vernieuwde CVO opgenomen, waardoor trendbreuken in de hier gepresenteerde resultaten dus geen rol spelen.

Kerncijfers, 2008

	Eenheid	Lange vakanties		Korte vakanties	
		Nederland	Buitenland	Nederland	Buitenland
Totaal aantal vakanties	<i>mln</i>	8,5	15,1	8,9	3,4
w.v.					
in de winterperiode	<i>mln</i>	2,7	5,1	4,3	1,9
in de zomerperiode	<i>mln</i>	5,8	10,0	4,6	1,4
Gemiddelde verblijfsduur	<i>dagen</i>	9,5	13,0	3,2	3,3
Aantal overnachtingen	<i>mln</i>	72,4	180,6	19,4	7,8
Uitgaven	<i>mld euro</i>	1,8	11,8	1,0	0,8

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Vooraf

De behoefte aan statistische informatie over toerisme is groot. In het verleden brachten het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), het Nederlands Bureau voor Toerisme (NBT) en het Nederlands Research Instituut voor Recreatie en Toerisme (NRIT) ieder hun eigen publicaties op de markt. Om nog beter dan in het verleden op vragen van het publiek, de overheid en het bedrijfsleven in te kunnen spelen, hebben genoemde instellingen vanaf 1995 hun krachten gebundeld in de 'Publicatiereeks toerisme en recreatie'. Deze reeks geeft elk jaar een actueel beeld van de ontwikkelingen op het gebied van de toeristisch-recreatieve sector. Ook nadat het NBT is ondergebracht bij de koepelorganisatie Toerisme Recreatie Nederland (TRN), waarvan de naam met ingang van 2004 is gewijzigd in Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC), is deze werkwijze voortgezet.

Deze publicatie is onderdeel van de hiervoor genoemde reeks. Deze bestaat verder uit de publicaties 'Toerisme in Nederland': 'het gebruik van logiesaccommodaties' van het CBS en 'Toerisme en recreatie in cijfers' van het CBS en NBTC. Deze publicaties zijn met korting als pakket te bestellen. Ze zijn uiteraard ook los verkrijgbaar.

Het Continu Vakantie Onderzoek (CVO) levert meer gegevens op dan in deze publicatie zijn vermeld. Zo zijn in het verleden onder meer artikelen uitgebracht over specifieke onderwerpen als wintersport, vakanties in het Middellandse Zeegebied en het vakantiepatroon van respectievelijk jongeren, ouderen en stedelingen. Daarnaast heeft het CBS een uitgebreide databank, StatLine genaamd, die via internet kan worden benaderd. In StatLine zijn veel cijfers over vakanties van Nederlanders te vinden. Naast de mogelijkheid om te zoeken op trefwoorden, kan met behulp van de Webselector een keuze worden gemaakt uit de gegevens van alle StatLine-publicaties. In aanhangsel IV is beschreven hoe u gegevens over vakanties van Nederlanders in StatLine kunt opzoeken.

Voor nadere informatie over de publicaties, StatLine en onderzoeken op het gebied van toerisme en vrijetijdsbesteding kunt u telefonisch contact opnemen met de Infoservice van het CBS via het nummer 0900-0227 (€ 0,50 per minuut). Ook is het mogelijk om informatie op te vragen via e-mail: infoservice@cbs.nl.

1. Doel en opzet van de publicatie

1.1 Doel van de publicatie

Deze publicatie geeft een cijfermatig overzicht van de korte en lange vakanties van Nederlanders. Evenals in publicaties van voorgaande jaren is daarbij in het bijzonder aandacht besteed aan de mate waarin Nederlanders op vakantie gaan (participatie), de bestemmingen in binnen- en buitenland, de logiesvorm, het vervoermiddel, de organisatievorm (zelf geregeld of via een reisbureau geboekt), de vakantiespreiding en -uitgaven.

De gegevens zijn afkomstig van het Continu Vakantie Onderzoek (CVO) dat is uitgevoerd door de BV Nederlands Vakantie en Vrijtijdsonderzoek. Dit is een samenwerkingsverband van TNS NIPO en het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC).

Voor het Continu Vakantie Onderzoek is een steekproef getrokken van personen die in Nederland woonachtig zijn en de Nederlandse nationaliteit hebben. Personen in institutionele huishoudens (bejaardenoorden, verpleeghuizen, en dergelijke) zijn buiten het onderzoek gehouden.

1.2 Opzet van de publicatie

In hoofdstuk 2 wordt het vakantiepatroon van de Nederlanders beschreven. Daarbij is onderscheid gemaakt naar duur van het verblijf (korte versus lange vakanties) en bestemming (Nederland versus buitenland). De gegevens zijn afkomstig van het in 2002 vernieuwde Continu Vakantie-Onderzoek (CVO). In deze publicatie zijn alleen cijfers over de periode na 2002 opgenomen, zodat op betrouwbare wijze ontwikkelingen beschreven kunnen worden.

De uitkomsten vanaf 2002 zijn, vanwege een 'trendbreuk', niet goed vergelijkbaar met eerder gepubliceerde gegevens van vóór 2002. De oorzaken van deze 'trendbreuk' zijn een verruiming van de vakantiedefinitie, het vervroegen van de begindatum van het vakantiejaar en wijzigingen in de vraagstelling en de methode van waarneming in het onderzoek vanaf 2002 (zie Aanhangsel II).

Hoofdstuk 3 bevat gedetailleerde tabellen over 2008. Het accent ligt daarbij op verdelingen naar sociaaleconomische kenmerken van de vakantiegangers en kenmerken van de vakanties voor de afzonderlijke bestemmingen, logiesvormen en vervoermiddelen. Enkele ander uitsplitsingen in de tabellen zijn onder meer: participatie aan vakanties, organisatievorm en uitgaven aan vakanties.

In Aanhangsel I is een lijst met gehanteerde begrippen gepresenteerd. Aanhangsel II bevat informatie over doel en opzet van het Continu Vakantie-Onderzoek. Tevens is daar uiteengezet waarom een vergelijking van de uitkomsten vanaf 2002 met die van eerdere jaren niet goed mogelijk is. Aanhangsel III bevat een cartogram met de toeristengebieden in Nederland in 2008. Aanhangsel IV geeft een korte uitleg hoe de elektronische databank StatLine gebruikt kan worden om gegevens over vakanties van Nederlanders te verkrijgen. De 'Index' biedt de mogelijkheid om snel gegevens over een bepaald onderwerp te vinden. Een lijst met verwante publicaties besluit deze editie van 'Vakanties van Nederlanders'.

2. Vakanties van Nederlanders

2.1 Vakantieparticipatie

In 2008 is 82 procent van de bevolking met vakantie geweest. Dit komt overeen met 12,7 miljoen personen. Dit percentage is de laatste jaren vrij stabiel.

Driekwart van de Nederlanders heeft in 2008 één of meer lange vakanties doorgebracht. Ruim 40 procent ging (ook) voor een korte vakantie van huis. Ook de tijdreeksen van lange en korte vakanties laten de laatste jaren een vrij stabiel patroon zien.

Staat 1 Vakantieparticipatie naar duur

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x mln					
Vakantieparticipatie	82	81	81	81	81	82	12,5	12,5	12,4	12,4	12,5	12,7
w.v.												
uitsluitend lange vakanties	41	41	40	40	39	41	6,2	6,3	6,2	6,1	6,1	6,4
uitsluitend korte vakanties	7	6	6	7	7	7	1,1	0,9	0,9	1,1	1,1	1,0
zowel lange als korte vakanties	34	35	34	34	34	34	5,2	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3
Participatie aan lange vakanties	75	75	75	74	74	75	11,4	11,6	11,5	11,4	11,4	11,6
Participatie aan korte vakanties	41	40	40	41	41	40	6,3	6,2	6,2	6,3	6,4	6,3

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

De tabellen 1 en 2 (zie hoofdstuk 3) bevatten voor 2008 verdere uitsplitsingen. Behalve participatiecijfers zijn daarin per sociaaleconomische groep ook de vakantieintensiteit en de verdeling van het aantal doorgebrachte vakanties per bestemming vermeld.

2.2 Aantal vakanties naar duur en bestemming

Aantal vakanties

In 2008 zijn door de Nederlanders 35,9 miljoen vakanties doorgebracht. De helft van deze vakanties werd in eigen land doorgebracht.

Voor lange vakanties in Nederland is de zomerperiode favoriet. Dit geldt ook voor korte vakanties, maar deze zijn toch iets gelijkmatiger over het jaar verspreid dan lange vakanties.

Bij de buitenlandse vakanties zijn ruim acht van de tien verblijven een lange vakantie. In de winterperiode trokken 5,1 miljoen Nederlanders voor een vakantie van minstens vijf dagen de grens over. In de zomerperiode waren dat er 10,0 miljoen. Korte vakanties in het buitenland werden daarentegen wat meer in de winter- dan in zomerperiode doorgebracht. Daarbij moet echter rekening worden gehouden met het feit dat de winterperiode bij dit onderzoek zeven maanden (oktober 2007–april 2008) en de zomerperiode vijf maanden (mei–september 2008) omvat. Van de 35,9 miljoen vakanties was ruim 9 procent een korte buitenlandse vakantie. In de winterperiode 2007/'08 zijn er door Nederlanders 1,0 miljoen (overwegend lange) wintersportvakanties doorgebracht. Gerelateerd aan het totaal aantal buitenlandse vakanties in de winterperiode neemt de wintersport daarmee in het vakantiepatroon van Nederlanders een minder belangrijke plaats in.

Staat 2 Aantal vakanties naar bestemming en seizoen

	Lange vakanties						Korte vakanties					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
<i>x mln</i>												
Nederland	9,0	9,1	8,5	8,8	8,5	8,5	9,1	8,9	8,9	9,0	9,1	8,9
w.v.												
in de winterperiode	2,6	2,9	2,6	2,6	2,6	2,7	3,9	4,1	4,2	4,1	4,4	4,3
in de zomerperiode	6,4	6,2	5,9	6,2	5,8	5,8	5,2	4,8	4,7	4,9	4,7	4,6
Buitenland	13,0	13,6	13,8	13,5	13,9	15,1	3,5	3,6	3,3	3,2	3,7	3,4
w.v.												
in de winterperiode	4,5	5,2	5,0	4,6	4,9	5,1	1,9	2,1	1,9	1,8	2,0	1,9
w.o.												
wintersport	1,1	1,1	1,2	1,1	1,0	1,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
in de zomerperiode	8,5	8,4	8,8	8,9	9,0	10,0	1,6	1,5	1,4	1,4	1,6	1,4
Totaal	22,0	22,7	22,2	22,4	22,4	23,6	12,5	12,5	12,2	12,2	12,8	12,3

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Gemiddelde vakantieduur

In 2008 zijn Nederlanders voor een lange vakantie gemiddeld bijna 12 dagen van huis geweest. Voor een buitenlandse vakantie was men gemiddeld 3 dagen langer van huis dan voor een binnenlandse lange vakantie. Ongeacht de bestemming duurden lange zomervakanties gemiddeld drie á vier dagen langer dan een wintervakantie.

De gemiddelde verblijfsduur voor een korte vakantie is 3,2 dagen. Er is daarbij nageenog geen verschil tussen binnen- en buitenlandse korte vakanties. De laatste jaren laten de duren van korte binnenlandse en buitenlandse vakanties een vrij stabiel patroon zien.

Bij de berekening van de vakantie duur zijn de dag van vertrek en terugkeer volledig meegeteld. In Nederland worden korte vakanties echter meestal in het weekend doorgebracht. In veel gevallen is men daarbij van vrijdag- tot zondagavond, dus niet langer dan achtenveertig uur, van huis.

Staat 3 Gemiddelde vakantie duur naar bestemming en seizoen

	Lange vakanties						Korte vakanties					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
<i>dagen</i>												
Nederland	9,9	10,1	10,0	9,9	9,9	9,5	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
w.v.												
in de winterperiode	8,1	7,8	7,9	7,6	7,7	7,5	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
in de zomerperiode	10,6	11,1	11,0	10,9	11,0	10,4	3,2	3,1	3,1	3,1	3,1	3,2
Buitenland	13,0	13,0	12,9	12,8	12,9	13,0	3,3	3,2	3,3	3,3	3,3	3,3
w.v.												
in de winterperiode	11,0	10,9	10,7	10,5	10,8	10,9	3,3	3,2	3,2	3,3	3,3	3,3
in de zomerperiode	14,9	14,3	14,2	14,0	14,1	14,0	3,3	3,2	3,3	3,3	3,3	3,4
Totaal	11,7	11,8	11,8	11,6	11,8	11,7	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Overnachtingen

In 2008 werden in totaal 253 miljoen overnachtingen voor lange vakanties geregistreerd. Daarvan werd ruim zeventig procent in het buitenland doorgebracht. Ongeacht de bestemming vond het merendeel van de overnachtingen in de zomerperiode plaats.

Bij de korte vakanties ligt het totaal aantal overnachtingen per definitie op een veel lager niveau. Van de 27 miljoen overnachtingen werd 70 procent in eigen land doorgebracht. In Nederland ontliepen de aantallen overnachtingen in de winter- en zomerperiode bij korte vakanties elkaar nauwelijks. Ook in het buitenland verschilden het aantal overnachtingen in de winter- en zomerperiode niet erg veel van elkaar.

Bij buitenlandse vakantiereizen worden in veel gevallen niet alle overnachtingen in het vakantieland zelf doorgebracht. Dit is afhankelijk van de vervoerswijze en afstand. In staat 5 is voor de lange vakanties per land het aantal overnachtingen uitgesplitst naar hun verblijfsfunctie (vakantieland of doorgangsland). Van alle overnachtingen in het buitenland telde Frankrijk er in 2008 het meeste (31 miljoen). Op ruime afstand volgt Spanje. Duitsland is derde, maar tegelijkertijd wel het belangrijkste doorgangsland. Frankrijk is wat betreft overnachtingen het op één na belangrijkste doorgangsland.

Staat 4 Aantal overnachtingen tijdens vakanties naar bestemming

	Lange vakanties						Korte vakanties					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	<i>x mln</i>											
Nederland	81	82	76	79	76	72	20	19	19	19	20	19
w.v.												
in de winterperiode	19	20	18	17	18	17	9	9	9	9	10	9
in de zomerperiode	62	63	59	61	58	54	11	10	10	10	10	10
Buitenland	156	164	164	159	166	181	8	8	7	7	8	8
w.v.												
in de winterperiode	45	52	49	44	48	50	4	5	4	4	4	3
in de zomerperiode	110	113	116	115	118	130	4	3	3	3	5	4
Totaal	236	247	241	238	241	253	28	27	27	27	28	27

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Staat 5 Aantal overnachtingen tijdens buitenlandse lange vakanties per land naar verblijfsfunctie, 2008

	Vakantieland	Doorgangsland	Totaal	Aandeel in het totaal aantal overnachtingen
	<i>x mln</i>			%
België	7,5	0,3	7,7	4
Frankrijk	30,0	1,0	31,0	17
Spanje	20,2	0,2	20,3	11
Oostenrijk	10,7	0,5	11,2	6
Groot-Brittannië	3,4	0,1	3,5	2
Duitsland	14,0	1,9	15,9	9
Italië	12,2	0,4	12,7	7
Griekenland	8,4	0,0	8,4	5
Turkije	8,9	0,0	8,9	5
Overige landen	57,7	3,6	61,3	34
Totaal	172,8	8,1	180,9	100

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Binnenlandse bestemmingen***Toeristengebieden***

In 2008 waren de Noordzeebadplaatsen met 11 procent voor het eerst sinds lange tijd niet meer het meest bezochte toeristengebied voor een lange binnenlandse vakantie. Met 12 procent van alle lange binnenlandse vakanties stond het toeris-

tengebied 'Veluwe en Veluwerand' in 2008 op de eerste plaats. Ook het toeristengebied 'Groningse, Friese en Drentse zandgronden' nam met 11 procent een belangrijke plaats in. Het toeristengebied 'Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen' eindigde met 10 procent op de vierde plaats. Zij onderstrepen daarmee de populariteit van bosrijke gebieden voor lange vakanties in ons land. De meeste watersportgebieden nemen, in vergelijking met de bosrijke gebieden, daarentegen een bescheiden plaats in.

Van alle lange binnenlandse vakanties werden dus de meeste in een bosrijke omgeving doorgebracht en in mindere mate aan de kust of in een gebied waar meren, plassen en rivieren het landschap in belangrijke mate bepalen.

Voor de geografische indeling van de zeventien toeristengebieden wordt verwezen naar het cartogram in Aanhangsel III. Een lijst van gemeenten per toeristengebied is eveneens in genoemd Aanhangsel opgenomen.

Staat 6 Lange vakanties in Nederland naar toeristengebied

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Waddeneilanden	7	7	7	7	8	7	660	620	620	600	650	600
Noordzeebadplaatsen	14	13	13	13	13	11	1 270	1 170	1 110	1 180	1 070	970
IJsselmeerkust	4	4	3	4	4	4	370	330	280	330	330	380
Deltagebied	6	5	4	4	4	4	540	490	350	360	380	360
Meren in Groningen, Friesland en Noordwest-Overijssel	3	2	3	4	4	3	240	220	280	350	300	280
Hollands-Utrechtse meren	1	1	1	1	0	0	80	70	70	80	30	30
Utrechtse Heuvelrug en 't Gooi	2	3	2	3	2	2	170	230	190	240	170	170
Veluwe en Veluwerand	13	12	11	11	10	12	1 130	1 080	940	970	880	980
Gelders rivierengebied	1	1	1	1	1	1	60	60	70	60	60	80
Achterhoek	4	4	4	4	4	4	350	340	360	370	310	380
Twente, Salland en Vechtstreek	9	8	9	8	8	8	800	740	740	690	700	710
Groningse, Friese en Drentse zandgronden	10	12	11	11	11	11	880	1 050	960	990	930	950
West- en Midden-Brabant	8	9	8	9	9	9	720	770	710	780	760	770
Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen	9	12	11	10	10	10	780	1 060	890	900	870	880
Zuid-Limburg	5	4	5	4	6	5	410	360	390	380	470	450
Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht	1	1	1	1	1	1	70	60	60	100	80	90
Overig Nederland	6	5	5	5	6	5	510	440	440	470	490	460
Totaal	100	100	100	100	100	100	9 030	9 070	8 450	8 840	8 460	8 530

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Bij de korte binnenlandse vakanties staat het toeristengebied 'Noordzeebadplaatsen' met 11 procent sinds lange tijd weer op de eerste plaats. Deze prominente plaats hebben de Noordzeebadplaatsen te danken aan de sterke daling van het aan-

tal korte vakanties in de 'Veluwe en Veluwerand' van 13 procent in 2007 naar 10 procent in 2008. Deze daling lijkt het gevolg te zijn van de toename van het aantal lange vakanties in dit toeristengebied. Ook de toeristengebieden 'Groningse, Friese en Drentse zandgronden' en 'West- en Midden-Brabant' staan met 10 procent nog redelijk hoog in de rangorde.

Uit deze resultaten blijkt dat er een sterke voorkeur bestaat voor korte vakanties in bosrijke gebieden. De populariteit van de bosrijke gebieden wordt verder bevestigd door het grote aantal korte vakanties in andere bosrijke gebieden als 'Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen' en 'Twente, Salland en Vechtstreek'.

In 2008 werden bijna drie van de vijf korte binnenlandse vakanties in een omgeving met bos en hei doorgebracht. Vijftien procent van de korte vakanties werd in een van de watersportgebieden doorgebracht en 17 procent werd in de kuststreek doorgebracht. Bij de Noordzeepadplaatsen lijkt de laatste jaren sprake van een lichte afname: in 2002 werd nog 13 procent van alle korte vakanties in een van de Noordzeepadplaatsen gehouden, vanaf 2005 is dit cijfer constant op een niveau van 11 procent. Ook in de overige toeristengebieden lijkt de laatste jaren sprake van een vrij constant niveau.

Staat 7 Korte vakanties in Nederland naar toeristengebied

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Waddeneilanden	5	4	5	4	5	6	440	330	440	350	440	500
Noordzeepadplaatsen	13	12	11	11	11	11	1 180	1 090	960	1 000	1 040	980
IJsselmeerkust	5	5	5	4	4	6	450	480	400	370	370	540
Deltagebied	5	5	5	5	4	5	470	460	410	410	400	460
Meren in Groningen, Friesland en Noordwest-Overijssel	3	4	3	3	3	3	230	310	280	220	300	240
Hollands-Utrechtse meren	2	2	1	1	1	0	160	150	50	100	50	40
Utrechtse Heuvelrug en 't Gooi	3	2	3	3	2	2	230	190	290	270	220	200
Veluwe en Veluwerand	11	12	12	13	13	10	1 000	1 060	1 060	1 180	1 150	930
Gelders rivierengebied	1	0	1	2	1	1	80	40	60	140	120	60
Achterhoek	3	3	3	4	4	4	260	300	290	340	360	330
Twente, Salland en Vechtstreek	8	8	8	8	7	7	730	700	670	680	660	610
Groningse, Friese en Drentse zandgronden	9	8	10	9	9	10	800	710	860	810	810	900
West- en Midden-Brabant	10	11	10	10	10	10	920	1 000	900	870	930	880
Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen	8	8	8	9	10	9	700	720	730	770	880	830
Zuid-Limburg	6	6	5	6	6	6	500	550	470	570	530	550
Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht	3	2	3	2	3	3	250	210	300	210	280	270
Overig Nederland	7	7	8	8	6	7	660	620	710	670	590	630
Totaal	100	100	100	100	100	100	9 060	8 900	8 860	8 950	9 140	8 920

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Provincies

Naar provincie bezien steekt Gelderland bij de lange vakanties al jarenlang met kop en schouders boven de overige provincies uit. In 2008 was dat met 18 procent niet anders. Opvallend is de tweede plaats die Limburg de laatste jaren inneemt. Daarna volgen Noord-Holland en Noord-Brabant, respectievelijk met beide 11 procent van alle lange vakanties. Opmerkelijk is de daling van het aantal lange vakanties in de provincie Zeeland van 12 procent in 2003 naar 9 procent in 2008. In de overige provincies is de laatste jaren sprake van een vrij stabiel niveau.

Onder aan de ranglijst van de lange vakanties zijn de provincies Groningen en Utrecht (elk met 3 procent) en Flevoland (2 procent) te vinden.

Staat 8 Lange vakanties in Nederland naar bestemmingsprovincie

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Groningen	2	2	2	2	2	3	160	140	150	190	150	220
Friesland	9	8	9	8	8	7	790	720	740	740	700	630
Drenthe	9	10	10	10	10	10	800	920	860	880	840	860
Overijssel	10	9	10	9	10	9	850	800	800	810	820	790
Flevoland	2	2	2	2	2	2	180	160	140	160	170	170
Gelderland	18	18	17	17	16	18	1 620	1 600	1 470	1 490	1 350	1 560
Utrecht	3	3	3	3	2	3	260	280	230	270	200	220
Noord-Holland	10	10	10	11	12	11	860	870	830	950	980	900
Zuid-Holland	7	6	6	6	6	5	610	570	530	520	500	430
Zeeland	12	10	9	9	8	9	1 030	920	740	800	700	740
Noord-Brabant	10	10	10	11	11	11	890	950	880	940	910	910
Limburg	11	13	13	12	13	13	980	1 160	1 080	1 090	1 130	1 110
Totaal	100	100	100	100	100	100	9 030	9 070	8 450	8 840	8 460	8 530

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Ondanks een sterke daling vanaf 2006 is Gelderland sinds jaar en dag nog steeds de meest bezochte provincie voor korte binnenlandse vakanties. Evenals in voorgaande jaren brachten de Nederlanders in 2008 een groot deel (16 procent) van het totaal aantal korte vakanties in deze bosrijke provincie door. In absolute zin betekent dit dat er vorig jaar naar schatting bijna 1,5 miljoen korte vakanties in Gelderland zijn doorgebracht. In 2006 waren dit er nog ruim 1,8 miljoen.

Na Gelderland zijn Noord-Holland, Noord-Brabant en Limburg, elk met 12 procent, de provincies waar de meeste korte vakanties worden gehouden. De voorkeur voor Noord-Holland, Noord-Brabant en Limburg als bestemming voor een korte vakantie lijkt sinds 2003 vrij stabiel.

Dit beeld lijkt het vermoeden te bevestigen dat korte verblijfsrecreanten dikwijls niet al te ver van huis gaan. In de vijf provincies met het hoogste inwonertal, waartoe

ook de zuidelijke provincies behoren, zijn namelijk ook de meeste korte vakanties doorgebracht.

Groningen en Utrecht blijken met elk een aandeel van slechts 3 procent bij de Nederlanders de minst populaire bestemmingen voor korte vakanties te zijn.

Staat 9 Korte vakanties in Nederland naar bestemmingsprovincie

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Groningen	2	2	2	2	2	3	190	200	190	190	200	220
Friesland	7	7	7	7	6	6	670	640	630	600	580	510
Drenthe	8	7	9	8	8	9	730	620	760	690	740	820
Overijssel	9	10	9	9	8	8	790	850	760	760	730	690
Flevoland	2	2	3	2	3	4	220	220	230	190	230	320
Gelderland	16	17	17	20	19	16	1 480	1 540	1 520	1 820	1 740	1 460
Utrecht	5	3	4	4	3	3	450	300	350	320	290	260
Noord-Holland	10	11	11	11	11	12	900	940	1 000	960	990	1 070
Zuid-Holland	10	8	9	9	8	9	890	750	780	780	740	750
Zeeland	8	7	6	6	7	7	720	640	560	540	620	630
Noord-Brabant	11	13	13	12	13	12	1 030	1 200	1 150	1 050	1 170	1 100
Limburg	11	11	11	12	12	12	990	1 010	940	1 080	1 110	1 090
Totaal	100	100	100	100	100	100	9 060	8 910	8 860	8 950	9 140	8 920

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

In de tabellen 3 t/m 8 is zowel voor lange als korte vakanties meer gedetailleerde informatie opgenomen over de belangrijkste bestemmingen in Nederland.

Buitenlandse bestemmingen

Bij de lange vakanties in het buitenland is Frankrijk, ondanks een lichte terugval de laatste jaren, vakantieland nummer één gebleven. In 2008 werden bijna 2,4 miljoen lange vakanties door Nederlanders in Frankrijk doorgebracht. Dit komt overeen met 16 procent van alle lange vakanties. Duitsland en Spanje zijn, elk met een aandeel van 12 procent van alle lange vakanties, gezamenlijk tweede op de ranglijst van vakantie landen. Op ruime afstand volgen daarna Oostenrijk, België en Italië met respectievelijk 7 procent, 6 procent en 6 procent.

Een groot deel van alle buitenlandse lange vakanties wordt in het Middellandse Zeegebied doorgebracht. Spanje, Italië, Turkije en Griekenland zijn daarbij de belangrijkste zonbestemmingen. De gestage opmars van Turkije in het begin van deze eeuw blijkt zich na 2005 niet langer te hebben doorgezet. In 2008 bezochten naar schatting 760 000 Nederlanders dit land voor een lange vakantie tegen nog ongeveer 970 000 in 2005. Buiten Europa trok de Verenigde Staten de meeste toeristen.

In figuur 1 is voor de belangrijkste buitenlandse bestemmingen een verdeling van het aantal lange vakanties naar seizoen weergegeven. Met uitzondering van Oostenrijk worden in alle onderscheiden landen aanmerkelijk meer zomer- dan wintervakanties doorgebracht. In vergelijking met de winterperiode trokken Griekenland, Italië en Frankrijk in 2008 verhoudingsgewijs veel Nederlandse toeristen in de zomerperiode. Daarentegen zorgen de wintersporters en de zonzonbidders ervoor dat de toeristencentra in Oostenrijk en de badplaatsen in Spanje en Frankrijk ook in de winterperiode een levendige aanblik vertonen.

Staat 10 Lange vakanties in het buitenland naar land van bestemming

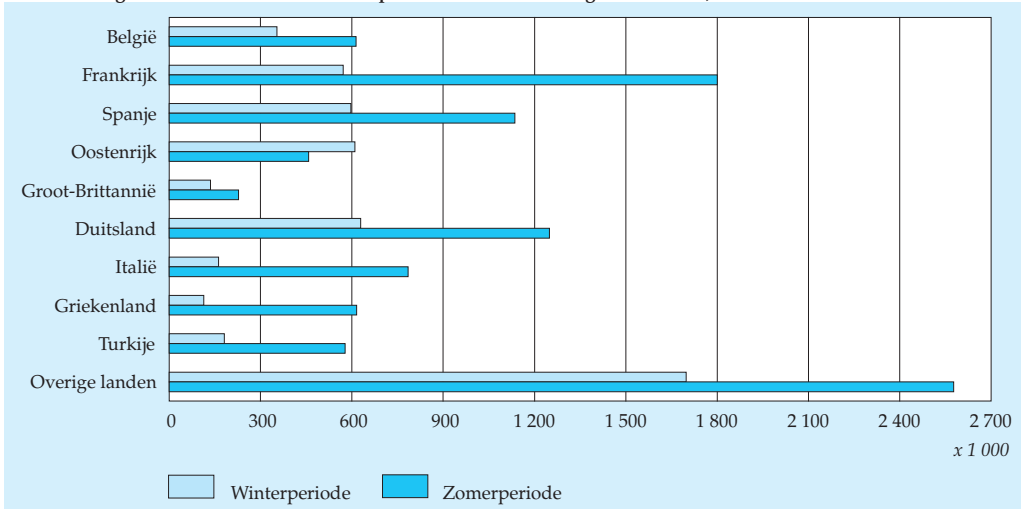
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
België	8	8	7	7	7	6	1 040	1 050	980	900	920	970
Luxemburg	1	1	1	1	1	1	160	180	190	140	130	90
Frankrijk	18	17	16	16	15	16	2 320	2 280	2 170	2 190	2 090	2 370
Spanje	12	11	11	11	11	12	1 600	1 480	1 570	1 450	1 510	1 730
Portugal	2	2	2	2	2	2	280	260	260	230	250	300
Oostenrijk	8	8	7	8	8	7	1 080	1 060	1 000	1 120	1 130	1 070
Zwitserland	3	3	3	3	3	2	360	370	350	340	360	340
Groot-Brittannië	3	3	3	3	3	2	400	430	390	370	360	370
Noorwegen, Zweden, Finland	2	2	2	2	2	2	220	270	300	280	330	320
Denemarken	1	1	1	1	1	1	160	190	180	170	190	200
Duitsland	11	12	12	12	13	12	1 490	1 660	1 610	1 630	1 740	1 880
Italië	6	5	5	6	6	6	720	700	700	820	880	950
Griekenland	4	4	4	5	5	5	530	520	540	640	730	730
Hongarije	1	1	1	1	1	1	90	130	110	120	110	120
Tsjechië	2	3	3	2	2	3	290	380	370	320	310	380
Turkije	5	6	7	5	5	5	710	820	970	630	640	760
Egypte	1	1	2	2	1	2	130	190	210	200	200	260
Verre Oosten	1	1	2	2	2	2	180	200	240	240	290	280
Verenigde Staten	2	2	2	2	2	3	240	270	290	330	310	380
Caribisch gebied	1	1	1	2	1	1	110	150	180	220	200	160
Overige landen	7	8	9	9	9	10	900	1 040	1 190	1 170	1 210	1 460
Totaal	100	100	100	100	100	100	13 010	13 610	13 800	13 520	13 890	15 090

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Vanaf 1994 worden in het CVO alle landen van de wereld afzonderlijk gecodeerd. Al veel langer onderscheidt het CVO toeristengebieden binnen de belangrijkste vakantiegebieden. Op basis van deze gegevens is ook een indeling van de lange vakanties naar bijvoorbeeld per klimaatzone te maken.

De uitkomsten over vakanties in enkel specifieke bestemmingen zijn opgenomen in de elektronische publicatie 'Lange vakanties buitenland; bestemmingen naar vakantiekenmerken' in StatLine. Zoals eerder vermeld, bevat deze statistische databank van het CBS een groot aantal aanvullende gegevens uit het CVO.

1. Aantal lange vakanties in het buitenland per land van bestemming naar seizoen, 2008

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Voor korte vakanties in het buitenland was België (met 30 procent in 2008) jarenlang de meest favoriete bestemming. De laatste jaren heeft Duitsland (met 33 procent van alle korte vakanties) België echter van de eerste plaats verdrongen. De toename van het aantal korte vakanties in Duitsland van 27 procent in 2003 naar 33 procent in 2008, lijkt ten koste te zijn gegaan van België (36 procent in 2003 en 30 procent in 2008). Ook Groot-Brittannië lijkt, met 11 procent in 2003 en 7 procent in 2008, de laatste jaren bij de Nederlanders steeds minder in trek voor een korte vakantie.

In de tabellen 9 t/m 11 is zowel voor lange als korte vakanties meer gedetailleerde informatie opgenomen over de belangrijkste bestemmingen in het buitenland.

Staat 11 Korte vakanties in het buitenland naar land van bestemming

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
België	36	33	32	32	32	30	1 240	1 190	1 060	1 030	1 170	1 000
Luxemburg	2	3	3	3	2	2	70	110	100	90	50	60
Frankrijk	16	17	18	17	15	16	560	610	590	530	550	530
Groot-Brittannië	11	8	7	8	9	7	370	270	240	270	320	230
Duitsland	27	29	30	29	33	33	930	1 030	990	940	1 210	1 120
Overige landen	8	10	10	11	10	13	280	360	310	370	350	420
Totaal	100	100	100	100	100	100	3 460	3 560	3 290	3 230	3 660	3 360

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

2.3 *Logies, vervoer en organisatievorm*

Logiesvorm

In Nederland wordt sinds jaar en dag een belangrijk deel van de lange en korte vakanties in seizoenrecreatieve logiesvormen doorgebracht. Daarbij is vooral het verblijf op de camping populair. Een kleiner deel van de bevolking brengt regelmatig een paar dagen of een wat langere periode in een eigen zomerhuisje, vakantiebungalow, tweede woning of kajuitboot door.

Het aantal lange binnenlandse vakanties waarbij gebruik wordt gemaakt van seizoenrecreatieve logiesvormen lijkt de laatste jaren vrij stabiel: twee van de tien lange vakanties worden in een seizoenrecreatieve logiesvorm als zomerhuisje, vakantiebungalow, (sta)caravan, etc. doorgebracht. De meest populaire seizoenrecreatieve logiesvorm blijkt met 10 á 12 procent nog steeds de caravan of vouwwagen te zijn. De boot op een vaste stand- of ligplaats is met 3 á 4 procent de minst voorkomende seizoenrecreatieve logiesvorm.

De uitkomsten over seizoenrecreatieve logiesvormen dienen echter met voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd, vanwege de kans op de zogeheten cluster-effecten (zie Aanhangsel II). Sterke fluctuaties in de tijd kunnen daardoor op toevalligheden in de steekproef berusten.

Wat toeristische logiesvormen betreft blijken zomerhuisjes en vakantiebungalows in toenemende mate de belangrijkste verblijfsvorm te zijn bij lange binnenlandse vakanties. De laatste jaren is het aantal vakanties in dit soort accommodaties gestegen van 35 procent in 2002 naar 38 procent in 2008. Ook de caravan, vouwwagen of camper blijken met 15 procent (ofwel bijna 1,3 miljoen) van de lange binnenlandse vakanties nog redelijk belangrijke logiesvormen te zijn.

Bij ongeveer een kwart van de korte binnenlandse vakanties wordt gebruik gemaakt van een seizoenrecreatieve logiesvorm en bij driekwart van toeristische logiesvormen.

Opvallend is de afname van het gebruik van de (sta)caravan als seizoenrecreatieve logiesvorm bij korte binnenlandse vakanties. In 2003 werd nog 17 procent van de korte vakanties in een caravan doorgebracht, in 2008 was dit gedaald naar 13 procent.

Bij de toeristische logiesvormen gaat de voorkeur vooral uit naar hotelaccommodaties. De afname bij de caravan lijkt gecompenseerd te worden door een toename van het verblijf in hotels. In 2003 werd namelijk 23 procent van alle korte binnenlandse vakanties in een hotel doorgebracht, in 2008 is dit gestegen naar 27 procent. Daarnaast zijn zomerhuisjes en vakantiebungalows van enig belang. In 2008 werd bijna een kwart (ofwel bijna 2,1 miljoen) van de korte binnenlandse vakanties in een vakantiehuisje doorgebracht. Een bescheiden rol is weggelegd voor het gebruik van woningen van particulieren. Daarbij gaat het vooral om woningruil en het gratis verblijf in andermans woning tijdens afwezigheid van de reguliere bewoners.

Staat 12 Lange vakanties in Nederland naar logiesvorm

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Seizoenrecreatieve logiesvormen	23	21	21	23	20	22	2 050	1 910	1 780	2 050	1 720	1 850
w.v.												
Zomerhuisje, vakantiebungalow, tweede woning	7	7	5	7	6	8	580	630	460	590	520	680
Caravan, vouwwagen	12	11	11	12	10	10	1 090	1 010	960	1 040	870	850
Boot	3	3	4	4	4	3	290	230	300	370	300	270
Overige logiesvormen	1	1	1	1	0	1	90	40	50	50	30	50
Toeristische logiesvormen	77	79	79	77	80	78	6 980	7 160	6 680	6 790	6 740	6 690
w.v.												
Woning van een particulier ¹⁾	7	7	7	7	6	7	660	620	600	600	520	610
Hotel	6	6	7	6	7	6	550	510	600	550	590	550
Pensioen, bed & breakfast	1	1	1	1	1	1	50	50	60	90	60	70
Appartement	2	2	2	2	2	3	200	180	180	200	190	210
Zomerhuisje, vakantiebungalow	35	37	37	37	39	38	3 170	3 370	3 080	3 240	3 320	3 250
Tent, bungalowtent	7	6	6	5	6	5	610	560	480	420	470	460
Caravan, vouwwagen, camper	15	17	16	16	16	15	1 350	1 510	1 380	1 380	1 320	1 280
Boot	1	1	1	1	1	1	50	70	40	50	60	70
Jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	2	2	2	2	1	1	200	180	140	150	120	120
Overige logiesvormen	2	1	1	1	1	1	140	120	120	110	90	80
Totaal	100	100	100	100	100	100	9 030	9 070	8 450	8 840	8 460	8 530

¹⁾ Excl. vakanties bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

In 2008 werd 6 procent van alle korte binnenlandse vakanties in de woning van een andere particulier doorgebracht. Dit is even hoog als in 2003. Daarnaast boden in 2008 jeugdherbergen en andere groepsaccommodaties aan ongeveer 4 procent van de vakantiegangers onderdak.

Ongeacht de duur worden buitenlandse vakanties vrijwel uitsluitend in toeristische logiesvormen doorgebracht. Het aantal Nederlanders dat een vakantiehuisje of stacaravan in het buitenland heeft, is nog altijd zeer bescheiden.

Bij lange buitenlandse vakanties blijken de hotels als logiesvorm de laatste jaren een tamelijk sterke opmars te hebben doorgemaakt. In 2003 werd nog 30 procent van de lange vakanties in een hotel doorgebracht terwijl dit in 2008 was opgelopen naar meer dan één op de drie (36 procent). Dit betekent dat in 2008 bij bijna 5,4 miljoen vakanties in een hotel werd overnacht. Deze toename lijkt ten koste te zijn gegaan van de vakanties in appartementen en van kampeervakanties in tenten. Het aandeel

Staat 13 Korte vakanties in Nederland naar logiesvorm

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Seizoenrecreatieve logiesvormen	28	29	28	25	24	24	2 520	2 610	2 460	2 270	2 200	2 170
w.v.												
Zomerhuisje, vakantiebungalow, tweede woning	4	6	6	6	7	6	400	520	500	530	660	550
Caravan, vouwwagen	17	18	17	16	15	13	1 550	1 630	1 520	1 400	1 350	1 150
Boot	4	4	5	3	2	5	400	340	400	260	190	430
Overige logiesvormen	2	1	1	1	0	1	170	120	50	80	10	40
Toeristische logiesvormen	72	71	72	75	76	76	6 540	6 300	6 410	6 690	6 930	6 750
w.v.												
Woning van een particulier ¹⁾	6	5	7	7	6	6	530	480	570	600	540	540
Hotel	23	23	24	26	27	27	2 040	2 080	2 090	2 280	2 480	2 430
Pension, bed & breakfast	2	2	1	1	2	2	160	150	120	120	150	210
Appartement	1	1	1	1	1	1	90	100	120	110	110	100
Zomerhuisje, vakantiebungalow	21	20	22	22	24	23	1 870	1 800	1 910	1 960	2 160	2 080
Tent, bungalowtent	6	6	5	5	4	4	580	500	420	430	390	360
Caravan, vouwwagen, camper	7	7	6	6	6	6	640	600	560	560	550	550
Boot	1	1	1	0	1	0	60	50	50	40	60	20
Jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	5	5	5	5	4	4	430	440	420	470	400	330
Overige logiesvormen	1	1	2	1	1	2	120	110	150	120	100	130
Totaal	100	100	100	100	100	100	9 060	8 910	8 860	8 950	9 140	8 920

¹⁾ Excl. vakanties bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

vakanties in appartementen daalde namelijk van 16 procent in 2003 naar 13 procent in 2008. Dit komt neer op bijna 2 miljoen vakanties in appartementen in 2008. Het aantal kampeervakanties in een tent daalde van 8 procent in 2003 naar 6 procent in 2008. Het aantal lange buitenlandse vakanties dat op een boot of in een jeugdherberg of andere groepsaccommodatie wordt doorgebracht is vrijwel verwaarloosbaar laag.

De korte buitenlandse vakanties laten, evenals de lange buitenlandse vakanties, een sterke toename van het gebruik van hotelaccommodaties zien. In 2003 werd de helft (50 procent) van alle korte vakanties in een hotel doorgebracht, in 2008 was dit opgelopen naar 56 procent. In totaal gebruikten Nederlanders in 2008 bijna 2 miljoen maal een hotel om tijdens een korte buitenlandse vakantie in te verblijven. Ongeveer één op de tien korte buitenlandse vakanties werd in de woning van familie, vrienden of kennissen doorgebracht en eveneens één op de tien in een zomerhuisje of vakantiebungalow.

Staat 14 Lange vakanties in het buitenland naar logiesvorm

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Seizoenrecreatieve logiesvormen	4	3	3	4	4	5	470	440	450	560	600	700
w.v.												
Zomerhuisje, vakantiebungalow, tweede woning	3	2	2	3	3	4	330	300	300	390	470	530
Caravan, vouwwagen	1	1	1	1	1	1	120	120	140	140	110	140
Overige logiesvormen	0	0	0	0	0	0	20	10	20	30	30	30
Toeristische logiesvormen	96	97	97	96	96	95	12 540	13 180	13 340	12 960	13 290	14 400
w.v.												
Woning van familie, vrienden of kennissen	8	9	9	8	8	8	1 090	1 210	1 220	1 110	1 160	1 270
Woning van een andere particulier	5	4	5	5	5	5	600	510	630	610	640	740
Hotel	30	33	35	35	35	36	3 900	4 480	4 840	4 680	4 850	5 390
Pensioen, bed & breakfast	3	3	3	2	2	2	390	450	340	330	340	340
Appartement	16	15	14	14	13	13	2 090	1 990	1 890	1 890	1 810	1 940
Zomerhuisje, vakantiebungalow	12	12	12	12	12	12	1 610	1 640	1 610	1 570	1 640	1 740
Tent, bungalowtent	8	8	6	6	7	6	1 040	1 040	890	870	930	850
Caravan, vouwwagen, camper	11	11	12	11	11	11	1 450	1 510	1 600	1 540	1 540	1 710
Boot	1	1	1	1	1	1	130	130	120	110	90	160
Jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	1	1	1	1	1	1	110	110	100	140	150	130
Overige logiesvormen	1	1	1	1	1	1	120	110	110	110	150	120
Totaal	100	100	100	100	100	100	13 010	13 610	13 800	13 520	13 890	15 090

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Als aanvulling op de staten 12 t/m 15 zijn in figuur 2 de belangrijkste marktsegmenten per bestemming weergegeven. De vakanties in appartementen, zomerhuisjes en vakantiebungalows zijn daarbij evenals de kampeermiddelen samengevoegd, omdat men bij deze logiesvormen altijd zelf voor de maaltijden moet zorgen. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld vakanties in een hotel, pension of gelegenheid met bed & breakfast.

Vervoermiddel

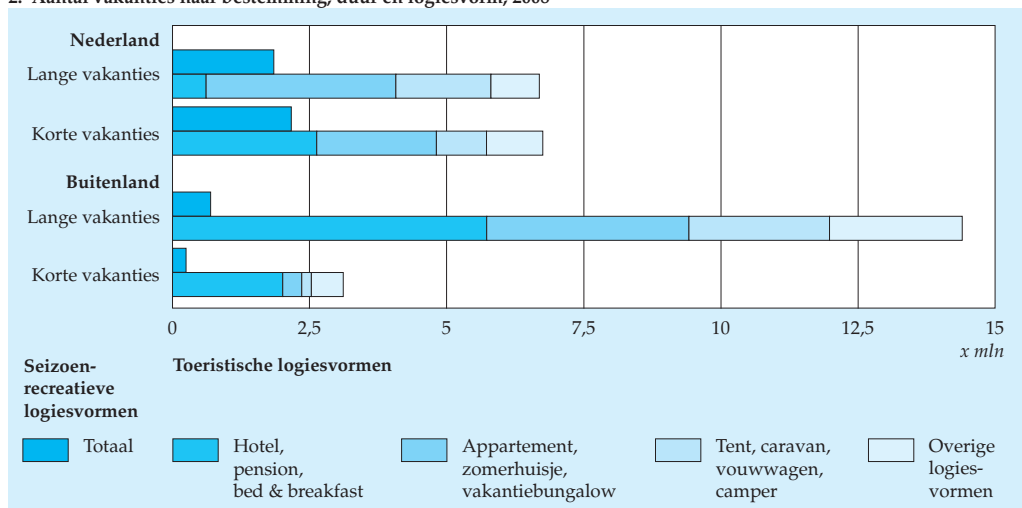
Voor binnenlandse vakanties blijft de auto het vervoermiddel bij uitstek. In negen van de tien gevallen is de auto namelijk het voornaamste vervoermiddel om het vakantieadres te bereiken. Dit aandeel is zowel bij lange als korte vakanties de laatste jaren tamelijk stabiel. Een veel geringere groep Nederlanders legt de grootste afstand af met de trein. Dit geldt zowel voor korte (6 procent) als lange (4 procent) vakanties. Eveneens een beperkte groep gaat in Nederland met de fiets op vakantie: bij lange vakanties betreft dit naar schatting 150 000 personen en bij korte vakanties 170 000 vakantiegangers.

Staat 15 Korte vakanties in het buitenland naar logiesvorm

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Seizoenrecreatieve logiesvormen	7	6	5	5	7	7	230	220	160	170	240	250
w.v.												
Zomerhuisje, vakantiebungalow, tweede woning	2	2	1	3	4	5	70	80	40	90	160	160
Caravan, vouwwagen	5	4	4	3	2	3	160	140	120	90	80	90
Overige logiesvormen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toeristische logiesvormen	93	94	95	95	94	93	3 230	3 340	3 130	3 060	3 420	3 120
w.v.												
Woning van familie, vrienden of kennissen	12	15	11	11	10	11	420	520	370	360	370	350
Woning van een andere particulier	2	3	3	2	2	3	80	100	90	70	80	100
Hotel	50	52	55	55	56	56	1 730	1 850	1 800	1 770	2 060	1 880
Pensioen, bed & breakfast	3	2	4	4	4	4	100	80	130	120	150	130
Appartement	2	2	2	2	2	2	60	80	70	70	90	60
Zomerhuisje, vakantiebungalow	11	8	10	11	8	8	370	300	340	350	290	280
Tent, bungalowtent	3	4	3	3	2	2	110	140	80	90	70	70
Caravan, vouwwagen, camper	4	3	3	3	4	3	120	100	110	100	140	110
Boot	2	1	1	1	1	1	80	50	30	30	50	40
Jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	3	3	2	2	3	2	110	90	70	60	110	70
Overige logiesvormen	1	1	1	1	1	1	30	50	50	50	30	30
Totaal	100	100	100	100	100	100	3 460	3 560	3 290	3 230	3 660	3 360

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

2. Aantal vakanties naar bestemming, duur en logiesvorm, 2008

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Staat 16 Lange vakanties in Nederland naar vervoermiddel

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Fiets	2	2	2	2	2	2	180	180	140	150	160	150
Auto	91	91	92	91	91	91	8 190	8 240	7 760	8 050	7 700	7 730
Trein	4	4	4	4	4	4	370	350	310	370	320	370
Touringcar	1	1	1	1	1	1	70	80	70	60	50	80
Boot	1	1	0	1	1	1	60	60	40	60	90	70
Overige vervoermiddelen	2	2	2	2	2	2	160	150	140	150	140	140
Totaal	100	100	100	100	100	100	9 030	9 070	8 450	8 840	8 460	8 530

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Staat 17 Korte vakanties in Nederland naar vervoermiddel

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Fiets	3	2	3	2	2	2	250	210	220	160	170	170
Auto	89	90	88	90	89	90	8 020	8 020	7 810	8 060	8 090	8 000
Trein	5	5	6	6	6	6	490	460	530	520	570	510
Touringcar	0	1	1	1	1	1	40	70	70	60	80	50
Boot	0	0	0	0	0	0	30	20	40	20	40	40
Overige vervoermiddelen	3	2	2	2	2	2	230	140	190	140	190	150
Totaal	100	100	100	100	100	100	9 060	8 910	8 860	8 950	9 140	8 920

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Ook voor buitenlandse vakanties maakt men veelal gebruik van de auto. Ongeveer 10,0 miljoen keer ging men op deze wijze in 2008 op pad voor een buitenlandse vakantie; 7,7 miljoen keer voor een lange vakantie en 2,3 miljoen keer voor een korte vakantie. Op ruime afstand volgt het vliegtuig als het op een na belangrijkste vervoermiddel om naar een buitenlandse vakantiebestemming te reizen. In 2008 werden 5,9 miljoen lange en bijna een half miljoen korte vakanties met dit vervoermiddel ondernomen. Zowel bij lange als korte vakanties is het gebruik van het vliegtuig de laatste jaren sterk toegenomen. Deze toename is ten koste gegaan van het gebruik van de auto.

Behalve de auto en het vliegtuig is voor vakanties binnen Europa ook de touringcar van enig belang. De laatste jaren lijkt het aandeel van de touringcar in het vervoer van vakantiegangers voor een lange vakantie redelijk stabiel. Bij korte buitenlandse vakanties lijkt het gebruik van de touringcar de laatste jaren enigszins af te nemen.

Staat 18 Lange vakanties in het buitenland naar vervoermiddel

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Auto	56	55	53	54	52	51	7 250	7 440	7 280	7 300	7 240	7 670
Trein	2	3	3	2	2	3	310	350	340	280	320	430
Touringcar	7	5	5	5	6	5	840	730	730	700	780	810
Vliegtuig	33	35	37	37	38	39	4 290	4 770	5 110	4 940	5 260	5 900
Veerboot, ferry	1	1	1	1	1	1	130	140	110	110	100	70
Overige vervoermiddelen	1	1	2	2	1	1	180	180	230	200	190	220
Totaal	100	100	100	100	100	100	13 010	13 610	13 800	13 520	13 890	15 090

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Staat 19 Korte vakanties in het buitenland naar vervoermiddel

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Auto	69	69	69	67	67	69	2 400	2 450	2 270	2 160	2 460	2 340
Trein	8	9	8	9	9	9	260	310	270	290	340	310
Touringcar	7	6	8	6	6	4	240	200	260	210	200	150
Vliegtuig	10	13	11	14	14	14	350	450	370	460	500	460
Veerboot, ferry	2	1	1	1	1	1	80	40	40	30	50	40
Overige vervoermiddelen	4	3	3	3	3	2	130	120	90	100	110	70
Totaal	100	100	100	100	100	100	3 460	3 560	3 290	3 230	3 660	3 360

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Een gering aantal vakantiegangers maakt gebruik van veerboten en ferry's. Dit soort vaartuigen is vooral van belang voor de oversteek naar Groot-Brittannië en Scandinavië.

Organisatievorm

Er is sprake van een georganiseerde reis als logies en/of vervoer voor een vakantie zijn geboekt bij een reisbureau, ANWB-kantoor, bank, warenhuis, postkantoor, VVV-kantoor, vakantieboekingscentrale van de VVV of een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen dan wel rechtstreeks bij een reisorganisatie (vervoersmaatschappij, accommodatieverschaffer of andere bemiddelende instantie). Een

niet-georganiseerde reis is een vakantie waarbij het logies rechtstreeks bij de eigenaar of beheerder werd geboekt, men zonder iets te reserveren op pad ging dan wel op een vaste seizoen- of jaarplaats of in een eigen recreatief onderkomen verbleef.

Bij de lange binnenlandse vakanties is vanaf 2003 een sterke toename te zien van het percentage georganiseerde reizen. In dat jaar was nog slechts 29 procent van de lange binnenlandse vakanties een georganiseerde reis, in 2008 is dit toegenomen tot 36 procent. De meeste van deze georganiseerde reizen werden geboekt via een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen. De boekingen via een reisbureau laten een sterk toenemende tendens zien van 3 procent in 2003 naar 12 procent in 2008. De toename van het aantal georganiseerde reizen is uiteraard ten koste gegaan van de niet-georganiseerde reizen.

De korte binnenlandse vakanties vertonen in grote lijnen eenzelfde ontwikkeling als de lange binnenlandse vakanties. Ook bij deze korte vakanties is een sterke toename van de georganiseerde reizen te zien, met name die van geboekt bij een reisbureau of bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen. Dit is uiteraard ten koste gegaan van de niet-georganiseerde reizen, zoals die op een vaste standplaats of in een eigen onderkomen.

Buitenlandse vakanties zijn voor het merendeel georganiseerde reizen. Vooral voor lange vakanties wordt veel gebruik gemaakt van de diensten van een reisbureau. In

Staat 20 Lange vakanties in Nederland naar organisatievorm

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Georganiseerde reizen	29	34	34	35	36	36	2 620	3 050	2 890	3 090	3 060	3 070
w.v.												
geboekt bij een reisbureau	3	8	11	11	13	12	290	740	900	1 000	1 090	1 020
geboekt bij een bank, VVV e.d.	6	6	5	4	3	4	560	500	430	330	220	330
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	19	19	18	19	20	19	1 700	1 760	1 540	1 720	1 700	1 660
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	1	1	0	0	1	1	70	50	20	40	40	60
Niet-georganiseerde reizen	71	66	66	65	64	64	6 410	6 020	5 560	5 750	5 400	5 460
w.v.												
logies rechtstreeks gereserveerd bij eigenaar of beheerder	29	29	30	26	28	27	2 600	2 650	2 520	2 300	2 370	2 300
logies niet gereserveerd: niet vooraf geboekt	20	16	15	16	16	15	1 770	1 470	1 260	1 400	1 310	1 310
vaste standplaats, eigen onderkomen	23	21	21	23	20	22	2 040	1 900	1 780	2 050	1 720	1 840
Totaal	100	100	100	100	100	100	9 030	9 070	8 450	8 840	8 460	8 530

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Staat 21 Korte vakanties in Nederland naar organisatievorm

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Georganiseerde reizen	28	30	32	33	36	38	2 520	2 710	2 820	2 990	3 270	3 380
w.v.												
geboekt bij een reisbureau	4	7	10	12	11	12	380	630	840	1 120	1 050	1 080
geboekt bij een bank, VVV e.d.	9	7	7	3	3	7	800	610	610	300	300	590
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	14	16	15	17	20	19	1 270	1 410	1 350	1 020	1 860	1 660
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	1	1	0	1	1	1	70	60	30	60	70	50
Niet-georganiseerde reizen	72	70	68	67	64	62	6 550	6 200	6 040	5 960	5 870	5 540
w.v.												
logies rechtstreeks gereserveerd bij eigenaar of beheerder	27	26	26	26	26	24	2 440	2 280	2 270	2 360	2 410	2 160
logies niet gereserveerd: niet vooraf geboekt	18	15	15	15	14	15	1 590	1 310	1 320	1 340	1 250	1 210
vaste standplaats, eigen onderkomen	28	29	28	25	24	24	2 520	2 610	2 460	2 270	2 200	2 170
Totaal	100	100	100	100	100	100	9 060	8 910	8 860	8 950	9 140	8 920

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

2008 ging het daarbij om de helft (ruim 7,4 miljoen) van alle lange vakanties. Het aantal boekingen bij de reizenverkopende banken en andere verkoopkanalen steekt daar schril bij af. Dit geldt ook voor het aantal vakanties dat via een boekingscentrale van hotel- en bungalowketen werd besproken. In 2008 werden voor bijna 1,4 miljoen lange vakanties logies en/of vervoer rechtstreeks bij een reisorganisatie geregeld. Deze organisatievorm lijkt vanaf 2003 een stijgende tendens te vertonen. Bij de niet-georganiseerde lange buitenlandse vakanties vertonen met name die waarbij het logies niet vooraf is geboekt de laatste jaren een sterk dalende tendens.

Ook bij de korte buitenlandse vakanties is vanaf 2003 een toename van de georganiseerde reizen zichtbaar. Deze toename wordt met name veroorzaakt door een relatief sterke stijging van boekingen bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen. Dit percentage laat een toename zien van 8 procent in 2003 naar 12 procent in 2008. Ook de via een reisbureau geboekte korte binnenlandse vakanties laten tussen 2003 en 2008 een toename zien.

Het aantal vakanties waarbij de logiezen niet gereserveerd zijn, ligt op nagenoeg hetzelfde niveau als de rechtstreeks bij eigenaar of beheerder geboekte reizen (respectievelijk 15 en 19 procent).

Zoals eerder vermeld is het aantal Nederlanders dat een eigen recreatief onderkomen in het buitenland bezit nog zeer bescheiden. Voor hen is boeking niet aan de orde. Zij kunnen uiteraard naar hun stacaravan, vakantiehuysje en dergelijke gaan wanneer zij willen.

In de tabellen 12 t/m 24 is zowel voor de lange als korte vakanties meer gedetailleerde informatie opgenomen over de belangrijkste logiesvormen, vervoermiddelen en wijze van reserveren.

Staat 22 Lange vakanties in het buitenland naar organisatievorm

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Georganiseerde reizen	62	66	67	67	69	68	8 020	9 020	9 230	9 030	9 550	10 240
w.v.												
geboekt bij een reisbureau	42	48	50	51	52	49	5 460	6 490	6 880	6 860	7 150	7 420
geboekt bij een bank, VVV e.d.	7	5	5	3	3	4	970	720	640	400	460	650
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	5	5	4	4	5	6	630	710	620	590	690	820
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	7	8	8	9	9	9	960	1 110	1 090	1 180	1 260	1 350
Niet-georganiseerde reizen	38	34	33	33	31	32	4 990	4 590	4 570	4 500	4 350	4 850
w.v.												
logies rechtstreeks gereserveerd bij eigenaar of beheerder	16	16	16	17	15	16	2 030	2 130	2 200	2 240	2 090	2 410
logies niet gereserveerd: niet vooraf geboekt	19	15	14	13	12	12	2 500	2 030	1 910	1 700	1 660	1 750
vaste standplaats, eigen onderkomen	4	3	3	4	4	5	460	430	450	560	600	690
Totaal	100	100	100	100	100	100	13 010	13 610	13 800	13 520	13 890	15 090

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Staat 23 Korte vakanties in het buitenland naar organisatievorm

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	%						x 1 000					
Georganiseerde reizen	55	56	58	57	57	59	1 920	1 990	1 920	1 840	2 090	1 990
w.v.												
geboekt bij een reisbureau	25	28	31	31	32	31	860	1 010	1 010	1 010	1 150	1 060
geboekt bij een bank, VVV e.d.	12	9	8	4	3	7	420	310	250	130	110	230
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	8	9	11	11	12	12	280	310	350	350	420	400
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	10	10	10	11	11	9	350	360	310	350	410	300
Niet-georganiseerde reizen	45	44	42	43	43	41	1 540	1 570	1 370	1 390	1 570	1 380
w.v.												
logies rechtstreeks gereserveerd bij eigenaar of beheerder	18	18	19	22	21	19	620	630	620	700	770	640
logies niet gereserveerd: niet vooraf geboekt	20	20	18	16	16	15	690	720	592	520	570	490
vaste standplaats, eigen onderkomen	7	6	5	5	7	7	230	220	160	170	240	250
Totaal	100	100	100	100	100	100	3 460	3 560	3 290	3 230	3 660	3 360

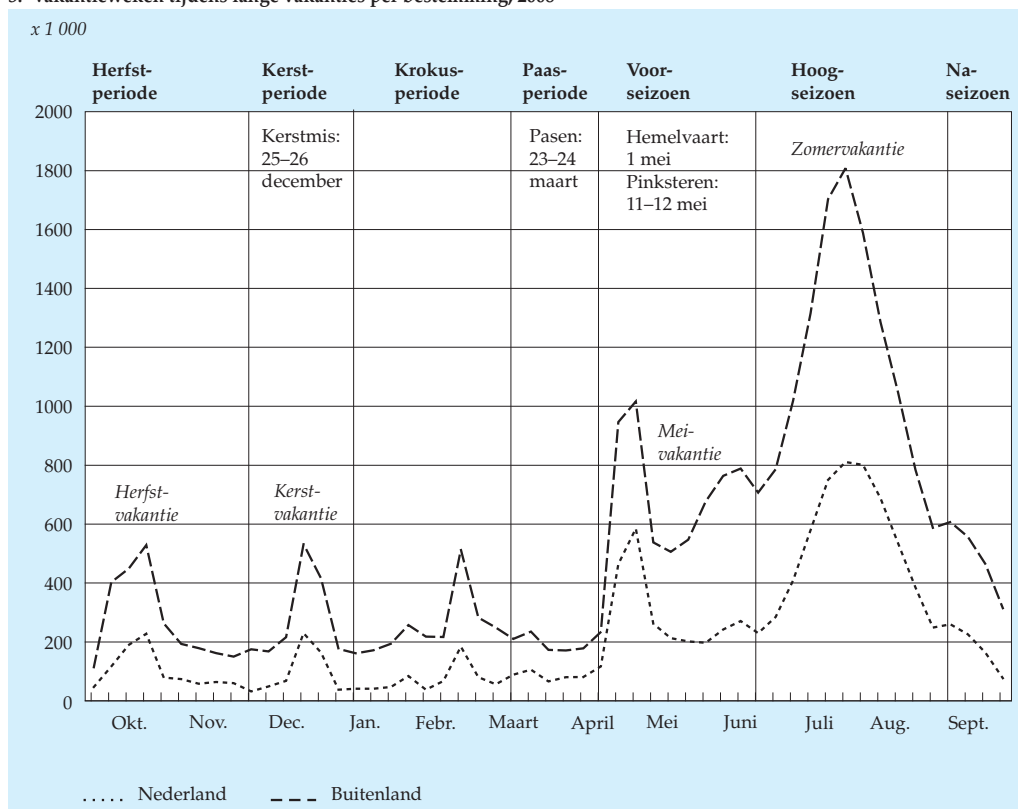
Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

2.4 Vakantiespreiding

In grafiek 3 is voor 2008 de spreiding van het aantal vakantieweken tijdens lange vakanties in Nederland en in het buitenland weergegeven. Om te kunnen bepalen hoeveel personen in een bepaalde kalenderweek op vakantie zijn, is gebruik gemaakt van het begrip ‘vakantieweek’. Dit houdt in dat het aantal vakantiedagen per week gedeeld is door 7. Het op die manier verkregen aantal ‘vakantieweken’ geeft een vrij nauwkeurige aanduiding van het aantal personen dat in een bepaalde kalenderweek op vakantie was.

Sinds jaar en dag zijn, zowel voor binnen- als buitenlandse vakanties, juli en augustus de belangrijkste maanden waarin het meeste vakantieverkeer plaatsvindt. In de twee drukste weken van 2008, dat wil zeggen van 19 juli–1 augustus, waren er naar schatting elke week 2,5 á 2,6 miljoen Nederlanders met vakantie: bijna 1 miljoen in eigen land en ongeveer 1,7 á 1,8 miljoen in het buitenland. Buiten het hoogseizoen zijn zowel voor een binnen- als buitenlandse vakantie de meivakantie, de maand juni en, zij het in mindere mate, de herfstvakantie van enig belang. Daarnaast gaan relatief veel Nederlanders in de kerst- of krokusvakantie dan wel in de maand sep-

3. Vakantieweken tijdens lange vakanties per bestemming, 2008

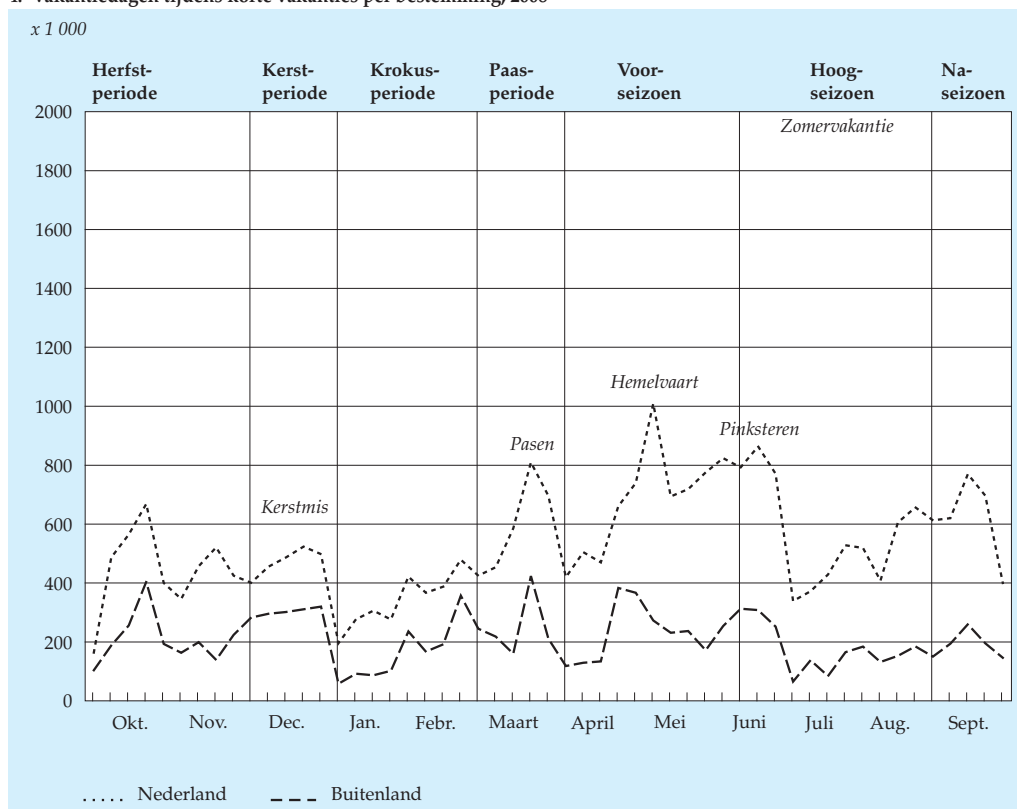
Bron: Continu VakantieOnderzoek.

tember naar het buitenland. Voor velen is dan een wintersport- of zomervakantie het belangrijkste motief voor de reis.

De concentraties van vakanties in bepaalde perioden van het jaar worden voor een belangrijk deel verklaard doordat grote groepen van de bevolking zelf of via leden van het huishouden gebonden zijn aan schoolvakanties, collectieve bedrijfssluitingen, e.d. In tabel 25 is dit thema nader uitgewerkt.

In grafiek 4 is voor 2008 de spreiding van de vakantiedagen over het jaar voor korte vakanties weergegeven. In Nederland springen de weken met Pinksteren in de eerste helft van juni er duidelijk uit. Gewoonlijk komt de korte verblijfsrecreatie in ons land pas goed op gang als in april de meeste campings weer open zijn. Pasen en de meivakantie zijn dan de eerste data waarop menigeen er voor een paar dagen op uittrekt. Hemelvaart en Pinksteren zijn doorgaans de topdagen. In het hoogseizoen worden minder korte vakanties doorgebracht. Eenmaal weer thuis van een lange vakantie gaat menigeen er daarna nog wel eens een weekendje op uit in het naseizoen. Het vakantiejaar 2008 week nauwelijks van dit patroon af.

4. Vakantiedagen tijdens korte vakanties per bestemming, 2008

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

In het buitenland zijn de verblijfsdagen tijdens korte vakanties veel gelijkmatiger over het jaar gespreid dan in Nederland. Toch nodigen ook daar schoolvakanties in de winterperiode en de vrije dagen rond de christelijke feestdagen in het voorseizoen het meeste uit om er eens een paar dagen op uit te trekken.

2.5 Vakantie-uitgaven

Vakantie-uitgaven zijn specifieke kosten, die gemaakt zijn voor de vakantie zelf. Hieronder vallen reiskosten, verblijfkosten, uitgaven aan voeding en overige kosten die rechtstreeks verband houden met de vakantie, zoals verzekeringen, entrees, souvenirs, foto- en filmmateriaal.

De uitgaven voor duurzame recreatiegoederen, zoals caravan, tent, boot, kampeeruitrusting en dergelijke blijven buiten beschouwing, omdat ze niet aan één vakantie kunnen worden toegerekend. Dit geldt ook voor de huur van een vaste stand- of ligplaats, die eveneens voor een onbekend aantal vakanties wordt benut.

In 2008 werd door de Nederlanders aan lange en korte vakanties samen € 15,2 miljard uitgegeven. Van het totale vakantiebudget had 89 procent betrekking op lange vakanties.

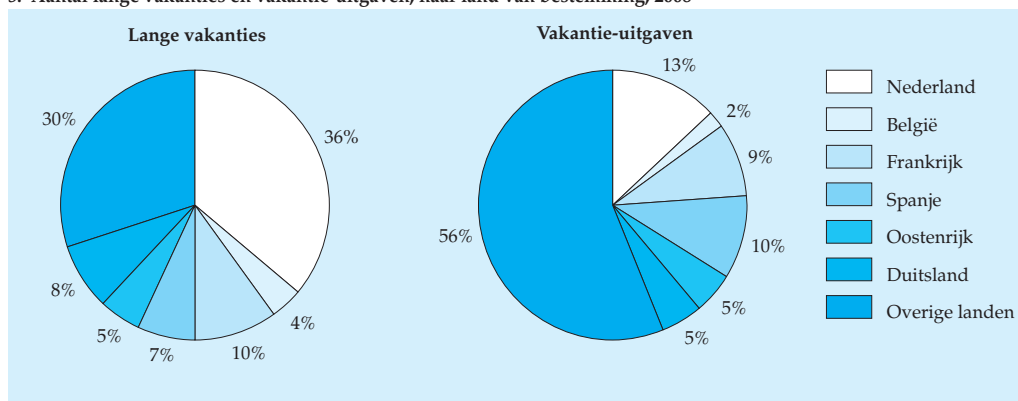
In 2008 werd aan lange buitenlandse vakanties € 11,8 miljard uitgegeven, voor binnenlandse vakanties lag dit bedrag op € 1,8 miljard. Voor de korte vakanties bedroegen deze cijfers respectievelijk € 0,8 en € 1,0 miljard. De uitgaven aan lange binnenlandse vakanties zijn de laatste jaren vrij constant. De uitgaven aan lange buitenlandse vakanties zijn daarentegen gestegen van 9,0 miljard in 2003 naar 11,8 miljard in 2008. Voor de korte binnen- en buitenlandse vakanties zijn de uitgaven de laatste jaren tamelijk stabiel.

Staat 24 Uitgaven voor vakanties naar bestemming en seizoen

	Lange vakanties						Korte vakanties					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
<i>mld euro</i>												
Nederland	1,8	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	0,8	0,8	0,8	0,8	1,0	1,0
Buitenland	9,0	9,4	9,6	9,7	10,3	11,8	0,7	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8
Winter	3,7	4,0	3,9	3,8	4,2	4,5	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
Zomer	7,1	7,1	7,3	7,6	7,9	9,1	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8
Totaal	10,8	11,1	11,2	11,5	12,1	13,5	1,6	1,6	1,5	1,5	1,7	1,7

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

5. Aantal lange vakanties en vakantie-uitgaven, naar land van bestemming, 2008

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

In 2008 werd 36 procent van alle lange vakanties in Nederland doorgebracht. Toch had slechts 13 procent van de uitgaven daar betrekking op. Bij de buitenlandse bestemmingen werd veruit het meest uitgegeven aan vakanties naar Spanje en Frankrijk. Gerelateerd aan het aantal vakanties bij de topvijf van de buitenlandse bestemmingen, blijkt dat vooral in Spanje een belangrijk deel van het vakantiebudget van de Nederlanders wordt uitgegeven. Bij de interpretatie van deze gegevens moet men er echter rekening mee houden dat niet alle uitgaven in het vakantieland zelf gerealiseerd worden, maar ook in Nederland en/of eventuele doorgangslanden. Zo profiteren bijvoorbeeld ook de horecabedrijven en benzinstations in het belangrijkste doorgangsland Duitsland van de vakantiegangers die op doorreis zijn en komt een deel van de reissom die men aan een reisbureau betaalt ten goede aan de toeristische sector in ons eigen land.

In staat 25 zijn voor 2008 de gemiddelde uitgaven per persoon voor lange en korte vakanties in Nederland weergegeven. Reizen met eigen vervoer waren – zowel bij lange als korte vakanties – doorgaans voordeliger dan wanneer men van andere ver-

Staat 25 Gemiddelde uitgaven per vakantieganger per vakantie in Nederland naar seizoen en vervoerswijze, 2008

	Lange vakanties			Korte vakanties		
	winter	zomer	totaal	winter	zomer	totaal
<i>euro</i>						
Met eigen vervoer	168	218	202	112	94	102
Met overig vervoer	¹⁾	277	248	156	146	152
Totaal	169	222	205	116	97	106

¹⁾ Door een te gering aantal waarnemingen in het onderzoek is de uitkomst niet vermeld.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

voermiddelen gebruik maakte. De verschillen tussen de seizoenen zijn overwegend terug te voeren op verschillen in gemiddelde vakantie duur en het gebruik van bepaalde logiesvormen. Zo werden er in de winterperiode bijvoorbeeld veel vakanties op een bungalowpark doorgebracht. De gemiddelde uitgaven per persoon voor dergelijke vakanties zijn betrekkelijk hoog.

Lange vakanties in het buitenland met eigen vervoer zijn ongeveer half zo duur als lange vakanties met overig vervoer. 'Goedkopere' kampeervakanties drukken de gemiddelde uitgaven voor de zomerperiode, terwijl de 'dure' overnachtingen in hotels en appartementen de gemiddelde uitgaven in de winterperiode laten stijgen. Ondanks het feit dat een zomervakantie gemiddeld ruim 3 dagen langer duurde dan een wintervakantie (zie staat 3) ontlieden de totaalbedragen onder invloed van deze factoren elkaar niet veel. Voor de korte vakanties geldt vrijwel hetzelfde. Het verschil in gemiddelde uitgaven van vakanties met eigen of overig vervoer is daarbij echter absoluut gezien in beide seizoenen veel kleiner.

In de tabellen 26 t/m 31 is zowel voor de lange als korte vakanties meer gedetailleerde informatie opgenomen over de gemiddelde uitgaven per vakantie en vakantiedag.

Staat 26 Gemiddelde uitgaven per vakantieganger per vakantie in het buitenland naar seizoen en vervoerswijze, 2008

	Lange vakanties			Korte vakanties		
	winter	zomer	totaal	winter	zomer	totaal
	<i>euro</i>					
Met eigen vervoer	450	533	510	179	177	178
Met overig vervoer	1 039	1 069	1 057	325	388	349
Totaal	794	774	781	226	235	230

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

3. Tabellen

3.1 Vakantieparticipatie

Tabel 1 Participatie aan lange vakanties en aantal lange vakanties naar bestemming van enkele categorieën van de bevolking, 2008

	Omvang van de populatie	Participatie aan lange vakanties	Gemiddeld aantal lange vakanties per participant	Totaal aantal lange vakanties	w.v.	
					in Nederland	in het buitenland
	<i>x 1 000</i>	%		<i>x 1 000</i>	%	
Leeftijd						
0– 5 jaar	1 080	79	1,83	1 560	50	50
6–12 jaar	1 340	82	1,90	2 090	43	57
13–17 jaar	960	81	1,97	1 530	35	65
18–24 jaar	1 300	69	1,77	1 590	27	73
25–34 jaar	1 790	76	1,84	2 490	32	68
35–44 jaar	2 410	78	1,84	3 440	32	68
45–54 jaar	2 310	77	2,00	3 550	27	73
55–64 jaar	2 050	77	2,53	4 010	37	63
65–74 jaar	1 280	73	2,42	2 250	48	52
75 jaar en ouder	990	49	2,23	1 100	38	62
Totaal	15 510	75	2,03	23 630	36	64
Samenstelling huishouden						
Alleenstaanden	1 700	62	2,04	2 160	24	76
Huishouden met als jongste een kind van						
0– 5 jaar	2 790	80	1,82	4 070	47	53
6–12 jaar	2 460	83	1,84	3 740	39	61
13–17 jaar	1 630	75	1,80	2 220	28	72
Huishouden met uitsluitend meerderjarigen	6 920	74	2,25	11 450	35	65
Totaal	15 510	75	2,03	23 630	36	64
Bruto huishoudinkomen						
tot 17 500 euro	1 540	56	1,87	1 580	47	53
17 500 tot 23 000 euro	1 570	61	1,91	1 780	47	53
23 000 tot 28 500 euro	1 590	70	1,88	2 060	44	56
28 500 tot 34 000 euro	2 400	74	1,86	3 240	43	57
34 000 tot 45 000 euro	3 030	79	1,97	4 620	39	61
45 000 tot 56 000 euro	2 080	84	2,09	3 600	34	66
56 000 euro en meer	3 290	91	2,30	6 740	25	75
Totaal	15 510	75	2,03	23 630	36	64

Tabel 1 Participatie aan lange vakanties en aantal lange vakanties naar bestemming van enkele categorieën van de bevolking, 2008 (vervolg)

	Omvang van de populatie	Participatie aan lange vakanties	Gemiddeld aantal lange vakanties per participant	Totaal aantal lange vakanties	w.v.	
	<i>x 1 000</i>	%		<i>x 1 000</i>	in Nederland	in het buitenland
Sociale groep						
Personen van 0–15 jaar	3 040	81	1,90	4 690	45	55
<i>Personen met betaald beroep</i>						
Zelfstandigen	820	84	2,10	1 440	25	75
Werknemers						
hogere employé's	910	85	2,32	1 770	20	80
middelhoge employé's	2 540	81	1,91	3 920	30	70
lagere employé's	3 180	74	1,87	4 370	33	67
<i>Personen zonder beroep</i>						
Arbeidsongeschikt, bijstand	660	52	1,97	680	48	52
Gepensioneerd, rentenierend	2 690	69	2,52	4 610	44	56
Huisvrouw	900	72	2,02	1 300	43	57
Anders	760	66	1,73	860	25	75
Totaal	15 510	75	2,03	23 630	36	64
Opleiding						
Personen van 0–15 jaar	3 040	81	1,90	4 690	45	55
Basis/lager onderwijs	1 290	57	1,98	1 450	45	55
Uitgebreid lager onderwijs						
algemeen	1 980	72	2,05	2 930	38	62
beroeps	1 800	66	2,03	2 390	48	52
Middelbaar onderwijs						
algemeen	1 110	81	2,06	1 840	28	72
beroeps	3 280	75	2,00	4 880	36	64
Semi-hoger onderwijs	2 190	81	2,16	3 800	25	75
Hoger onderwijs	840	87	2,28	1 650	21	79
Totaal	15 510	75	2,03	23 630	36	64
Bezit recreatief onderkomen						
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	1 450	85	2,95	3 610	53	47
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	3 590	87	2,10	6 520	35	65
Geen recreatief onderkomen	10 480	70	1,85	13 500	32	68
Totaal	15 510	75	2,03	23 630	36	64

Tabel 1 Participatie aan lange vakanties en aantal lange vakanties naar bestemming van enkele categorieën van de bevolking, 2008 (slot)

	Omvang van de populatie	Participatie aan lange vakanties	Gemiddeld aantal lange vakanties per participant	Totaal aantal lange vakanties	w.v.	
					in Nederland	in het buitenland
	<i>x 1 000</i>	%		<i>x 1 000</i>	%	
Woonprovincie						
Groningen	550	70	1,82	700	48	52
Friesland	620	71	2,10	930	45	55
Drenthe	470	68	1,88	600	41	59
Overijssel	1 080	74	1,92	1 530	38	62
Flevoland	360	83	1,99	590	42	58
Gelderland	1 900	74	1,96	2 770	34	66
Utrecht	1 140	82	2,14	2 000	32	68
Noord-Holland	2 440	77	2,09	3 890	31	69
Zuid-Holland	3 220	78	2,14	5 390	40	60
Zeeland	360	67	1,95	470	47	53
Noord-Brabant	2 310	75	1,95	3 370	33	67
Limburg	1 060	66	1,97	1 380	31	69
Totaal	15 510	75	2,03	23 630	36	64
Regionale indeling vakantiespreiding						
Regio Noord	5 520	74	2,01	8 270	37	63
Regio Midden	5 650	78	2,11	9 300	38	62
Regio Zuid	4 340	72	1,93	6 050	32	68
Totaal	15 510	75	2,03	23 630	36	64
Stedelijkheid gemeenten						
Zeer sterk stedelijk	2 610	75	2,12	4 140	32	68
Sterk stedelijk	4 380	77	2,06	6 990	37	63
Matig stedelijk	3 140	76	2,04	4 880	38	62
Weinig stedelijk	3 420	74	1,96	4 970	36	64
Niet stedelijk	1 960	71	1,90	2 650	38	62
Totaal	15 510	75	2,03	23 630	36	64

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 2 Participatie aan korte vakanties en aantal korte vakanties naar bestemming van enkele categorieën van de bevolking, 2008

	Omvang van de populatie	Participatie aan korte vakanties	Gemiddeld aantal korte vakanties per participant	Totaal aantal korte vakanties	w.v.	
					in Nederland	in het buitenland
	<i>x 1 000</i>	%		<i>x 1 000</i>	%	
Leeftijd						
0– 5 jaar	1 080	42	1,77	800	79	21
6–12 jaar	1 340	44	1,85	1 090	82	18
13–17 jaar	960	31	1,63	480	77	23
18–24 jaar	1 300	44	1,84	1 050	65	35
25–34 jaar	1 790	50	1,82	1 610	67	33
35–44 jaar	2 410	46	1,88	2 080	67	33
45–54 jaar	2 310	43	2,10	2 080	69	31
55–64 jaar	2 050	39	2,43	1 940	77	23
65–74 jaar	1 280	31	2,06	820	80	20
75 jaar en ouder	990	18	1,82	320	81	19
Totaal	15 510	40	1,96	12 280	73	27
Samenstelling huishouden						
Alleenstaanden	1 700	36	1,94	1 180	61	39
Huishouden met als jongste een kind van						
0– 5 jaar	2 790	45	1,79	2 240	78	22
6–12 jaar	2 460	40	1,77	1 740	78	22
13–17 jaar	1 630	38	1,57	970	69	31
Huishouden met uitsluitend meerderjarigen	6 920	40	2,19	6 150	72	28
Totaal	15 510	40	1,96	12 280	73	27
Bruto huishoudinkomen						
tot 17 500 euro	1 550	26	1,93	760	75	25
17 500 tot 23 000 euro	1 570	27	1,82	740	74	26
23 000 tot 28 500 euro	1 590	31	1,91	940	72	28
28 500 tot 34 000 euro	2 400	38	2,04	1 820	80	20
34 000 tot 45 000 euro	3 030	45	1,82	2 450	77	23
45 000 tot 56 000 euro	2 080	54	1,98	2 210	71	29
56 000 euro en meer	3 290	50	2,10	3 370	67	33
Totaal	15 510	40	1,96	12 280	73	27

Tabel 2 Participatie aan korte vakanties en aantal korte vakanties naar bestemming van enkele categorieën van de bevolking, 2008 (vervolg)

	Omvang van de populatie	Participatie aan korte vakanties	Gemiddeld aantal korte vakanties per participant	Totaal aantal korte vakanties	w.v.	
	<i>x 1 000</i>	%		<i>x 1 000</i>	in Nederland	in het buitenland
Sociale groep						
Personen van 0–15 jaar	3 040	42	1,80	2 280	80	20
<i>Personen met betaald beroep</i>						
Zelfstandigen	820	50	2,54	1 030	65	35
<i>Werknemers</i>						
hogere employé's	910	55	1,88	930	62	38
middelbare employé's	2 540	49	1,93	2 390	70	30
lagere employé's	3 180	42	1,92	2 550	69	31
<i>Personen zonder beroep</i>						
Arbeidsongeschikt, bijstand	670	1)	1)	1)	1)	1)
Gepensioneerd, rentenierend	2 690	30	2,13	1 710	79	21
Huisvrouw	900	31	2,13	600	80	20
Anders	760	34	1,57	410	68	32
Totaal	15 510	40	1,96	12 280	73	27
Opleiding						
Personen van 0–15 jaar	3 040	42	1,80	2 280	80	20
<i>Basis/lager onderwijs</i>						
Uitgebreid lager onderwijs algemeen	1 290	22	2,14	610	80	20
beroeps	1 980	34	2,09	1 400	79	21
Middelbaar onderwijs algemeen	1 800	31	2,02	1 130	71	29
beroeps	1 110	42	1,99	930	68	32
Semi-hoger onderwijs	3 280	43	1,93	2 710	71	29
Hoger onderwijs	2 190	53	2,01	2 310	70	30
	840	54	2,04	930	57	43
Totaal	15 510	40	1,96	12 280	73	27
Bezit recreatief onderkomen						
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	1 450	50	3,75	2 720	83	17
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	3 590	47	1,92	3 250	73	27
Geen recreatief onderkomen	10 480	37	1,64	6 300	68	32
Totaal	15 510	40	1,96	12 280	73	27

Tabel 2 Participatie aan korte vakanties en aantal korte vakanties naar bestemming van enkele categorieën van de bevolking, 2008 (slot)

	Omvang van de populatie	Participatie aan korte vakanties	Gemiddeld aantal korte vakanties per participant	Totaal aantal korte vakanties	w.v.	
					in Nederland	in het buitenland
	<i>x 1 000</i>	%		<i>x 1 000</i>	%	
Woonprovincie						
Groningen	550	36	1,92	380	77	23
Friesland	620	40	2,22	550	81	19
Drenthe	470	43	1,71	350	82	18
Overijssel	1 080	35	1,78	680	82	18
Flevoland	360	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾
Gelderland	1 900	40	1,83	1 380	77	23
Utrecht	1 140	43	2,11	1 030	69	31
Noord-Holland	2 440	40	1,90	1 860	70	30
Zuid-Holland	3 220	40	2,10	2 720	74	26
Zeeland	360	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾
Noord-Brabant	2 310	44	1,94	1 980	70	30
Limburg	1 060	38	2,07	840	57	43
Totaal	15 510	40	1,96	12 280	73	27
Stedelijkheid gemeenten						
Zeer sterk stedelijk	2 610	43	2,10	2 350	67	33
Sterk stedelijk	4 380	40	1,95	3 430	71	29
Matig stedelijk	3 140	39	1,96	2 380	75	25
Weinig stedelijk	3 420	42	1,93	2 760	75	25
Niet stedelijk	1 960	38	1,82	1 360	75	25
Totaal	15 510	40	1,96	12 280	73	27

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

¹⁾ Op grond van een te gering aantal waarnemingen in het onderzoek is de uitkomst niet vermeld.

3.2 Aantal vakanties naar duur en bestemming

Tabel 3 Lange vakanties in Nederland per toeristengebied naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008

	Wad- den- eilan- den	Noord- zee- bad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Velu- we- Velu- we- rand	Twen- te, Sal- land Vecht- streek	Gro- ning- se, Friese Drent- se zand- gron- den	West- en Mid- den- Brant- bant	Oost- Bra- bant, Noord- Mid- den- Lim- burg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Ove- rig Ned- er- land	To- taal
	%										
Leeftijd											
0– 5 jaar	5	8	5	12	15	9	12	13	4	7	9
6–12 jaar	13	9	9	10	9	11	13	11	6	13	11
13–17 jaar	9	4	7	4	7	5	9	5	8	7	6
18–24 jaar	4	5	6	4	3	6	6	6	7	3	5
25–34 jaar	7	7	7	11	10	12	11	13	11	7	9
35–44 jaar	15	14	12	13	10	15	15	15	16	9	13
45–54 jaar	16	10	14	11	14	8	11	11	10	10	11
55–64 jaar	17	19	20	14	14	19	10	14	19	25	18
65–74 jaar	10	18	12	17	12	13	8	7	10	14	13
75 jaar en ouder	2	6	7	4	5	3	4	4	8	6	5
Samenstelling huishouden											
Alleenstaanden	9	5	8	5	6	3	5	6	9	6	6
Huishouden met als jongste een kind van											
0– 5 jaar	17	19	16	29	29	25	28	30	16	16	23
6–12 jaar	22	14	16	13	16	17	21	18	15	19	17
13–17 jaar	7	8	8	7	7	4	9	8	10	6	7
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	45	55	51	47	43	50	36	39	49	53	47
Bruto huishoudinkomen											
tot 17 500 euro	7	5	13	6	8	9	11	11	13	7	9
17 500 tot 23 000 euro	8	13	8	11	9	12	6	10	8	10	10
23 000 tot 28 500 euro	9	10	12	8	11	14	15	8	7	10	11
28 500 tot 34 000 euro	15	18	25	12	14	12	15	17	15	18	16
34 000 tot 45 000 euro	17	18	17	22	21	18	24	25	21	26	21
45 000 tot 56 000 euro	14	13	7	22	16	17	11	16	15	13	14
56 000 euro en meer	30	25	19	19	21	17	19	14	21	17	20

Tabel 3 Lange vakanties in Nederland per toeristengebied naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008 (slot)

	Wad- den- eilan- den	Noord- zee- bad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Velu- we en Velu- we- rand	Twen- te, Sal- land en Vecht- streek	Gro- ning- se, Friese en Drent- se zand- gron- den	West- en Mid- den- Bran- bant	Oost- Bra- bant, Noord- en Mid- den- Lim- burg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Ove- rig Ned- er- land	To- taal
Bezit recreatief onderkomen											
	%										
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	13	31	29	25	13	18	23	13	8	34	22
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	29	24	28	24	31	26	27	27	27	27	27
Geen recreatief onderkomen	58	45	43	51	56	56	49	60	66	40	51
Woonprovincie											
Groningen	5	2	5	2	5	8	2	2	4	3	4
Friesland	6	6	5	4	4	11	3	4	3	4	5
Drenthe	4	2	3	1	3	5	2	3	5	3	3
Overijssel	14	10	6	7	10	6	2	5	6	5	7
Flevoland	1	3	2	4	4	3	2	2	2	5	3
Gelderland	13	10	16	9	10	11	8	10	9	14	11
Utrecht	11	12	10	4	5	6	3	7	9	7	7
Noord-Holland	14	7	11	17	18	15	13	13	14	20	14
Zuid-Holland	18	14	24	37	29	24	39	22	23	24	25
Zeeland	0	3	4	4	1	1	3	3	3	3	3
Noord-Brabant	11	26	11	7	6	9	16	18	20	8	13
Limburg	2	6	4	4	5	3	7	11	2	5	5
Stedelijkheid gemeenten											
Zeer sterk stedelijk	14	7	13	13	14	18	23	14	17	22	15
Sterk stedelijk	33	35	34	40	29	25	28	29	24	22	30
Matig stedelijk	17	21	22	19	22	22	16	26	25	24	22
Weinig stedelijk	23	27	15	21	24	20	21	20	23	20	21
Niet stedelijk	12	10	16	8	10	16	11	10	11	11	12
	<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	600	970	1 040	980	710	950	770	880	450	1 180	8 530

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 4 Lange vakanties in Nederland per toeristengebied naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Wad- den- eilan- den	Noord- zee- bad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Velu- we- en Velu- we- rand	Twen- te, Sal- land en Vecht- streek	Gro- ning- se, Friese en Drent- se zand- gron- den	West- en Mid- den- Brab- ant	Oost- Brab- ant, Noord- en Mid- den- Lim- burg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Ove- rig Ned- er- land	To- taal
Logiesvorm	%										
Seizoenrecreatieve logiesvormen w.v.	10	27	36	26	12	13	22	14	7	32	22
zomerhuisje,											
vakantiebungalow	7	17	4	15	2	4	6	1	5	14	8
caravan, vouwwagen	3	8	13	10	8	9	14	11	2	13	10
boot	–	1	19	–	1	1	2	0	–	2	3
overige logiesvormen	–	0	0	0	1	–	0	1	–	3	1
Toeristische logiesvormen w.v.	90	73	64	74	88	87	78	86	93	68	78
woning van een particulier	10	6	7	5	5	7	4	4	5	16	7
hotel	7	6	3	7	8	3	3	3	25	8	6
pension,											
bed & breakfast	2	–	1	0	2	1	0	0	2	1	1
appartement	12	4	2	0	–	1	–	3	6	1	2
zomerhuisje,											
vakantiebungalow	36	31	25	43	44	53	44	60	30	20	38
tent, bungalowtent	9	7	7	3	8	5	3	2	6	5	5
caravan, vouwwagen,	9	18	10	14	18	13	18	12	16	13	14
camper	1	0	1	1	1	2	1	0	1	2	1
boot	1	0	4	0	0	0	–	–	–	1	1
jeugdherberg of andere											
groepsaccommodatie	1	1	2	1	1	1	3	1	2	2	1
overige logiesvormen	3	–	2	1	0	1	2	0	–	1	1
Vervoermiddel											
Fiets	0	1	3	1	2	0	0	2	1	5	2
Auto	85	92	86	93	91	96	94	92	90	86	91
Trein	9	6	3	3	6	2	3	4	6	4	4
Touringcar	1	0	1	1	0	1	2	1	3	1	1
Overige vervoermiddelen	5	2	6	2	1	1	1	1	1	4	2

Table 4 Lange vakanties in Nederland per toeristengebied naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	Wad- den- eilan- den	Noord- zee- bad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Velu- we- en Velu- we- rand	Twen- te, Sal- land en Vecht- streek	Gro- ning- se, Friese en Drent- se zand- gron- den	West- en Mid- den- Bran- bant	Oost- Bra- bant, Noord- en Mid- den- Lim- burg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Ove- rig Ned- erland	To- taal
	%										
Organisatievorm											
Georganiseerde reizen	39	29	29	40	36	42	43	54	35	22	36
w.v.											
geboekt bij een reisbureau	20	12	15	13	17	18	22	16	19	12	16
of andere instantie	14	16	13	27	18	23	20	38	16	10	20
geboekt bij een boekings- centrale van een hotel- of bungalowketen	4	0	0	0	1	1	0	-	-	1	1
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	61	71	71	60	64	58	57	46	65	78	64
Niet-georganiseerde reizen											
w.v.											
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	51	45	36	35	52	45	35	32	58	46	42
vaste standplaats, eigen onderkomen	10	26	35	26	12	13	22	14	7	32	22
Seizoen											
Herfstperiode	9	10	7	11	10	13	10	14	15	11	11
Kerstperiode	7	7	7	6	8	8	7	8	8	6	7
Krokusperiode	6	7	5	7	5	8	8	11	8	6	7
Paasperiode	6	6	5	10	7	8	5	8	7	8	7
Voorseizoen	28	21	31	20	28	23	22	20	21	25	24
Hoogseizoen	32	37	38	35	36	33	38	29	29	35	35
Naseizoen	11	12	7	11	6	9	9	10	11	8	9
Vakantieduur											
5- 8 dagen	69	67	63	74	66	72	71	79	76	62	69
9-11 dagen	10	8	13	8	8	7	12	6	6	9	9
12-15 dagen	15	11	11	10	12	14	9	7	10	14	11
16-22 dagen	5	10	5	4	9	5	3	3	8	10	6
23-29 dagen	0	2	3	2	3	1	1	1	-	2	2
30 dagen of langer	2	2	4	2	1	2	4	3	-	3	2
	x 1 000										
Totaal (absoluut=100%)	600	970	1 040	980	710	950	770	880	450	1 180	8 530

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 5 Korte vakanties in Nederland per toeristengebied naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008

	Noord- zeebad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Veluwe en Velu- we- rand	Twente, Gro- Salland en Vecht- streek	Gro- ningse, Friese en Drentse zand- gronden	West- en Midden- Brabant	Oost- Brabant, Noord- en Midden- Limburg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Overig Neder- land	Totaal
	%									
Leeftijd										
0- 5 jaar	6	6	9	7	9	13	10	4	4	7
6-12 jaar	11	10	6	10	15	11	18	5	7	10
13-17 jaar	3	3	4	4	1	6	8	5	4	4
18-24 jaar	11	7	8	5	4	11	5	10	8	8
25-34 jaar	10	7	11	18	13	10	19	14	13	12
35-44 jaar	14	16	19	15	13	14	14	17	17	16
45-54 jaar	14	21	19	17	14	17	9	16	16	16
55-64 jaar	16	20	11	11	22	14	13	20	19	17
65-74 jaar	13	6	9	10	6	4	4	7	7	7
75 jaar en ouder	2	4	4	3	1	1	0	3	5	3
Samenstelling huishouden										
Alleenstaanden	6	8	8	11	6	6	3	11	11	8
Huishouden met als jongste een kind van										
0- 5 jaar	16	16	22	21	23	26	34	13	13	20
6-12 jaar	17	16	14	17	17	19	22	8	12	15
13-17 jaar	11	6	10	5	4	8	8	9	7	8
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	49	54	47	45	50	41	33	59	57	50
Bruto huishoudinkomen										
tot 17 500 euro	7	6	4	4	5	5	7	6	9	6
17 500 tot 23 000 euro	7	5	5	9	6	9	4	7	6	6
23 000 tot 28 500 euro	7	9	3	9	6	10	5	5	9	7
28 500 tot 34 000 euro	18	21	17	19	11	12	19	16	15	16
34 000 tot 45 000 euro	23	13	30	23	18	21	24	14	22	21
45 000 tot 56 000 euro	13	16	17	21	28	18	20	18	13	18
56 000 euro en meer	26	29	24	16	25	25	21	32	26	25

Tabel 5 Korte vakanties in Nederland per toeristengebied naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008 (slot)

	Noord- zeebad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Veluwe en Velu- we- rand	Twente, Gro- Salland en Vecht- streek	Gro- ningse, Friese en Drentse zand- gronden	West- en Midden- Brabant	Oost- Brabant, Noord- en Midden- Limburg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Overig Neder- land	Totaal
Bezit recreatief onderkomen	%									
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	25	37	29	17	30	25	18	7	24	25
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	23	29	24	27	24	26	33	30	26	27
Geen recreatief onderkomen	53	34	46	56	45	49	49	63	49	48
Woonprovincie										
Groningen	1	2	4	4	8	1	0	2	5	3
Friesland	6	4	5	4	9	2	2	3	6	5
Drenthe	3	3	1	5	12	1	1	3	2	3
Overijssel	6	4	5	16	7	4	4	6	8	6
Flevoland	3	4	4	3	3	2	2	3	2	3
Gelderland	12	9	14	12	8	8	15	13	15	12
Utrecht	6	15	8	5	9	5	5	11	7	8
Noord-Holland	11	13	20	20	11	9	9	16	20	15
Zuid-Holland	18	26	24	18	22	36	18	25	19	23
Zeeland	2	1	3	0	1	2	1	1	1	1
Noord-Brabant	27	12	8	12	9	25	28	15	10	16
Limburg	6	4	4	2	2	5	16	3	5	5
Stedelijkheid gemeenten										
Zeer sterk stedelijk	11	17	18	13	24	19	10	19	22	18
Sterk stedelijk	36	28	26	30	18	33	24	27	26	27
Matig stedelijk	15	24	19	21	19	16	26	17	20	20
Weinig stedelijk	27	21	28	21	24	21	28	29	19	23
Niet stedelijk	11	10	10	14	14	11	11	9	12	11
<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	980	1 270	930	610	900	880	830	550	1 990	8 920

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 6 Korte vakanties in Nederland per toeristengebied naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Noord- zeebad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Veluwe en Velu- we- rand	Twente, Salland en Vecht- streek	Gro- ningse, Friese en Drentse zand- gronden	West- en Midden- bant	Oost- Bra- bant, Noord- en Midden- Limburg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Overig Neder- land	Totaal
Logiesvorm	%									
Seizoenrecreatieve logiesvormen	22	45	27	14	24	27	22	0	20	24
w.v.										
zomerhuisje, vakantiebungalow	16	4	9	3	1	3	1	0	9	6
caravan, vouwwagen	6	14	19	10	20	19	20	–	8	13
boot	1	24	–	1	4	4	–	–	2	5
overige logiesvormen	–	1	–	–	–	1	1	–	1	0
Toeristische logiesvormen	78	55	73	86	76	73	78	100	80	76
w.v.										
woning van een particulier	2	5	3	6	6	5	5	2	12	6
hotel	34	14	25	33	19	20	14	64	34	27
pension, bed & breakfast	2	2	2	1	2	2	1	3	3	2
appartement	1	0	0	1	0	0	1	3	2	1
zomerhuisje, vakantiebungalow	24	18	28	27	33	28	40	17	12	23
tent, bungalowtent	5	6	3	5	2	4	2	5	4	4
caravan, vouwwagen, camper	6	4	7	4	4	4	6	3	5	5
boot	1	2	1	0	2	2	2	0	1	1
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	–	1	–	–	–	0	–	–	0	0
overige logiesvormen	2	2	3	4	6	6	5	1	4	4
	0	1	1	5	2	1	2	2	1	1
Vervoermiddel										
Fiets	1	1	2	4	1	3	2	–	2	2
Auto	89	91	95	92	94	87	88	84	82	89
Trein	5	4	2	2	4	5	7	12	11	6
Touringcar	1	0	1	1	0	3	–	2	1	1
Overige vervoermiddelen	3	3	1	1	1	2	3	2	4	2

Tabel 6 Korte vakanties in Nederland per toeristengebied naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	Noord- zeebad- plaat- sen	Water- sport- gebie- den	Veluwe en Velu- we- rand	Twente, Salland en Vecht- streek	Gro- ningse, Friese en Drentse zand- gronden	West- en Midden- bant	Oost- Bra- bant, Noord- en Midden- Limburg en Rijk van Nij- megen	Zuid- Lim- burg	Overig Neder- land	Totaal
	%									
Organisatievorm										
Georganiseerde reizen	40	26	37	43	39	40	47	53	34	38
w.v.										
geboekt bij een reisbureau										
of andere instantie	20	14	16	20	18	18	19	31	20	19
geboekt bij een boekings- centrale van een hotel- of bungalowketen	20	12	21	24	21	21	27	21	13	19
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	–	–	0	–	–	1	1	2	1	1
Niet-georganiseerde reizen	60	74	63	57	61	60	53	47	66	62
w.v.										
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	38	29	36	43	37	33	31	46	46	38
vaste standplaats, eigen onderkomen	22	45	27	14	24	27	22	0	20	24
Seizoen										
Herfstperiode	15	13	14	15	16	14	15	17	15	15
Kerstperiode	10	7	8	10	10	13	8	15	11	10
Krokusperiode	13	9	13	14	11	11	14	10	12	12
Paasperiode	11	11	12	10	11	14	13	14	11	12
Voorseizoen	26	31	23	24	25	24	32	22	24	26
Hoogseizoen	13	13	15	17	16	10	8	13	14	13
Naseizoen	12	16	15	10	11	13	10	10	13	13
	<i>x 1 000</i>									
Totaal (absoluut=100%)	980	1 270	930	610	900	880	830	550	1 990	8 920

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 7 Lange vakanties in Nederland per bestemmingsprovincie naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Fries-land	Dren-the	Over-ijssel	Gel-der-land	Noord-Hol-land	Zuid-Hol-land	Zee-land	Noord-Brabant	Lim-burg	Ove-rige pro-vin-cies	To-taal
Logiesvorm	%										
Seizoenrecreatieve logiesvormen	24	15	17	28	22	34	26	24	9	24	22
w.v.											
zomerhuisje, vakantiebungalow	7	4	2	15	6	12	13	5	3	13	8
caravan, vouwwagen	5	9	9	12	8	15	10	17	6	7	10
boot	12	1	5	1	5	4	3	1	-	4	3
overige logiesvormen	-	-	1	0	2	3	-	0	0	0	1
Toeristische logiesvormen	76	85	83	72	78	66	74	76	91	76	78
w.v.											
woning van een particulier	9	7	5	6	10	16	7	5	4	10	7
hotel	5	3	8	7	8	10	3	2	11	6	6
pension, bed & breakfast	2	1	2	0	1	-	-	1	1	1	1
appartement	10	0	-	1	4	0	5	-	4	3	2
zomerhuisje, vakantiebungalow	23	55	40	36	33	20	31	42	54	26	38
tent, bungalowtent	7	4	8	3	5	5	9	4	3	10	5
caravan, vouwwagen, camper	9	12	17	15	12	12	17	17	12	12	14
boot	1	2	1	1	1	-	1	1	1	3	1
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	6	-	0	0	1	1	0	0	-	1	1
overige logiesvormen	1	1	2	1	1	0	1	4	1	2	1
	2	1	0	0	3	1	1	1	0	1	1
Vervoermiddel											
Fiets	4	0	2	1	3	5	0	1	1	3	2
Auto	78	97	92	92	83	85	97	93	92	90	91
Trein	6	2	5	3	8	7	2	3	5	3	4
Touringcar	2	1	0	1	0	-	-	2	1	2	1
Overige vervoermiddelen	10	1	1	3	6	3	1	1	0	2	2

Tabel 7 Lange vakanties in Nederland per bestemmingsprovincie naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	Fries-land	Dren-the	Over-ijs-ssel	Gel-der-land	Noord-Hol-land	Zuid-Hol-land	Zee-land	Noord-Brabant	Lim-burg	Ove-rige-provin-cies	To-taal
	%										
Organisatievorm											
Georganiseerde reizen	29	41	34	33	32	21	32	41	50	36	36
w.v.											
geboekt bij een reisbureau of andere instantie	19	16	16	12	14	11	17	20	18	15	16
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	5	24	17	21	17	10	16	20	32	20	20
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	5	0	1	1	0	0	–	0	–	1	1
Niet-georganiseerde reizen	71	59	66	67	68	79	68	59	50	64	64
w.v.											
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	35	30	37	25	29	20	26	20	30	16	27
vaste standplaats, eigen onderkomen	36	29	30	42	39	59	42	39	19	48	37
Seizoen											
Herfstperiode	8	13	11	10	9	9	9	10	16	12	11
Kerstperiode	6	8	8	6	6	4	9	7	9	7	7
Krokusperiode	5	8	5	7	6	8	5	7	11	5	7
Paasperiode	2	9	7	9	5	6	7	6	8	8	7
Voorseizoen	32	22	27	22	26	28	20	23	20	26	24
Hoogseizoen	36	32	36	35	36	36	41	39	25	34	35
Naseizoen	10	9	6	11	11	9	8	8	11	7	9
Vakantieduur											
5– 8 dagen	62	73	66	69	66	63	67	72	79	68	69
9–11 dagen	9	7	9	10	11	9	9	11	7	6	9
12–15 dagen	17	13	12	11	11	14	11	8	9	11	11
16–22 dagen	6	4	8	6	6	9	9	3	5	8	6
23–29 dagen	2	2	3	2	3	0	2	1	0	4	2
30 dagen of langer	3	2	1	2	3	5	1	4	1	4	2
	<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	630	860	790	1 560	900	430	740	910	1 110	610	8 530

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Table 8 Korte vakanties in Nederland per bestemmingsprovincie naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Fries-land	Dren-the	Over-ijssel	Gel-derland	Noord-Hol-land	Zuid-Hol-land	Zee-land	Noord-Brabant	Lim-burg	Ove-rige provin-cies	To-taal
Logiesvorm	%										
Seizoenrecreatieve logiesvormen	17	25	17	29	20	28	31	31	11	32	24
w.v.											
zomerhuisje, vakantiebungalow	1	1	3	12	7	6	20	3	1	7	6
caravan, vouwwagen	6	20	11	17	6	14	9	23	10	7	13
boot	9	4	3	0	7	8	2	4	-	16	5
overige logiesvormen	-	-	-	-	1	0	-	1	1	2	0
Toeristische logiesvormen	83	75	83	71	80	72	69	69	89	68	76
w.v.											
woning van een particulier	5	5	6	6	7	10	4	7	2	10	6
hotel	32	17	30	23	37	40	16	18	37	23	27
pension, bed & breakfast	3	2	1	2	4	2	2	2	2	4	2
appartement	5	0	1	1	2	1	1	1	2	1	1
zomerhuisje, vakantiebungalow	15	35	27	22	17	11	28	24	36	14	23
tent, bungalowtent	6	2	4	3	3	4	5	5	3	7	4
caravan, vouwwagen, camper	4	3	4	8	5	2	8	5	4	4	5
boot	1	2	1	1	1	1	1	2	1	3	1
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	2	-	0	0	1	-	-	0	-	-	0
overige logiesvormen	8	7	4	4	3	2	2	5	2	1	4
	1	2	4	2	1	0	1	1	2	1	1
Vervoermiddel											
Fiets	3	1	4	2	3	4	1	1	1	1	2
Auto	87	98	86	92	83	85	93	89	90	93	90
Trein	3	1	10	4	10	8	4	5	7	5	6
Touringcar	2	0	-	0	1	0	1	1	0	0	1
Overige vervoermiddelen	5	-	1	2	4	3	1	4	2	1	2

Tabel 8 Korte vakanties in Nederland per bestemmingsprovincie naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	Fries-land	Dren-the	Over-ijssel	Gel-derland	Noord-Hol-land	Zuid-Hol-land	Zee-land	Noord-Bra-bant	Lim-burg	Ove-rige pro-vin-cies	To-taal
	%										
Organisatievorm											
Georganiseerde reizen	40	40	42	34	39	35	30	35	53	28	38
w.v.											
geboekt bij een reisbureau of andere instantie	25	18	20	15	22	20	14	17	24	15	19
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	14	22	22	18	17	14	17	18	28	12	19
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	1	-	-	0	1	1	-	1	1	0	1
Niet-georganiseerde reizen	60	60	58	66	61	65	70	65	47	72	62
w.v.											
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	43	35	41	38	40	37	39	34	36	40	38
vaste standplaats, eigen onderkomen	17	25	17	29	20	28	31	31	11	32	24
Seizoen											
Herfstperiode	11	16	15	14	17	13	16	13	16	17	15
Kerstperiode	6	10	9	9	11	13	6	12	11	10	10
Krokusperiode	9	11	15	13	12	11	13	10	13	8	12
Paasperiode	9	11	12	11	10	11	11	14	14	12	12
Voorseizoen	32	26	24	23	23	27	30	28	26	26	26
Hoogseizoen	14	16	16	15	16	13	10	10	9	14	13
Naseizoen	18	10	10	16	11	11	14	14	9	14	13
	<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	510	820	690	1 460	1 070	750	630	1 100	1 090	790	8 920

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 9 Lange vakanties in het buitenland per land van bestemming naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008

	Bel- gië	Frank- rijk	Span- je	Oos- ten- rijk	Groot- Brit- tan- nië	Duits- land	Ita- lië	Grie- ken- land	Tur- kije	Ove- rige lan- den	To- taal
	%										
Leeftijd											
0- 5 jaar	8	8	4	4	1	5	9	2	7	3	5
6-12 jaar	14	11	7	9	7	8	9	8	7	5	8
13-17 jaar	7	6	7	6	7	4	9	6	9	7	7
18-24 jaar	6	6	10	7	13	4	5	12	11	9	8
25-34 jaar	15	12	10	11	12	7	12	13	8	13	11
35-44 jaar	15	15	16	14	11	13	18	17	19	16	15
45-54 jaar	12	16	16	21	24	16	15	20	22	17	17
55-64 jaar	13	16	18	18	17	22	14	15	10	17	17
65-74 jaar	6	7	7	9	7	10	7	3	5	9	8
75 jaar en ouder	5	3	5	1	2	9	2	5	2	5	5
Samenstelling huishouden											
Alleenstaanden	5	9	11	11	15	11	9	10	8	14	11
Huishouden met als jongste een kind van											
0- 5 jaar	23	20	11	13	7	17	20	7	15	10	14
6-12 jaar	22	20	12	17	14	14	16	17	15	12	15
13-17 jaar	7	8	14	11	14	6	13	10	18	11	11
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	43	43	51	48	50	52	43	56	43	53	49
Bruto huishoudinkomen											
tot 17 500 euro	7	6	5	7	3	7	3	9	6	4	6
17 500 tot 23 000 euro	9	4	9	7	6	7	6	6	7	5	6
23 000 tot 28 500 euro	7	5	8	8	11	11	4	6	10	8	8
28 500 tot 34 000 euro	15	9	15	11	12	14	11	12	12	12	12
34 000 tot 45 000 euro	20	20	17	15	17	21	22	22	21	17	19
45 000 tot 56 000 euro	15	16	13	14	14	14	24	14	15	16	16
56 000 euro en meer	27	40	33	38	38	26	30	32	29	36	34

Tabel 9 Lange vakanties in het buitenland per land van bestemming naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008 (slot)

	Bel- gië	Frank- rijk	Span- je	Oos- ten- rijk	Groot- Brit- tan- nië	Duits- land	Ita- lië	Grie- ken- land	Tur- kije	Ove- rige lan- den	To- taal
Bezit recreatief onderkomen	%										
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	13	12	10	9	6	12	9	8	12	12	11
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	26	39	22	26	39	25	31	22	19	28	28
Geen recreatief onderkomen	61	49	68	65	55	62	60	70	69	60	61
Woonprovincie											
Groningen	3	2	2	3	3	2	2	3	2	2	2
Friesland	1	2	4	2	4	6	2	3	2	4	3
Drenthe	2	3	2	3	1	3	3	1	3	2	2
Overijssel	5	6	6	7	7	7	6	6	8	6	6
Flevoland	3	2	3	3	0	2	2	3	2	2	2
Gelderland	9	10	11	12	16	15	16	16	11	11	12
Utrecht	7	11	7	8	7	8	10	8	8	10	9
Noord-Holland	19	19	18	18	17	13	14	16	16	20	18
Zuid-Holland	20	24	21	18	20	20	22	21	20	22	21
Zeeland	3	1	2	2	1	2	2	2	3	1	2
Noord-Brabant	19	15	16	17	19	15	14	14	16	13	15
Limburg	8	5	8	8	4	7	7	7	8	5	6
Stedelijkheid gemeenten											
Zeer sterk stedelijk	18	21	19	17	20	15	20	16	15	20	19
Sterk stedelijk	30	29	30	27	24	27	27	32	37	29	29
Matig stedelijk	22	21	23	18	21	24	19	19	19	17	20
Weinig stedelijk	19	20	18	26	24	22	23	22	19	21	21
Niet stedelijk	11	9	11	12	11	12	11	11	11	12	11
<i>x 1 000</i>											
Totaal (absoluut=100%)	970	2 370	1 730	1 070	370	1 880	950	730	760	4 280	15 090

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 10 Lange vakanties in het buitenland per land van bestemming naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Bel- gië	Frank- rijk	Span- je	Oos- ten- rijk	Groot- Brit- tan- nië	Duits- land	Ita- lië	Grie- ken- land	Tur- kije	Ove- rige lan- den	To- taal
Logiesvorm	%										
Seizoenrecreatieve logiesvormen	9	7	3	3	3	6	2	0	1	5	5
Toeristische logiesvormen w.v.	91	93	97	97	97	94	98	100	99	95	95
woning van familie, vrienden of kennissen	7	7	7	4	21	6	4	5	5	13	8
woning van een andere particulier	12	4	5	8	8	6	4	0	–	4	5
hotel	13	14	40	39	40	30	29	45	82	44	36
pension, bed & breakfast	2	1	1	8	4	2	2	1	–	3	2
appartement	3	8	27	26	1	9	11	43	10	7	13
zomerhuisje, vakantiebungalow	40	12	6	3	4	24	9	2	1	8	12
tent, bungalowtent	3	16	3	2	7	4	10	–	–	4	6
caravan, vouwwagen, camper	7	28	6	6	6	7	24	0	–	4	10
camper	2	2	1	1	1	3	1	0	–	2	2
boot	–	–	1	–	1	2	2	2	1	2	1
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	1	0	1	1	5	0	1	–	–	1	1
overige logiesvormen	1	0	–	1	–	1	1	–	–	2	1
Vervoermiddel											
Auto	90	86	16	80	34	86	61	1	1	30	51
Trein	7	5	–	4	6	5	2	–	–	1	3
Touringcar	2	5	9	12	5	5	5	0	–	5	5
Vliegtuig	–	4	74	3	34	1	30	98	99	61	39
Overige vervoermiddelen	1	1	1	0	20	3	2	1	–	2	2

Tabel 10 Lange vakanties in het buitenland per land van bestemming naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	Bel- gië	Frank- rijk	Span- je	Oos- ten- rijk	Groot- Brit- tan- nië	Duits- land	Ita- lië	Grie- ken- land	Tur- kije	Ove- rige lan- den	To- taal
	%										
Organisatievorm											
Georganiseerde reizen	47	45	88	47	74	49	70	100	97	79	68
w.v.											
geboekt bij een reisbureau of andere instantie	23	37	71	37	42	32	54	96	95	62	53
geboekt bij een boekings- centrale van een hotel- of bungalowketen	22	4	3	3	3	14	4	–	–	3	5
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	2	3	15	6	28	3	12	4	2	15	9
Niet-georganiseerde reizen	53	55	12	53	26	51	30	0	3	21	32
w.v.											
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	44	48	9	51	23	45	28	0	–	16	28
vaste standplaats, eigen onderkomen	9	7	3	3	3	6	2	–	1	5	5
Seizoen											
Herfstperiode	11	7	13	3	16	13	7	11	15	13	11
Kerstperiode	10	7	6	15	11	9	2	0	2	10	8
Krokusperiode	7	7	8	36	7	7	3	1	3	10	9
Paasperiode	9	5	8	2	5	5	6	3	5	8	6
Voorseizoen	21	23	26	13	26	25	28	38	28	21	24
Hoogseizoen	34	44	30	26	28	30	46	31	32	29	33
Naseizoen	8	7	10	4	7	11	8	15	15	10	9
Vakantieduur											
5– 8 dagen	72	30	34	41	54	65	25	33	35	24	37
9–11 dagen	8	17	23	24	18	10	17	18	15	16	17
12–15 dagen	13	17	20	15	11	14	21	34	35	19	19
16–22 dagen	4	24	17	14	12	8	27	11	11	25	18
23–29 dagen	0	9	4	5	1	1	7	1	1	9	6
30 dagen of langer	3	3	3	1	3	1	4	4	3	6	4
	<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	970	2 370	1 730	1 070	370	1 880	950	730	760	4 280	15 090

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 11 Korte vakanties in het buitenland per land van bestemming naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	België	Frankrijk	Duitsland	Overige landen	Totaal
Logiesvorm	%				
Seizoenrecreatieve logiesvormen	5	1	16	1	7
Toeristische logiesvormen w.v.	95	99	84	99	93
woning van familie, vrienden of kennissen	12	5	10	13	11
woning van een andere particulier	7	–	3	1	3
hotel	45	76	52	63	56
pension, bed & breakfast	3	1	5	5	4
appartement	1	2	2	2	2
zomerhuisje, vakantiebungalow	15	7	7	3	8
tent, bungalowtent	3	2	1	2	2
caravan, vouwwagen	3	4	0	0	2
camper	1	1	2	1	1
boot	–	–	0	5	1
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	3	–	2	2	2
overige logiesvormen	0	0	0	2	1
Vervoermiddel					
Auto	78	76	88	23	69
Trein	17	13	3	5	9
Touringcar	4	7	4	3	4
Vliegtuig	–	2	1	62	14
Overige vervoermiddelen	1	2	4	8	3

Tabel 11 Korte vakanties in het buitenland per land van bestemming naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	België	Frankrijk	Duitsland	Overige landen	Totaal
	%				
Organisatievorm					
Georganiseerde reizen	55	72	40	85	59
w.v.					
geboekt bij een reisbureau of andere instantie	33	54	30	48	38
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	18	12	9	8	12
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	4	5	1	30	9
Niet-georganiseerde reizen	45	28	60	15	41
w.v.					
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	39	27	44	14	34
vaste standplaats, eigen onderkomen	5	1	16	1	7
Seizoen					
Herfstperiode	16	19	19	18	18
Kerstperiode	16	17	13	14	15
Krokusperiode	14	17	13	15	14
Paasperiode	12	5	10	13	10
Voorseizoen	21	24	24	25	23
Hoogseizoen	9	10	11	6	9
Naseizoen	11	7	10	9	10
	<i>x 1 000</i>				
Totaal (absoluut=100%)	1 000	530	1 120	710	3 360

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

3.3 Logies, vervoer en organisatievorm

Tabel 12 Lange vakanties in Nederland per logiesvorm naar enkele kenmerken van de vakantiegegers, 2008

	Seizoenrecreatieve logiesvormen			Toeristische logiesvormen					Totaal generaal	
	totaal	w.o.		totaal	w.o.					
		zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low, twee- de wo- ning	cara- van, vouw- wagen		won- ning van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, cam- per	
%										
Leeftijd										
0- 5 jaar	6	7	7	10	5	1	12	13	11	9
6-12 jaar	11	11	12	11	6	4	10	18	14	11
13-17 jaar	4	2	7	7	7	0	6	16	5	6
18-24 jaar	3	4	4	5	7	5	4	14	3	5
25-34 jaar	7	10	6	10	8	7	13	13	7	9
35-44 jaar	8	5	11	14	9	8	17	13	14	13
45-54 jaar	10	7	10	12	9	15	13	9	9	11
55-64 jaar	26	18	31	15	18	22	14	3	17	18
65-74 jaar	19	35	7	11	20	23	7	0	16	13
75 jaar en ouder	5	3	5	5	11	14	4	0	3	5
Samenstelling huishouden										
Alleenstaanden	2	2	3	7	16	14	5	8	1	6
Huishouden met als jongste een kind van										
0- 5 jaar	18	16	24	24	11	4	29	28	28	23
6-12 jaar	15	14	15	18	13	7	19	23	18	17
13-17 jaar	4	3	6	8	8	2	7	20	7	7
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	60	64	52	44	52	73	39	21	46	47
Bruto huishoudinkomen										
tot 17 500 euro	9	6	8	9	14	10	8	10	8	9
17 500 tot 23 000 euro	7	1	12	11	19	10	9	6	13	10
23 000 tot 28 500 euro	8	4	10	11	9	7	11	11	14	11
28 500 tot 34 000 euro	22	19	21	15	19	13	15	12	13	16
34 000 tot 45 000 euro	21	18	26	21	19	23	20	20	23	21
45 000 tot 56 000 euro	16	25	11	14	9	10	16	16	13	14
56 000 euro en meer	18	27	11	20	12	26	22	26	16	20

Tabel 12 Lange vakanties in Nederland per logiesvorm naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008 (slot)

	Seizoenrecreatieve logiesvormen			Toeristische logiesvormen					Totaal generaal		
	totaal	w.o.		totaal	w.o.						
		zomer-huisje, vakantie-bungalow, tweede woning	caravan, vouw-wagen		woning van partikulier ¹⁾	hotel	zomer-huisje, vakantie-bungalow	tent, low-tent	caravan, vouw-wagen, camper		
%											
Woonprovincie											
Groningen	6	3	6	3	4	2	3	7	5	4	
Friesland	5	4	2	5	6	5	5	5	5	5	
Drenthe	2	1	3	3	3	2	3	4	5	3	
Overijssel	5	6	5	7	6	10	7	9	8	7	
Flevoland	4	6	3	3	2	1	3	3	2	3	
Gelderland	9	4	13	12	19	7	9	15	15	11	
Utrecht	7	8	5	7	8	5	7	11	6	7	
Noord-Holland	14	14	14	14	13	16	14	14	15	14	
Zuid-Holland	30	35	28	24	18	25	28	16	20	25	
Zeeland	2	2	2	3	7	2	2	1	3	3	
Noord-Brabant	13	17	14	13	9	17	13	13	12	13	
Limburg	3	-	6	6	5	9	6	3	4	5	
Stedelijkheid gemeenten											
Zeer sterk stedelijk	17	16	18	15	14	15	17	17	9	15	
Sterk stedelijk	32	36	29	30	30	29	33	28	23	30	
Matig stedelijk	22	18	26	21	25	21	19	15	27	22	
Weinig stedelijk	21	25	20	21	19	27	19	23	24	21	
Niet stedelijk	8	4	6	13	12	8	12	17	16	12	
<i>x 1 000</i>											
Totaal (absoluut=100%)	1 850	680	850	6 690	610	550	3 250	460	1 280	8 530	

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 13 Lange vakanties in Nederland per logiesvorm naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Seizoenrecreatieve logiesvormen			Toeristische logiesvormen						Totaal generaal	
	totaal	w.o.		totaal	w.o.						
		zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low, twee- de wo- ning	cara- van, vouw- wagen		wo- ning van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low	cara- van, vouw- wagen, cam- per		
	%										
Toeristengebied											
Waddeneilanden	3	6	2	8	10	8	7	11	5	7	
Noordzeepadplaatsen	14	24	9	11	10	11	9	15	14	11	
IJsselmeerkust	5	2	2	4	3	1	4	7	3	4	
Deltagebied	6	3	9	4	8	3	3	6	3	4	
Meren in Groningen, Friesland en Noordwest-Overijssel	7	0	4	2	1	1	1	3	3	3	
Hollands-Utrechtse meren	1	1	1	0	1	–	0	–	0	0	
Utrechtse Heuvelrug en 't Gooi	4	6	3	2	2	1	1	2	3	2	
Veluwe en Veluwerand	14	21	12	11	8	12	13	6	11	11	
Gelders rivierengebied	2	2	2	1	3	0	2	2	1	1	
Achterhoek	7	9	7	4	4	4	4	2	5	4	
Twente, Salland en Vechtstreek Groningse, Friese en Drentse zandgronden	5	2	7	9	5	11	10	13	11	8	
West- en Midden-Brabant	7	5	10	12	10	6	16	10	11	11	
West- en Midden-Brabant	9	6	13	9	5	4	10	5	11	9	
Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen	7	2	12	11	5	5	16	5	8	10	
Zuid-Limburg	2	3	1	6	3	21	4	6	6	5	
Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht	2	–	2	1	3	2	0	–	0	1	
Overig Nederland	6	7	4	5	18	9	2	6	4	5	
Bestemmingsprovincie											
Groningen	2	4	0	3	5	5	2	5	2	3	
Friesland	8	6	4	7	9	6	5	10	5	7	
Drenthe	7	5	9	11	9	5	15	7	10	10	
Overijssel	7	2	8	10	6	11	10	14	11	9	
Flevoland	1	1	1	2	1	0	2	6	1	2	
Gelderland	24	33	23	17	16	20	17	12	20	18	
Utrecht	5	7	4	2	4	1	1	3	3	3	
Noord-Holland	11	8	9	11	15	14	9	9	9	11	
Zuid-Holland	8	8	8	4	12	8	3	5	4	5	
Zeeland	11	14	9	8	9	4	7	15	10	9	
Noord-Brabant	12	7	19	10	7	4	12	7	12	11	
Limburg	5	4	7	15	7	23	19	8	11	13	

Tabel 13 Lange vakanties in Nederland per logiesvorm naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	Seizoenrecreatieve logiesvormen			Toeristische logiesvormen					Totaal generaal	
	totaal	w.o.		totaal	w.o.					
		zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low, twee- de wo- ning	cara- van, vouw- wagen		wo- ning van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, cam- per	
%										
Vervoermiddel										
Fiets	4	2	2	1	3	2	0	7	–	2
Auto	90	94	92	91	81	83	95	82	99	91
Trein	2	2	2	5	12	10	3	6	1	4
Touringcar	–	–	–	1	–	5	0	2	–	1
Overige vervoermiddelen	4	1	4	2	5	1	1	3	1	2
Grootte van het reisgezelschap										
1 persoon	4	1	8	6	20	6	3	4	6	6
2 personen	54	54	50	30	42	68	21	16	34	35
3 personen	12	16	10	9	9	4	11	10	9	10
4 personen	19	17	23	25	14	9	30	26	29	24
5 personen	6	6	6	9	6	2	11	14	10	8
6 personen	2	4	1	8	4	2	11	4	6	6
7 personen	1	2	2	3	1	1	4	4	1	3
8 of meer personen	1	2	1	10	4	6	10	22	5	8
Seizoen										
Herfstperiode	7	11	6	12	13	17	15	1	4	11
Kerstperiode	7	12	3	7	8	10	10	2	1	7
Krokusperiode	7	14	3	7	4	10	11	–	1	7
Paasperiode	10	13	11	6	7	8	7	–	6	7
Voorseizoen	25	19	28	24	19	18	23	21	30	24
Hoogseizoen	37	26	40	34	42	25	23	74	48	35
Naseizoen	6	5	8	10	6	13	11	3	11	9
<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	1 850	680	850	6 690	610	550	3 250	460	1 280	8 530

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 14 Korte vakanties in Nederland per logiesvorm naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008

	Seizoen-recreatieve logiesvormen		Toeristische logiesvormen							Totaal generaal	
	totaal	w.o.	totaal	w.o.							
				cara- van, vouw- wagen	wo- ning van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, cam- per		jeugd- her- berg of andere groeps- accom- moda- tie
	%										
Leeftijd											
0- 5 jaar	7	9	7	6	3	15	3	10	4	7	
6-12 jaar	12	14	9	14	3	12	15	11	24	10	
13-17 jaar	3	4	5	7	1	5	8	5	14	4	
18-24 jaar	3	1	9	13	8	8	25	4	17	8	
25-34 jaar	7	6	14	10	12	18	17	12	10	12	
35-44 jaar	9	13	18	15	18	17	21	22	14	16	
45-54 jaar	20	15	15	11	21	12	9	14	7	16	
55-64 jaar	26	34	14	15	19	8	3	19	5	17	
65-74 jaar	10	1	7	7	11	4	-	3	4	7	
75 jaar en ouder	4	1	3	2	4	3	-	1	2	3	
Samenstelling huishouden											
Alleenstaanden	1	1	10	13	11	7	21	3	12	8	
Huishouden met als jongste een kind van											
0- 5 jaar	18	24	20	14	10	33	13	31	16	20	
6-12 jaar	15	16	15	21	9	18	22	17	28	15	
13-17 jaar	4	2	9	9	8	7	14	7	16	8	
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	62	56	46	43	61	34	30	43	29	50	
Bruto huishoudinkomen											
tot 17 500 euro	3	2	7	16	6	4	14	3	13	6	
17 500 tot 23 000 euro	4	4	7	7	5	7	13	10	8	6	
23 000 tot 28 500 euro	7	9	8	5	7	8	7	9	10	7	
28 500 tot 34 000 euro	25	24	14	18	13	13	16	12	14	16	
34 000 tot 45 000 euro	18	23	22	18	21	24	15	25	24	21	
45 000 tot 56 000 euro	17	20	18	18	17	19	17	21	16	18	
56 000 euro en meer	25	18	25	18	31	25	18	20	15	25	

Tabel 14 Korte vakanties in Nederland per logiesvorm naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008 (slot)

	Seizoen-recreatieve logiesvormen		Toeristische logiesvormen							Totaal generaal	
	totaal	w.o.	totaal	w.o.							
				cara- van, vouw- wagen	won- ing van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, cam- per		jeugd- her- berg of andere groeps- accom- moda- tie
%											
Woonprovincie											
Groningen	1	3	4	7	3	4	7	1	8	3	
Friesland	5	3	5	6	5	5	5	6	11	5	
Drenthe	3	5	3	2	3	3	4	6	7	3	
Overijssel	2	3	7	12	7	6	5	10	6	6	
Flevoland	3	3	3	–	3	3	2	5	1	3	
Gelderland	9	11	13	14	11	14	19	12	13	12	
Utrecht	9	4	8	8	7	7	11	6	8	8	
Noord-Holland	17	15	14	8	17	13	14	12	14	15	
Zuid-Holland	30	33	20	18	23	23	13	11	12	23	
Zeeland	1	0	2	6	1	1	1	1	2	1	
Noord-Brabant	16	14	15	13	14	17	18	18	15	16	
Limburg	4	6	6	6	7	4	1	13	4	5	
Stedelijkheid gemeenten											
Zeer sterk stedelijk	20	23	17	18	19	16	19	9	14	18	
Sterk stedelijk	28	23	27	29	29	28	25	22	23	27	
Matig stedelijk	20	18	20	16	18	21	21	27	24	20	
Weinig stedelijk	25	31	23	21	20	25	25	24	27	23	
Niet stedelijk	7	6	13	16	14	11	10	18	13	11	
<i>x 1 000</i>											
Totaal (absoluut=100%)	2 170	1 150	6 750	540	2 430	2 080	360	550	330	8 920	

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 15 Korte vakanties in Nederland per logiesvorm naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Seizoen-recreatieve logiesvormen		Toeristische logiesvormen							Totaal generaal	
	totaal	w.o.	totaal	w.o.							
				cara- van, vouw- wagen	won- ing van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, of cam- per		jeugd- her- berg of andere groeps- accom- modatie
	%										
Toeristengebied											
Waddeneilanden	3	2	7	7	7	6	5	4	10	6	
Noordzeebadplaatsen	10	5	11	4	14	11	14	12	5	11	
IJsselmeerkust	11	3	5	3	3	5	11	7	1	6	
Deltagebied	11	10	3	4	2	4	7	5	1	5	
Meren in Groningen, Friesland en Noordwest- Overijssel	4	2	2	2	2	2	2	2	5	3	
Hollands-Utrechtse meren Utrechtse Heuvelrug en 't Gooi	1	0	0	2	0	0	1	–	–	0	
Veluwe en Veluwerand	3	4	2	2	3	0	5	1	3	2	
Gelders rivierengebied	12	15	10	6	9	12	8	13	9	10	
Achterhoek	0	1	1	1	0	0	2	2	–	1	
	7	5	3	6	1	2	3	6	5	4	
Twente, Salland en Vechtstreek	4	5	8	7	8	8	8	5	7	7	
Groningse, Friese en Drentse zandgronden	10	15	10	9	7	14	5	9	18	10	
West- en Midden-Brabant	11	14	10	9	7	12	11	9	15	10	
Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen	8	15	10	8	5	16	5	12	12	9	
Zuid-Limburg	0	–	8	2	14	4	8	4	1	6	
Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht	1	–	4	9	7	–	0	1	2	3	
Overig Nederland	5	2	8	19	10	2	6	7	5	7	
Bestemmingsprovincie											
Groningen	2	–	3	7	4	1	0	2	–	2	
Friesland	4	3	6	5	7	4	8	5	12	6	
Drenthe	10	14	9	7	6	14	5	7	17	9	
Overijssel	5	6	9	8	9	9	8	5	9	8	
Flevoland	7	1	3	1	1	4	9	5	1	4	
Gelderland	19	21	15	16	14	15	13	23	18	16	
Utrecht	3	4	3	8	3	1	5	2	2	3	
Noord-Holland	10	5	13	13	16	8	10	11	9	12	
Zuid-Holland	10	9	8	14	12	4	9	4	4	8	
Zeeland	9	5	6	4	4	8	9	10	4	7	
Noord-Brabant	16	22	11	14	8	13	14	14	18	12	
Limburg	5	9	14	3	17	19	9	9	6	12	

Tabel 15 Korte vakanties in Nederland per logiesvorm naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	Seizoen-recreatieve logiesvormen		Toeristische logiesvormen							Totaal generaal	
	totaal	w.o.	totaal	w.o.							
				cara- van, vouw- wagen	won- ning van parti- cu- lier ¹⁾	hotel	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, cam- per		jeugd- her- berg of andere groeps- accom- modatie
%											
Vervoermiddel											
Fiets	2	1	2	5	1	–	9	1	10	2	
Auto	95	97	88	76	87	96	80	97	77	90	
Trein	1	1	7	14	11	3	5	1	3	6	
Touringcar	–	–	1	–	1	0	2	–	3	1	
Overige vervoermiddelen	3	1	2	6	1	1	4	1	6	2	
Grootte van het reisgezelschap											
1 persoon	2	2	5	13	5	1	5	5	3	4	
2 personen	59	54	35	41	61	9	23	28	10	41	
3 personen	10	14	7	8	6	7	8	9	2	7	
4 personen	20	24	17	14	13	21	20	24	2	17	
5 personen	3	4	6	5	3	11	3	12	1	5	
6 personen	4	1	6	3	3	13	4	4	3	6	
7 personen	1	1	4	3	1	9	4	3	1	3	
8 of meer personen	2	0	21	13	9	28	34	14	77	16	
Seizoen											
Herfstperiode	10	7	17	10	18	21	3	8	19	15	
Kerstperiode	3	1	12	23	12	15	1	2	5	10	
Krokusperiode	4	4	14	15	14	19	1	6	13	12	
Paasperiode	15	20	11	9	10	12	7	10	10	12	
Voorseizoen	35	39	23	17	19	18	47	39	35	26	
Hoogseizoen	16	17	12	15	15	6	26	18	3	13	
Naseizoen	17	14	11	11	13	9	15	16	16	13	
<i>x 1 000</i>											
Totaal (absoluut=100%)	2 170	1 150	6 750	540	2 430	2 080	360	550	330	8 920	

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 16 Lange vakanties in het buitenland per logiesvorm naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008

	Seizoen-recreatieve logiesvormen	Toeristische logiesvormen							Totaal generaal	
		totaal	w.o.							
			woning van familie, vrienden of kennissen	woning van andere particulier	hotel	appartement	zomerhuisje, vakantie-bungalow	tent, bungalow		caravan, vouw-wagen, camper
%										
Leeftijd										
0- 5 jaar	5	5	5	10	2	4	9	9	9	5
6-12 jaar	5	8	6	9	4	7	13	16	13	8
13-17 jaar	10	6	4	8	5	7	8	8	10	7
18-24 jaar	3	8	10	7	8	11	5	9	3	8
25-34 jaar	6	11	13	8	11	12	13	18	6	11
35-44 jaar	12	16	13	18	14	15	20	16	17	15
45-54 jaar	25	17	14	16	19	18	13	14	16	17
55-64 jaar	23	16	17	12	20	17	12	7	15	17
65-74 jaar	6	8	10	6	10	6	4	1	9	8
75 jaar en ouder	5	5	8	6	6	2	2	3	2	5
Samenstelling huishouden										
Alleenstaanden	5	11	15	6	15	9	6	12	3	11
Huishouden met als jongste een kind van										
0- 5 jaar	14	14	14	22	7	12	28	25	21	14
6-12 jaar	12	15	10	21	10	15	24	19	27	15
13-17 jaar	13	10	8	12	10	12	10	12	11	11
Huishouden met uitsluitend meerderjarigen	56	49	53	39	59	52	33	32	38	49
Bruto huishoudinkomen										
tot 17 500 euro	3	6	10	3	6	5	4	8	3	6
17 500 tot 23 000 euro	3	6	8	10	7	5	4	4	6	6
23 000 tot 28 500 euro	7	8	12	5	8	7	7	8	6	8
28 500 tot 34 000 euro	6	13	11	9	13	12	14	13	12	12
34 000 tot 45 000 euro	17	19	19	18	18	17	21	16	22	19
45 000 tot 56 000 euro	16	16	14	15	15	15	17	18	19	16
56 000 euro en meer	48	33	26	39	32	38	34	32	33	34

Tabel 16 Lange vakanties in het buitenland per logiesvorm naar enkele kenmerken van de vakantiegeang, 2008 (slot)

	Sei- zoen- recrea- tieve logies- vormen	Toeristische logiesvormen								Totaal generaal
		totaal	w.o.							
			woning van familie, vrien- den of kennis- sen	woning van andere parti- culier	hotel	appar- temen- t	zomer- huisje, vakan- tie- bunga- low	tent, bunga- low- tent	cara- van, vouw- wagen, cam- per	
%										
Woonprovincie										
Groningen	0	3	3	2	2	3	3	4	2	2
Friesland	8	3	3	3	3	3	3	6	3	3
Drenthe	6	2	1	3	2	2	2	3	3	2
Overijssel	3	6	5	8	6	7	7	6	7	6
Flevoland	3	2	2	3	2	3	2	2	3	2
Gelderland	9	12	12	10	11	12	12	14	16	12
Utrecht	15	9	10	8	8	9	10	10	8	9
Noord-Holland	22	18	22	15	18	19	15	15	15	18
Zuid-Holland	18	22	23	25	21	19	22	24	19	21
Zeeland	3	2	1	1	1	2	2	1	3	2
Noord-Brabant	12	15	13	11	17	15	17	12	14	15
Limburg	3	6	6	10	7	6	5	4	7	6
Stedelijkheid gemeenten										
Zeer sterk stedelijk	25	18	29	13	19	19	15	19	13	19
Sterk stedelijk	24	29	24	27	32	28	33	27	27	29
Matig stedelijk	11	21	17	27	19	20	21	25	23	20
Weinig stedelijk	30	21	20	20	20	23	21	19	23	21
Niet stedelijk	11	11	9	12	11	10	10	10	14	11
<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	700	14 400	1 270	740	5 390	1 940	1 740	850	1 710	15 090

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 17 Lange vakanties in het buitenland per logiesvorm naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Seizoen-recreatieve logiesvormen	Toeristische logiesvormen								Totaal generaal
		totaal	w.o.							
			woning van familie, vrienden of kennissen	woning van andere particulier	hotel	appartement	zomerhuisje, vakantie-bungalow	tent, bungalow	caravan, vouwagen, camper	
%										
Land van bestemming										
België	13	6	5	15	2	1	22	4	5	6
Luxemburg	1	1	–	0	0	–	1	1	2	1
Frankrijk	23	15	12	12	6	10	17	46	41	16
Spanje	7	12	10	11	13	24	6	5	7	11
Portugal	–	2	2	2	2	6	1	0	0	2
Oostenrijk	4	7	4	11	8	14	2	2	4	7
Zwitserland	9	2	4	4	1	3	0	2	1	2
Groot-Brittannië	2	2	6	4	3	0	1	3	1	2
Noorwegen, Zweden, Finland	1	2	5	2	1	1	3	2	2	2
Denemarken	0	1	2	2	0	0	6	2	0	1
Duitsland	17	12	9	15	10	8	26	8	11	12
Italië	3	6	3	6	5	5	5	11	14	6
Griekenland	–	5	3	0	6	16	1	–	0	5
Hongarije	4	1	2	1	0	0	0	2	1	1
Tsjechië	7	2	2	6	2	1	3	4	2	3
Turkije	2	5	3	–	11	4	0	–	–	5
Egypte	0	2	1	1	4	0	–	–	–	2
Verre Oosten	1	2	2	–	4	0	0	–	–	2
Verenigde Staten	–	3	7	2	4	0	0	1	0	2
Caribisch gebied	0	1	2	–	2	1	1	–	–	1
Overige landen	6	10	16	6	14	4	3	7	7	10
Vervoermiddel										
Auto	83	49	42	71	22	40	85	87	94	51
Trein	1	3	4	3	5	2	1	2	0	3
Touringcar	–	6	1	0	12	3	0	3	–	5
Vliegtuig	13	40	53	24	60	55	13	6	5	39
Overige vervoermiddelen	3	2	0	2	2	1	1	3	1	2

Tabel 17 Lange vakanties in het buitenland per logiesvorm naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	Seizoen-recreatieve logiesvormen	Toeristische logiesvormen							Totaal generaal	
		totaal	w.o.							
		woning van familie, vrienden of kennissen	woning van andere particulier	hotel	appartement	zomerhuisje, vakantie-bungalow	tent, low-tent	caravan, vouw-wagen, camper		
%										
Grootte van het reisgezelschap										
1 persoon	2	7	19	4	8	4	3	6	4	7
2 personen	50	38	39	22	50	38	20	26	32	39
3 personen	11	9	13	7	8	11	9	10	8	9
4 personen	22	22	18	20	17	23	31	26	30	22
5 personen	8	8	4	10	4	8	15	12	14	8
6 personen	4	5	3	9	4	5	7	6	4	5
7 personen	1	2	1	7	1	3	4	2	2	2
8 of meer personen	3	9	4	21	8	8	10	11	6	9
Seizoen										
Herfstperiode	13	11	13	11	14	8	13	1	3	11
Kerstperiode	11	8	17	10	8	10	5	–	1	8
Krokusperiode	11	9	11	13	11	16	7	–	1	9
Paasperiode	7	6	7	11	8	6	5	1	2	6
Voorseizoen	20	24	21	19	25	22	27	16	28	24
Hoogseizoen	31	33	23	27	23	28	35	79	58	33
Naseizoen	8	9	8	8	12	10	8	3	6	9
<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	700	14 400	1 270	740	5 390	1 940	1 740	850	1 710	15 090

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 18 Lange vakanties in Nederland en in het buitenland per vervoermiddel naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008

	Nederland				Buitenland					
	auto	trein	overige vervoermiddelen	totaal	auto	trein	touring-car	vliegtuig	overige vervoermiddelen	totaal
	%									
Leeftijd										
0– 5 jaar	10	2	1	9	7	5	1	3	–	5
6–12 jaar	11	5	14	11	11	4	3	4	4	8
13–17 jaar	6	10	16	6	7	4	13	6	9	7
18–24 jaar	4	10	15	5	5	15	13	10	5	8
25–34 jaar	10	11	6	9	11	14	8	12	10	11
35–44 jaar	14	6	5	13	16	11	4	17	14	15
45–54 jaar	11	14	13	11	16	14	11	19	20	17
55–64 jaar	18	13	14	18	17	19	20	16	17	17
65–74 jaar	13	15	7	13	7	11	17	7	10	8
75 jaar en ouder	4	15	9	5	4	3	11	4	10	5
Samenstelling huishouden										
Alleenstaanden	5	30	9	6	6	24	19	14	16	11
Huishouden met als jongste een kind van										
0– 5 jaar	24	6	11	23	20	11	3	9	1	14
6–12 jaar	17	12	23	17	20	9	9	10	7	15
13–17 jaar	7	14	12	7	9	4	16	12	18	11
Huishouden met uitsluitend meerderjarigen	48	39	45	47	44	53	53	54	58	49
Bruto huishoudinkomen										
tot 17 500 euro	8	21	16	9	5	15	9	5	4	6
17 500 tot 23 000 euro	9	23	11	10	5	5	13	7	8	6
23 000 tot 28 500 euro	11	8	7	11	7	10	13	7	19	8
28 500 tot 34 000 euro	16	11	18	16	12	13	23	12	10	12
34 000 tot 45 000 euro	21	18	17	21	19	20	15	19	13	19
45 000 tot 56 000 euro	15	8	11	14	17	16	9	16	11	16
56 000 euro en meer	20	12	21	20	34	22	18	35	34	34

Tabel 18 Lange vakanties in Nederland en in het buitenland per vervoermiddel naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008 (slot)

	Nederland				Buitenland					
	auto	trein	overige vervoermiddelen	totaal	auto	trein	touring-car	vliegtuig	overige vervoermiddelen	totaal
%										
Woonprovincie										
Groningen	4	4	4	4	2	5	4	2	2	2
Friesland	5	2	15	5	3	4	5	3	9	3
Drenthe	3	1	1	3	3		3	2	2	2
Overijssel	7	4	4	7	6	7	7	6	5	6
Flevoland	3	4	2	3	2	1	3	2	2	2
Gelderland	11	11	15	11	13	12	10	11	14	12
Utrecht	7	5	11	7	9	11	6	9	3	9
Noord-Holland	14	19	19	14	15	25	14	21	26	18
Zuid-Holland	26	31	14	25	21	22	19	21	26	21
Zeeland	3	2	1	3	2		2	2	0	2
Noord-Brabant	13	9	12	13	16	9	17	14	8	15
Limburg	5	8	2	5	6	4	10	7	4	6
Stedelijkheid gemeenten										
Zeer sterk stedelijk	15	22	15	15	16	34	17	21	21	19
Sterk stedelijk	30	31	27	30	28	30	30	31	25	29
Matig stedelijk	21	19	25	22	22	12	19	18	28	20
Weinig stedelijk	21	21	18	21	23	14	21	19	16	21
Niet stedelijk	12	7	15	12	11	9	13	11	11	11
<i>x 1 000</i>										
Totaal (absoluut=100%)	7 730	370	440	8 530	7 670	430	810	5 900	290	15 090

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 19 Lange vakanties in het buitenland per vervoermiddel naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Auto	Trein	Touring-car	Vlieg-tuig	Overige vervoer-middelen	Totaal
	%					
Land van bestemming						
België	11	17	3	–	3	6
Luxemburg	1	–	0	–	–	1
Frankrijk	27	27	13	1	9	16
Spanje	4	–	19	22	5	11
Portugal	0	–	–	5	1	2
Oostenrijk	11	10	16	1	0	7
Zwitserland	4	5	3	0	1	2
Groot-Brittannië	2	5	2	2	26	2
Noorwegen, Zweden, Finland	2	1	4	2	11	2
Denemarken	2	–	1	0	2	1
Duitsland	21	22	12	0	20	12
Italië	8	4	6	5	7	6
Griekenland	0	–	0	12	2	5
Hongarije	1	2	1	1	0	1
Tsjechië	4	2	8	0	1	3
Turkije	0	–	–	13	–	5
Egypte	–	–	1	4	–	2
Verre Oosten	–	1	–	4	3	2
Verenigde Staten	0	–	0	6	1	2
Caribisch gebied	0	0	0	3	0	1
Overige landen	3	3	10	19	9	10
Logiesvorm						
Seizoenrecreatieve logiesvormen	8	1	–	2	7	5
Toeristische logiesvormen	92	99	100	98	93	95
w.v.						
woning van familie, vrienden of kennissen	7	12	1	11	2	8
woning van een andere particulier	7	6	0	3	4	5
hotel	15	58	79	55	31	36
pension, bed & breakfast	2	2	1	2	5	2
appartement	10	8	8	18	4	13
zomerhuisje, vakantiebungalow	19	3	1	4	3	12
tent, bungalowtent	10	4	3	1	8	6
caravan, vouwwagen	18	1	–	1	4	10
camper	3	–	–	1	1	2
boot	0	0	1	1	26	1
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	0	2	5	1	–	1
overige logiesvormen	1	2	1	1	6	1

Tabel 19 Lange vakanties in het buitenland per vervoermiddel naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	Auto	Trein	Touring- car	Vlieg- tuig	Overige vervoer- middelen	Totaal
	%					
Seizoen						
Herfstperiode	7	14	9	14	13	10
Kerstperiode	7	18	10	8	1	8
Krokusperiode	9	12	13	9	6	9
Paasperiode	4	6	7	8	6	6
Voorseizoen	21	20	27	24	35	23
Hoogseizoen	40	21	23	22	32	32
Naseizoen	7	5	11	12	4	9
	<i>x 1 000</i>					
Totaal (absoluut=100%)	7 670	430	810	5 900	290	15 090

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 20 Organisatievorm voor lange vakanties in Nederland van enkele categorieën vakantiegangers, 2008

	Georganiseerde reizen			Niet-georganiseerde reizen		Totaal (absoluut =100%)
	geboekt bij een reis- bureau, bank, VVV e.d.	geboekt bij een boekings- centrale van een hotel- of bungalow- keten	recht- streeks geboekt bij een reis- organi- satie	logies recht- streeks gereser- veerd of niet vooraf geboekt	vaste stand- plaats, eigen onder- komen	
	%					x 1 000
Leeftijd						
0- 5 jaar	15	28	-	42	15	790
6-12 jaar	20	18	1	38	22	910
13-17 jaar	19	23	2	40	15	530
18-24 jaar	24	20	1	42	14	430
25-34 jaar	23	28	0	34	15	800
35-44 jaar	19	22	1	44	14	1 110
45-54 jaar	16	17	1	46	20	980
55-64 jaar	9	16	1	42	32	1 500
65-74 jaar	9	13	1	46	32	1 080
75 jaar en ouder	14	13	0	51	22	410
Totaal	16	19	1	42	22	8 530
Woonprovincie						
Groningen	9	13	1	46	32	330
Friesland	11	22	1	46	21	420
Drenthe	16	21	3	49	11	250
Overijssel	14	20	1	49	16	590
Gelderland	18	15	1	48	18	950
Utrecht	19	16	2	42	22	630
Noord-Holland	19	19	1	40	22	1 210
Zuid-Holland	15	21	0	39	25	2 160
Noord-Brabant	16	22	1	39	22	1 100
Limburg	23	24	-	41	13	430
Overige provincies	10	20	1	44	23	470
Totaal	16	19	1	42	22	8 530
Stedelijkheid gemeenten						
Zeer sterk stedelijk	16	20	1	39	23	1 320
Sterk stedelijk	16	21	0	40	23	2 580
Matig stedelijk	18	14	1	45	22	1 840
Weinig stedelijk	15	21	1	41	22	1 800
Niet stedelijk	12	21	1	51	15	1 000
Totaal	16	19	1	42	22	8 530

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 21 Organisatievorm voor lange vakanties in Nederland naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Georganiseerde reizen			Niet-georganiseerde reizen		Totaal (absoluut =100%)
	geboekt bij een reis- bureau, bank, VVV e.d.	geboekt bij een boekings- centrale van een hotel- of bunga- low- keten	recht- streeks geboekt bij een reis- organi- satie	logies recht- streeks gereser- veerd of niet vooraf geboekt	vaste stand- plaats, eigen onder- komen	
Logiesvorm	%					x 1 000
Seizoenrecreatieve logiesvormen	–	–	–	–	100	1 850
Toeristische logiesvormen w.o.	20	25	1	54	–	6 690
woning van particulier ¹⁾	6	1	1	92	–	610
hotel	31	18	1	50	–	550
zomerhuisje, vakantiebungalow	23	42	0	34	–	3 250
tent, bungalowtent	24	5	3	68	–	460
caravan, vouwwagen, camper	12	5	1	82	–	1 280
Totaal	16	19	1	42	22	8 530
Vervoermiddel						
Auto	15	20	0	43	22	7 730
Trein	21	16	3	50	10	370
Overige vervoermiddelen	20	5	12	30	33	440
Totaal	16	19	1	42	22	8 530
Seizoen						
Herfstperiode	18	31	1	35	14	910
Kerstperiode	17	26	–	37	20	600
Krokusperiode	18	32	0	29	20	590
Paasperiode	9	25	0	34	32	590
Voorseizoen	14	18	1	44	23	2 000
Hoogseizoen	16	12	1	47	23	2 890
Naseizoen	18	21	1	44	15	770
Totaal	16	19	1	42	22	8 530

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 22 Organisatievorm voor korte vakanties in Nederland naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Georganiseerde reizen			Niet-georganiseerde reizen		Totaal (absoluut =100%)
	geboekt bij een reis- bureau, bank, VVV e.d.	geboekt bij een boekings- centrale van een hotel- of bungalow- keten	recht- streeks geboekt bij een reis- organi- satie	logies recht- streeks gereser- veerd of niet vooraf geboekt	vaste stand- plaats, eigen onder- komen	
Logiesvorm	%					<i>x 1 000</i>
Seizoenrecreatieve logiesvormen	-	-	-	-	100	2 170
Toeristische logiesvormen w.o.	25	25	1	50	-	6 750
woning van particulier ¹⁾	7	1	2	90	-	540
hotel	31	24	1	44	-	2 430
zomershuisje,						
vakantiebungalow	25	44	0	30	-	2 080
tent, bungalowtent	22	4	-	75	-	360
caravan, vouwwagen,						
camper	18	3	-	78	-	550
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	39	-	8	53	-	330
Totaal	19	19	1	38	24	8 920
Vervoermiddel						
Auto	18	19	0	37	26	8 000
Trein	29	16	4	48	3	510
Overige vervoermiddelen	24	4	7	40	25	410
Totaal	19	19	1	38	24	8 920
Seizoen						
Herfstperiode	22	23	1	38	16	1 310
Kerstperiode	24	25		46	6	870
Krokusperiode	24	30	1	37	9	1 010
Paasperiode	16	17	1	34	31	1 030
Voorseizoen	17	14	0	36	33	2 270
Hoogseizoen	13	13	1	43	30	1 160
Naseizoen	20	14	0	33	32	1 110
Totaal	19	19	1	38	24	8 917

¹⁾ Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 23 Organisatievorm voor lange vakanties in het buitenland van enkele categorieën vakantiegangers, 2008

	Georganiseerde reizen				Niet-georganiseerde reizen	Totaal (absoluut =100%)
	geboekt bij een reisbureau	geboekt bij een bank, VVV e.d.	geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie		
	%					x 1 000
Leeftijd						
0- 5 jaar	46	2	7	8	38	780
6-12 jaar	42	4	9	4	41	1 190
13-17 jaar	47	5	7	7	34	1 000
18-24 jaar	59	3	5	11	22	1 160
25-34 jaar	51	4	6	11	29	1 690
35-44 jaar	51	5	6	10	28	2 340
45-54 jaar	51	5	4	9	32	2 580
55-64 jaar	46	4	5	10	35	2 510
65-74 jaar	48	4	4	10	34	1 170
75 jaar en ouder	53	4	2	8	34	690
Totaal	49	4	5	9	32	15 090
Woonprovincie						
Groningen	47	6	5	11	31	370
Friesland	46	6	6	7	35	510
Drenthe	54	3	2	4	37	360
Overijssel	52	5	5	7	31	950
Gelderland	45	4	6	8	36	1 820
Utrecht	46	5	5	9	35	1 370
Noord-Holland	52	4	4	12	28	2 680
Zuid-Holland	49	5	7	9	31	3 230
Noord-Brabant	51	4	5	7	33	2 270
Limburg	49	4	5	11	31	960
Overige provincies	51	2	6	6	35	590
Totaal	49	4	5	9	32	15 090
Stedelijkheid gemeenten						
Zeer sterk stedelijk	48	4	5	13	30	2 820
Sterk stedelijk	52	4	6	9	29	4 410
Matig stedelijk	49	5	5	8	33	3 040
Weinig stedelijk	47	4	5	7	37	3 180
Niet stedelijk	49	5	5	8	34	1 650
Totaal	49	4	5	9	32	15 090

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

Tabel 24 Organisatievorm voor lange vakanties in het buitenland naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Georganiseerde reizen				Niet-georganiseerde reizen	Totaal (absoluut =100%)
	geboekt bij een reisbureau	geboekt bij een bank, VVV e.d.	geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie		
Logiesvorm	%					<i>x 1 000</i>
Seizoenrecreatieve logiesvormen	–	–	–	–	100	700
Toeristische logiesvormen w.o.	52	5	6	9	29	14 400
woning van familie, vrienden of kennissen	23	2	–	31	43	1 270
woning van andere particulier	28	8	9	16	39	740
hotel	73	5	3	8	11	5 390
appartement	64	5	2	8	20	1 940
zomerhuisje, vakantiebungalow	38	4	27	5	27	1 740
tent, bungalowtent	29	4	1	5	62	850
caravan, vouwwagen, camper	27	2	1	3	68	1 710
Totaal	49	4	5	9	32	15 090
Vervoermiddel						
Auto	27	3	9	1	60	7 670
Trein	36	6	7	37	13	430
Touringcar	87	5	0	7	1	810
Vliegtuig	74	5	2	18	2	5 900
Overige vervoermiddelen	57	4	–	13	25	290
Totaal	49	4	5	9	32	15 090
Seizoen						
Herfstperiode	53	5	8	12	21	1 550
Kerstperiode	43	6	6	14	31	1 140
Krokusperiode	46	5	4	11	33	1 370
Paasperiode	51	8	4	13	23	910
Voorseizoen	52	4	5	9	30	3 430
Hoogseizoen	45	3	5	5	42	4 790
Naseizoen	59	3	5	9	23	1 370
Totaal	49	4	5	9	32	15 090

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

3.4 Vakantiespreiding

Tabel 25 Spreiding van de dagen van lange vakanties in Nederland en buitenland van enkele categorieën vakantiegangers, 2008

	Herfst- periode	Kerst- periode	Krokus- periode	Paas- periode	Voor- seizoen	Hoog- seizoen	Na- seizoen	Totaal (absoluut =100%)
	%							<i>x mln</i>
Leeftijd								
0- 5 jaar	7	5	5	3	20	52	7	17,5
6-12 jaar	5	5	5	2	16	63	3	24,2
13-17 jaar	7	5	6	2	13	64	2	17,4
18-24 jaar	8	9	8	5	13	50	7	17,7
25-34 jaar	9	8	8	6	21	37	11	27,7
35-44 jaar	10	6	7	4	20	45	9	40,4
45-54 jaar	9	7	7	5	23	37	12	42,6
55-64 jaar	11	6	7	6	31	24	15	47,4
65-74 jaar	12	5	8	6	33	21	16	28,4
75 jaar en ouder	14	9	6	7	32	21	11	13,3
Totaal	9	6	7	5	23	39	10	276,6
Samenstelling huishouden								
Alleenstaanden	15	11	7	5	23	25	13	24,6
Huishouden met als jongste een kind van								
0- 5 jaar	6	6	5	4	20	53	6	46,4
6-12 jaar	6	4	5	2	16	63	3	43,3
13-17 jaar	8	6	6	3	12	60	5	25,8
Huishouden met uitsluitend meerderjarigen								
	11	6	8	6	29	26	14	136,6
Totaal	9	6	7	5	23	39	10	276,6

Tabel 25 Spreiding van de dagen van lange vakanties in Nederland en in het buitenland van enkele categorieën vakantiegangers, 2008 (slot)

	Herfst- periode	Kerst- periode	Krokus- periode	Paas- periode	Voor- seizoen	Hoog- seizoen	Na- seizoen	Totaal (absoluut =100%)
	%							x mln
Sociale groep								
Personen van 0–15 jaar	6	5	5	3	17	60	4	53,4
<i>Personen met betaald beroep</i>								
Zelfstandigen	9	8	9	7	24	34	9	16,3
Werknemers								
hogere employé's	11	10	9	5	21	33	10	21,7
middelbare employé's	10	7	7	5	21	40	10	45,2
lagere employé's	10	6	6	5	22	39	13	50,9
<i>Personen zonder beroep</i>								
Arbeidsongeschikt, bijstand	12	6	9	5	26	29	12	7,9
Gepensioneerd, rentenierend	11	6	8	6	33	21	14	56,1
Huisvrouw	9	6	6	5	28	34	13	15,4
Studerend, schoolgaand	3	8	7	4	11	62	4	8,4
Anders	11	4	9	3	25	35	13	1,4
Totaal	9	6	7	5	23	39	10	276,6
Regionale indeling vakantiespreiding								
Regio Noord	10	6	7	5	23	40	9	96,9
regio Midden	9	6	7	5	23	39	11	111,0
Regio Zuid	10	6	7	5	23	39	10	68,7
Totaal	9	6	7	5	23	39	10	276,6

Bron: Continu Vakantie Onderzoek.

3.5 Vakantie-uitgaven

Tabel 26 Gemiddelde uitgaven per vakantieganger per lange vakantie naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008

	Nederland			Buitenland			totaal	gemiddelde vakantieduur	gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	totaal	gemiddelde vakantieduur	gemiddelde uitgaven per persoon per dag	vakantie met eigen vervoer	vakantie met overig vervoer	totaal			
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>				<i>dagen</i>	<i>euro</i>	
Leeftijd									
0– 5 jaar	171	9,0	19	383	¹⁾	460	13,5	34	
6–12 jaar	174	10,3	17	384	756	479	12,5	38	
13–17 jaar	200	9,3	22	445	788	605	12,5	49	
18–24 jaar	199	9,6	21	667	861	800	11,7	69	
25–34 jaar	211	9,0	23	495	1 047	781	12,2	64	
35–44 jaar	202	9,6	21	492	1 181	829	12,8	65	
45–54 jaar	252	9,6	26	563	1 111	852	12,8	66	
55–64 jaar	205	9,4	22	556	1 193	871	13,3	66	
65 jaar en ouder	216	9,5	23	596	1 155	906	14,8	61	
Totaal	205	9,5	22	510	1 057	781	13,0	60	
Samenstelling huishouden									
Alleenstaanden	262	7,9	33	572	1 235	1 034	12,5	83	
Huishouden met als jongste een kind van									
0– 5 jaar	175	9,7	18	379	723	482	13,0	37	
6–12 jaar	181	10,1	18	410	840	548	12,5	44	
13–17 jaar	221	8,8	25	476	882	704	12,8	55	
Huishouden met uitsluitend meerderjarigen	219	9,5	23	613	1 138	900	13,2	68	
Totaal	205	9,5	22	510	1 057	781	13,0	60	
Bruto huishoudinkomen									
tot 17 500 euro	215	8,8	25	490	853	686	11,7	59	
17 500 tot 23 000 euro	204	9,2	22	489	931	742	13,5	55	
23 000 tot 28 500 euro	191	9,6	20	457	972	723	12,4	59	
28 500 tot 34 000 euro	174	9,7	18	504	1 014	767	13,2	58	
34 000 tot 45 000 euro	213	9,6	22	468	1 019	728	12,7	57	
45 000 tot 56 000 euro	214	9,4	23	492	1 105	772	13,1	59	
56 000 euro en meer	231	9,1	25	567	1 208	873	13,0	67	
Totaal	205	9,5	22	510	1 057	781	13,0	60	

Tabel 26 Gemiddelde uitgaven per vakantie­ganger per lange vakantie naar enkele kenmerken van de vakantie­gangers, 2008 (vervolg)

	Nederland			Buitenland			gemid­delde vakantie­tijd­uur	gemid­delde uitga­ven per persoon per dag
	totaal	gemid­delde vakantie­tijd­uur	gemid­delde uitga­ven per persoon per dag	vakan­tie met eigen vervoer	vakan­tie met overig vervoer	totaal		
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>				<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Sociale groep								
Personen van 0–15 jaar	179	9,7	18	390	731	493	12,8	39
<i>Personen met betaald beroep</i>								
Zelfstandigen	238	9,5	25	604	1 126	895	12,0	75
Werknemers								
hogere employé's	198	8,7	23	570	1 292	956	13,1	73
middelbare employé's	251	9,6	26	490	1 102	804	12,4	65
lagere employé's	211	9,4	22	525	1 058	808	12,7	64
<i>Personen zonder beroep</i>								
Arbeidsongeschikt, bijstand	223	9,3	24	¹⁾	979	794	13,5	59
Gepensioneerd, rentenierend	201	9,5	21	577	1 142	877	14,2	62
Huisvrouw	197	9,6	21	525	1 074	760	13,7	56
Anders	¹⁾	¹⁾	24	812	804	806	12,4	65
Totaal	205	9,5	22	510	1 057	781	13,0	60
Opleiding								
Personen van 0–15 jaar	179	9,7	18	390	731	493	12,8	39
Basis/lager onderwijs	221	10,3	21	501	1 187	878	13,6	65
Uitgebreid lager onderwijs								
algemeen	215	9,3	23	617	1 101	877	13,8	64
beroeps	198	9,7	20	514	1 026	751	13,3	57
Middelbaar onderwijs								
algemeen	222	8,2	27	529	1 041	812	12,8	64
beroeps	214	9,6	22	479	1 000	755	12,3	61
Semi-hoger onderwijs	213	9,0	24	568	1 153	896	12,9	70
Hoger onderwijs	234	9,8	24	660	1 222	974	13,1	74
Totaal	205	9,5	22	510	1 057	781	13,0	60
Bezit recreatief onderkomen								
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	146	11,4	13	465	992	693	13,8	50
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	194	10,0	19	526	1 003	718	14,1	51
Geen recreatief onderkomen	238	8,4	28	512	1 085	826	12,3	67
Totaal	205	9,5	22	510	1 057	781	13,0	60

Tabel 26 Gemiddelde uitgaven per vakantieganger per lange vakantie naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008 (slot)

	Nederland			Buitenland						
	totaal	gemiddelde vakantieuur	gemiddelde uitgaven per persoon per dag	vakantie met eigen vervoer	vakantie met overig vervoer	totaal			gemiddelde vakantieuur	gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>						<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Woonprovincie										
Groningen	168	9,6	18	492	1) ¹⁾	640	12,4	52		
Friesland	197	8,9	22	471	879	677	12,6	54		
Drenthe	197	11,3	18	416	1) ¹⁾	683	12,9	53		
Overijssel	207	9,2	22	466	1 039	734	12,6	58		
Gelderland	191	9,8	19	493	1 040	744	13,0	57		
Utrecht	206	10,5	20	507	1 190	832	13,3	63		
Noord-Holland	209	9,1	23	520	1 084	842	13,2	64		
Zuid-Holland	223	9,8	23	566	1 070	816	13,5	61		
Noord-Brabant	212	8,9	24	509	1 028	747	12,4	60		
Limburg	219	8,4	26	465	1 042	763	12,0	64		
Overige provincies	155	9,3	17	495	1 090	770	13,4	57		
Totaal	205	9,5	22	510	1 057	781	13,0	60		
Stedelijkheid gemeenten										
Zeer sterk stedelijk	212	9,5	22	548	1 001	802	12,9	62		
Sterk stedelijk	209	9,5	22	536	1 120	840	13,3	63		
Matig stedelijk	191	9,8	19	486	1 049	738	12,8	58		
Weinig stedelijk	216	9,4	23	484	1 042	728	12,8	57		
Niet stedelijk	196	9,1	22	493	1 025	764	12,9	59		
Totaal	205	9,5	22	510	1 057	781	13,0	60		

¹⁾ Op grond van een te gering aantal waarnemingen in het onderzoek is de uitkomst niet vermeld.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 27 Gemiddelde uitgaven per vakantieganger per lange vakantie in Nederland naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Toeristengebied			
Waddeneilanden	276	9,3	30
Noordzeebadplaatsen	211	9,9	21
Watersportgebieden	188	10,2	18
Veluwe en Veluwerand	200	9,1	22
Twente, Salland en Vechtstreek	222	9,6	23
Groningse, Friese en Drentse zandgronden	190	9,1	21
West- en Midden-Brabant	194	9,3	21
Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen	185	8,4	22
Zuid-Limburg	281	8,3	34
Overig Nederland	181	10,5	17
Totaal	205	9,5	22
Bestemmingsprovincie			
Friesland	243	10,2	24
Drenthe	186	8,9	21
Overijssel	212	9,6	22
Gelderland	194	9,7	20
Noord-Holland	228	9,9	23
Zuid-Holland	177	10,8	16
Zeeland	196	9,6	20
Noord-Brabant	189	9,2	21
Limburg	224	8,1	28
Overige provincies	204	10,3	20
Totaal	205	9,5	22
Logiesvorm			
Seizoenrecreatieve logiesvormen w.o.	135	11,9	11
zomerhuisje, vakantiebungalow, tweede woning	148	9,7	15
caravan, vouwwagen	124	12,9	10
Toeristische logiesvormen w.o.	225	8,8	26
woning van particulier ¹⁾	171	10,3	17
hotel	363	6,9	53
zomerhuisje, vakantiebungalow	223	7,8	29
tent, bungalowtent	199	9,5	21
caravan, vouwwagen, camper	198	11,3	18
Totaal	205	9,5	22

Tabel 27 Gemiddelde uitgaven per vakantieganger per lange vakantie in Nederland naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Vervoermiddel			
Auto	204	9,5	21
Trein	228	8,2	28
Overige vervoermiddelen	216	10,5	21
Totaal	205	9,5	22
Organisatievorm			
Georganiseerde reizen	237	8,0	30
w.v.			
geboekt bij een reisbureau, bank, VVV e.d.	252	8,3	30
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	236	7,5	31
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	2)	2)	2)
Niet-georganiseerde reizen	188	10,3	18
w.v.			
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	214	9,5	22
vaste standplaats, eigen onderkomen	135	11,9	11
Totaal	205	9,5	22
Seizoen			
Herfstperiode	162	7,2	23
Kerstperiode	194	7,3	27
Krokusperiode	166	7,7	22
Paasperiode	158	8,0	20
Voorseizoen	195	8,7	22
Hoogseizoen	238	12,0	20
Naseizoen	246	8,7	28
Totaal	205	9,5	22

1) Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

2) Door een te gering aantal waarnemingen in het onderzoek is de uitkomst niet vermeld.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 28 Gemiddelde uitgaven per vakantieganger per lange vakantie in het buitenland naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Vakantie met eigen vervoer	Vakantie met overig vervoer	Totaal	Gemiddelde vakantie-duur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>			<i>dagen</i>	
Land van bestemming					
België	252	1)	256	9	28
Frankrijk	515	590	526	14	38
Spanje	795	788	789	13	62
Oostenrijk	653	699	663	12	58
Groot-Brittannië	1)	645	583	10	56
Duitsland	338	556	366	9	39
Italië	707	828	755	14	52
Griekenland	1)	939	946	13	76
Turkije	1)	803	810	13	64
Overige landen	648	1 484	1 238	15	81
Totaal	510	1 057	781	13	60
Logiesvorm					
Seizoenrecreatieve logiesvormen	331	1)	389	15	25
Toeristische logiesvormen w.o.	525	1 062	800	13	63
woning van familie, vrienden of kennissen	302	746	562	13	42
woning van andere particulier	469	1)	537	12	46
hotel	727	1 142	1 052	12	91
appartement	554	888	756	12	63
zomerhuisje, vakantiebungalow	395	994	485	11	44
tent, bungalowtent	519	1)	581	16	36
caravan, vouwwagen, camper	565	1)	679	19	36
Totaal	510	1 057	781	13	60
Vervoermiddel					
Auto	499	1)	511	13	38
Trein	–	587	587	9	67
Touringcar	–	672	672	10	70
Vliegtuig	–	1 139	1 139	13	86
Overige vervoermiddelen	1)	1 050	1 210	12	99
Totaal	510	1 057	781	13	60

Tabel 28 Gemiddelde uitgaven per vakantieganger per lange vakantie in het buitenland naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	Vakantie met eigen vervoer	Vakantie met overig vervoer	Totaal	Gemiddelde vakantie-duur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>			<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Organisatievorm					
Georganiseerde reizen	517	1 068	908	12	73
w.v.					
geboekt bij een reisbureau	563	1 140	986	13	78
geboekt bij een bank, VVV e.d.	479	1 006	810	12	68
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	387	1)	493	10	51
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	1)	919	918	13	70
Niet-georganiseerde reizen	507	1)	511	14	36
Totaal	510	1 057	781	13	60
Seizoen					
Herfstperiode	423	1 144	888	12	77
Kerstperiode	437	983	735	11	69
Krokusperiode	507	1 028	766	11	73
Paasperiode	395	950	757	11	68
Voorseizoen	540	981	776	13	61
Hoogseizoen	543	1 115	746	15	49
Naseizoen	545	1 194	935	13	73
Totaal	510	1 057	781	13	60

1) Op grond van een te gering aantal waarnemingen in het onderzoek is de uitkomst niet vermeld.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 29 Gemiddelde uitgaven per vakantieganger per korte vakantie in Nederland naar enkele kenmerken van de vakantiegangers, 2008

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Leeftijd			
0- 5 jaar	84	3,3	25
6-12 jaar	72	3,1	23
13-17 jaar	90	3,2	28
18-24 jaar	129	3,2	41
25-34 jaar	117	3,1	37
35-44 jaar	113	3,1	36
45-54 jaar	112	3,1	36
55-64 jaar	100	3,2	31
65 jaar en ouder	123	3,3	38
Totaal	106	3,2	33
Samenstelling huishouden			
Alleenstaanden	146	3,1	47
Huishouden met als jongste een kind van			
0- 5 jaar	85	3,2	26
6-12 jaar	89	3,1	28
13-17 jaar	109	3,2	35
Huishouden met uit- sluitend meerderjarigen	113	3,2	35
Totaal	106	3,2	33
Bruto huishoudinkomen			
tot 17 500 euro	127	3,2	40
17 500 tot 23 000 euro	103	3,2	32
23 000 tot 28 500 euro	102	3,2	32
28 500 tot 34 000 euro	87	3,2	27
34 000 tot 45 000 euro	105	3,2	33
45 000 tot 56 000 euro	105	3,2	33
56 000 euro en meer	125	3,1	40
Totaal	106	3,2	33

Tabel 29 Gemiddelde uitgaven per vakantie­ganger per korte vakantie in Nederland naar enkele kenmerken van de vakantie­gangers, 2008 (slot)

	Totaal	Gemiddelde vakantie­duur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Bezit recreatief onderkomen			
Recreatief onderkomen met vaste stand- of ligplaats	53	3,1	17
Uitsluitend recreatief onderkomen zonder vaste stand- of ligplaats	100	3,2	32
Geen recreatief onderkomen	137	3,2	43
Totaal	106	3,2	33
Woonprovincie			
Groningen	97	3,1	31
Friesland	134	3,2	42
Overijssel	115	3,3	35
Gelderland	104	3,2	32
Utrecht	101	3,1	33
Noord-Holland	107	3,1	34
Zuid-Holland	102	3,2	31
Noord-Brabant	108	3,2	34
Limburg	117	3,1	38
Overige provincies	94	3,2	29
Totaal	106	3,2	33
Stedelijkheid gemeenten			
Zeer sterk stedelijk	108	3,1	35
Sterk stedelijk	107	3,2	33
Matig stedelijk	99	3,2	31
Weinig stedelijk	103	3,2	33
Niet stedelijk	119	3,1	38
Totaal	106	3,2	33

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 30 Gemiddelde uitgaven per vakantieganger per korte vakantie in Nederland naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Toeristengebied			
Noordzeebadplaatsen	118	3,2	37
Watersportgebieden	78	3,2	25
Veluwe en Veluwerand	90	3,2	28
Twente, Salland en Vechtstreek	119	3,2	37
Groningse, Friese en Drentse zandgronden	95	3,3	29
West- en Midden-Brabant	87	3,1	28
Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen	115	3,3	35
Zuid-Limburg	169	3,2	52
Overig Nederland	115	3,1	37
Totaal	106	3,2	33
Bestemmingsprovincie			
Friesland	128	3,2	40
Drenthe	94	3,3	28
Overijssel	116	3,2	36
Gelderland	89	3,2	28
Noord-Holland	124	3,1	40
Zuid-Holland	99	2,9	34
Zeeland	96	3,3	29
Noord-Brabant	80	3,1	26
Limburg	148	3,3	45
Overige provincies	98	3,1	32
Totaal	106	3,2	33
Logiesvorm			
Seizoenrecreatieve logiesvormen w.o.	33	3,1	11
caravan, vouwwagen	32	3,1	10
Toeristische logiesvormen w.o.	130	3,2	41
woning van particulier ¹⁾	75	3,0	25
hotel	180	2,9	61
zomerhuisje, vakantiebungalow	117	3,6	33
tent, bungalowtent	84	3,1	27
caravan, vouwwagen, camper	64	3,2	20
jeugdherberg of andere groepsaccommodatie	97	3,1	32
Totaal	106	3,2	33

Tabel 30 Gemiddelde uitgaven per vakantieganger per korte vakantie in Nederland naar enkele vakantiekenmerken, 2008 (slot)

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Vervoermiddel			
Auto	104	3,2	33
Trein	153	2,9	52
Overige vervoermiddelen	88	3,0	29
Totaal	106	3,2	33
Organisatievorm			
Georganiseerde reizen	144	3,3	44
w.v.			
geboekt bij een reisbureau, bank, VVV e.d.	150	3,3	46
geboekt bij een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen	152	3,4	44
rechtstreeks geboekt bij een reisorganisatie	2)	2)	2)
Niet-georganiseerde reizen	83	3,1	27
w.v.			
logies rechtstreeks gereserveerd of niet vooraf geboekt	115	3,1	37
vaste standplaats, eigen onderkomen	33	3,1	11
Totaal	106	3,2	33
Seizoen			
Herfstperiode	117	3,2	36
Kerstperiode	119	3,2	38
Krokusperiode	134	3,2	42
Paasperiode	95	3,2	30
Voorseizoen	91	3,2	29
Hoogseizoen	108	3,3	33
Naseizoen	101	3,1	33
Totaal	106	3,2	33

1) Exclusief verblijf bij familie, vrienden of kennissen, tenzij deze de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

2) Op grond van een te gering aantal waarnemingen in het onderzoek is de uitkomst niet vermeld.

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Tabel 31 Gemiddelde uitgaven per vakantieganger per korte vakantie in het buitenland naar enkele vakantiekenmerken, 2008

	Totaal	Gemiddelde vakantieduur	Gemiddelde uitgaven per persoon per dag
	<i>euro</i>	<i>dagen</i>	<i>euro</i>
Land van bestemming			
België	174	3,2	54
Frankrijk	254	3,4	75
Duitsland	158	3,2	49
Overige landen	401	3,5	113
Totaal	230	3,3	69
Logiesvorm			
Woning van familie, vrienden of kennissen	147	3,2	46
Hotel	292	3,3	89
Overige logiesvormen	150	3,4	44
Totaal	230	3,3	69
Vervoermiddel			
Auto	180	3,3	55
Overige vervoermiddelen	343	3,4	100
Totaal	230	3,3	69
Organisatievorm			
Georganiseerde reizen	285	3,4	78
Niet-georganiseerde reizen	149	3,2	45
Totaal	230	3,3	69

Bron: ContinuVakantieOnderzoek.

Aanhangsels

I. *Lijst van gehanteerde begrippen*

Participatie

Hiermee wordt uitgedrukt het deel van de bevolking (of een categorie daaruit) dat in de periode waarop de analyse betrekking heeft ten minste eenmaal een vakantie heeft doorgebracht.

Lange vakantie

Een verblijf buiten de eigen woning voor ontspanning of plezier met ten minste vier opeenvolgende overnachtingen. Het gaat daarbij zowel om binnen- als buitenlandse vakanties. Ook het logeren bij familie, vrienden of kennissen in het buitenland valt onder het begrip vakantie. Een verblijf bij familie, vrienden of kennissen in Nederland telt echter niet mee, tenzij de bewoners de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Korte vakantie

Verblijf buiten de eigen woning voor ontspanning of plezier met minstens één en ten hoogste drie opeenvolgende overnachtingen. Het gaat daarbij zowel om binnen- als buitenlandse vakanties. Ook het logeren bij familie, vrienden of kennissen in het buitenland valt onder het begrip vakantie. Een verblijf bij familie, vrienden of kennissen in Nederland telt echter niet mee, tenzij de bewoners de hele tijd of de meeste dagen afwezig waren.

Vakantieduur

Deze omvat de totale duur in dagen van een vakantie, inclusief de dag van vertrek en terugkeer.

Seizoen

De indeling in seizoenen is als volgt:

Winterperiode:	herfstperiode:	1 oktober 2007–30 november 2007
	kerstperiode:	1 december 2007–18 januari 2008
	krokusperiode:	19 januari 2008–14 maart 2008
	paasperiode:	15 maart 2008–25 april 2008
Zomerperiode:	voorseizoen:	26 april 2008–27 juni 2008
	hoogseizoen:	28 juni 2008–22 augustus 2008
	naseizoen:	23 augustus 2008–26 september 2008

De dag waarop een vakantie begint is bepalend voor de toedeling aan een bepaald seizoen.

Vakantieganger

Een persoon die een lange of korte vakantie doorbrengt. Elke vakantie betekent één vakantieganger.

Bestemming

Het land waar men het grootste aantal overnachtingen heeft doorgebracht, wordt aangemerkt als het vakantieland.

Bij de binnenlandse vakanties is de bestemming met behulp van gemeentecodes vastgelegd. Bij de buitenlandse vakanties zijn alle landen op de wereld afzonderlijk gecodeerd en is binnen een aantal landen onderscheid gemaakt naar toeristen-gebied. Bij een gelijk aantal overnachtingen op meerdere plaatsen is die locatie genoteerd, die het verst van de woonplaats van de respondent ligt.

Vakantie- en doorgangslanden

Bij buitenlandse bestemmingen is voor vakanties bepaald hoeveel overnachtingen er in ieder land zijn doorgebracht tijdens de heen- en terugreis en gedurende het verblijf in het vakantieland zelf. Overnachtingen tijdens het reizen (bijvoorbeeld op de boot of in de trein) zijn toegerekend aan het land met de eerstvolgende verblijfplaats.

Logiesvorm

Als er van meerdere logiesvormen gebruik is gemaakt, wordt die vorm genoteerd waarin de meeste nachten zijn doorgebracht.

Tot de seizoenrecreatieve logiesvormen worden gerekend: zomerhuisje, vakantie-bungalow, stacaravan, kajuitboot of volkstuinthuisje in het bezit van het huishouden en een eigen tent, bungalowtent, tourcaravan, vouwcaravan of vouwwagen op een vaste seizoen- of jaarplaats. Alle andere overnachtinggelegenheden worden tot toeristische logiesvormen gerekend.

Vervoermiddel

Er is uitsluitend gevraagd naar het vervoermiddel waarmee op de heenreis de langste afstand werd afgelegd.

Bij de indeling naar vervoermiddelen zijn in de categorie 'boot' ondergebracht: zeilboten, motorjachten en schepen voor zee- of riviercruises. Veerboten en ferry's zijn als een afzonderlijke categorie vermeld of bij 'overige vervoermiddelen' ondergebracht.

Organisatievorm

Bij vakanties is sprake van een georganiseerde reis als logies en/of vervoer geboekt zijn bij een reisbureau, ANWB-kantoor, bank, warenhuis, postkantoor, VVV-kantoor, vakantieboekingscentrale van de VVV of een boekingscentrale van een hotel- of bungalowketen dan wel rechtstreeks bij een reisorganisatie (vervoersmaatschappij, accommodatieverschaffer of andere bemiddelende instantie). Tot de

niet-georganiseerde reizen behoren de vakanties waarbij het logies rechtstreeks bij de eigenaar of beheerder werd geboekt, men zonder iets te reserveren op pad ging dan wel op een vaste seizoen- of jaarplaats of in een eigen recreatief onderkomen verbleef.

Vakantie-uitgaven

Dit zijn de specifieke kosten die gemaakt zijn voor de vakantie zelf, dat wil zeggen reiskosten, verblijfkosten, uitgaven aan voeding en overige kosten die rechtstreeks verband houden met de vakantie, zoals verzekeringen, entrees, souvenirs, foto- en filmmateriaal. De uitgaven aan duurzame recreatiegoederen, zoals caravan, tent, boot, kampeeruitrusting en dergelijke zijn buiten beschouwing gelaten, omdat ze niet aan één vakantie kunnen worden toegerekend. Dit geldt ook voor de huur van een vaste stand- of ligplaats, die eveneens voor een onbekend aantal vakanties wordt benut.

Als een respondent de vakantie-uitgaven niet meer wist, is gevraagd om dit aan de hand van een gedetailleerde klassenindeling zo goed mogelijk te schatten. Achteraf is bij deze vakanties voor de berekening van de gemiddelde uitgaven uitgegaan van het klassenmidden van de aangegeven categorie.

Regionale indeling vakantiespreiding

Om een evenwichtige verdeling van de vakanties in de tijd te bewerkstelligen is een regeling voor de spreiding van de schoolvakanties vastgesteld. Vanaf het schooljaar 1999–2000 is daarbij uitgegaan van de volgende regionale indeling:

- Regio Noord: de provincies Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Flevoland en Noord-Holland;
- Regio Midden: de provincie Gelderland met uitzondering van een deel van het Gelderse rivierengebied en de regio Arnhem–Nijmegen, en de provincies Utrecht en Zuid-Holland;
- Regio Zuid: een deel van het Gelders rivierengebied en de regio Arnhem–Nijmegen en de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg.

Afwijkend van dit schema zijn de gemeenten Hattem en Eemnes bij regio Noord en Zeewolde, Werkendam en Woudrichem bij regio Midden ingedeeld.

II. Doel en opzet van het Continu Vakantie Onderzoek

Doel van het onderzoek

Het Continu Vakantie Onderzoek (CVO) heeft tot doel om informatie te verstrekken over de lange en korte vakanties van Nederlanders. Deze gegevens en de ontwikkelingen daarin kunnen door de overheid en het (toeristisch) bedrijfsleven onder meer worden gebruikt voor een cijfermatige onderbouwing van het te voeren beleid, dan wel planning op dit terrein.

Waarneming

Bij het Continu Vakantie Onderzoek, dat in 2002 van start is gegaan, zijn personen geïnterviewd via Capi@Home van TNS NIPO. Via hun eigen pc vulden zij in de maanden januari, april, juli en oktober elektronische vragenlijsten in over vakanties in de drie voorafgaande maanden. Om te voorkomen dat zij op dat moment vakanties vergeten op te geven, is eerder aan hen gevraagd om een aantal kerngegevens direct na afloop van iedere vakantie in een speciaal daarvoor ontworpen schema te noteren. De kans op een onderschatting van het werkelijk aantal doorgebrachte vakanties is daardoor zeer klein.

Steekproef

Het Continu Vakantie Onderzoek is gehouden onder een steekproef uit de in Nederland woonachtige bevolking met de Nederlandse nationaliteit met uitzondering van personen in institutionele huishoudens (bejaardenoorden, verpleeghuizen en dergelijke). Het CVO is een personensteekproef, waarbij iedereen binnen het steekproefkader Capi@Home van TNS NIPO een gelijke trekkingkans had. In 2008 hebben 6 750 personen uit verschillende huishoudens gerepsondeerd. Bij de steekproeftrekking is rekening gehouden met de verdeling naar een aantal demografische en sociaaleconomische kenmerken. Zodoende werd getracht om voor het totaal een zo representatief mogelijke steekproef aan het eind van de waarnemingsperiode te bereiken.

Bij dit onderzoek trad echter in twee fasen non-respons op: eerst bij de aanvulling van de (bestaande) steekproef en daarna tijdens de periode van waarneming door tussentijdse uitval. De opbouw van de steekproef voor het CVO 2008 resulteerde in een bruto steekproefomvang van 8 908 personen. Aan het onderzoek werkten 6 750 personen aan alle kwartaalmetingen mee, zodat de tussentijdse non-respons 26 procent bedroeg.

Weging

Door een selectieve uitval week de steekproef aan het eind van het vakantiejaar in geringe mate af van de populatie. Om toch tot een meer representatieve steekproef te komen, zijn de uitkomsten in eerste instantie gewogen naar leeftijd, geslacht, woonregio, stedelijkheid van de woongemeente, opleiding en het bezit van duurzame recreatiegoederen. De basisgegevens voor deze procedure waren afkomstig

uit de bevolkingsstatistieken van het CBS en de Consumentenmonitor van TNS NIPO. Als tweede stap van de wegingprocedure zijn de uitkomsten van het CVO gecorrigeerd voor het pc-bezit. In het steekproefkader voor het CVO (Capi@Home van TNS NIPO) zijn namelijk uitsluitend personen opgenomen die via hun eigen pc meewerken aan velerlei vormen van onderzoek. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid dat de steekproef in dit opzicht niet representatief is voor de Nederlandse bevolking. Een ijkingonderzoek dat parallel aan het CVO 2002 en 2003 is gehouden bij de Consumentenmonitor van TNS NIPO bevestigde dit vermoeden. In het ijkingonderzoek zaten zowel personen uit een huishouden met als zonder pc. Om een overschatting van de participatie aan vakanties en het aantal vakanties te vermijden, is op basis van leeftijd en sociale klasse de wegingsfactor voor iedere respondent zodanig gecorrigeerd dat zo representatief mogelijke uitkomsten voor de gehele populatie van het CVO werden verkregen.

Vergelijkbaarheid

Een gevolg van de nieuwe opzet van het ContinuVakantieOnderzoek is dat de uitkomsten vanaf het vakantiejaar 2002 niet goed vergelijkbaar zijn met die van voorgaande onderzoeken. Het verschil met voorgaande jaren wordt onder meer veroorzaakt door een gewijzigde vraagstelling en een ruimere vakantie-definitie. Zo worden vanaf 2002 ook de vakanties bij familie, vrienden en kennissen in het buitenland meegeteld. Daarnaast is ten opzichte van de vorige opzet de begindatum van het vakantiejaar twee maanden vervoegd. De verslagjaren beginnen daardoor op 1 oktober.

Door wijzigingen in de vragenlijst is ook de indeling van enkele kenmerken van de vakanties en vakantiegangers aangepast. Door een andere classificatie zijn met name een aantal categorieën bij de logiesvorm, organisatievorm, leeftijd, sociale groep en het huishoudinkomen niet goed te vergelijken met die van voorgaande vakantie-onderzoeken.

Een ander punt van verschil is de methode van waarneming. Zoals eerder vermeld, wordt bij het vernieuwde CVO gebruik gemaakt van Capi@Home. De vragenlijsten worden daarbij via een eigen pc ingevuld en via een modem naar TNS NIPO verzonden. Vóór 2002 werden bij het CVO de gegevens via een schriftelijke enquête verzameld.

Betrouwbaarheid

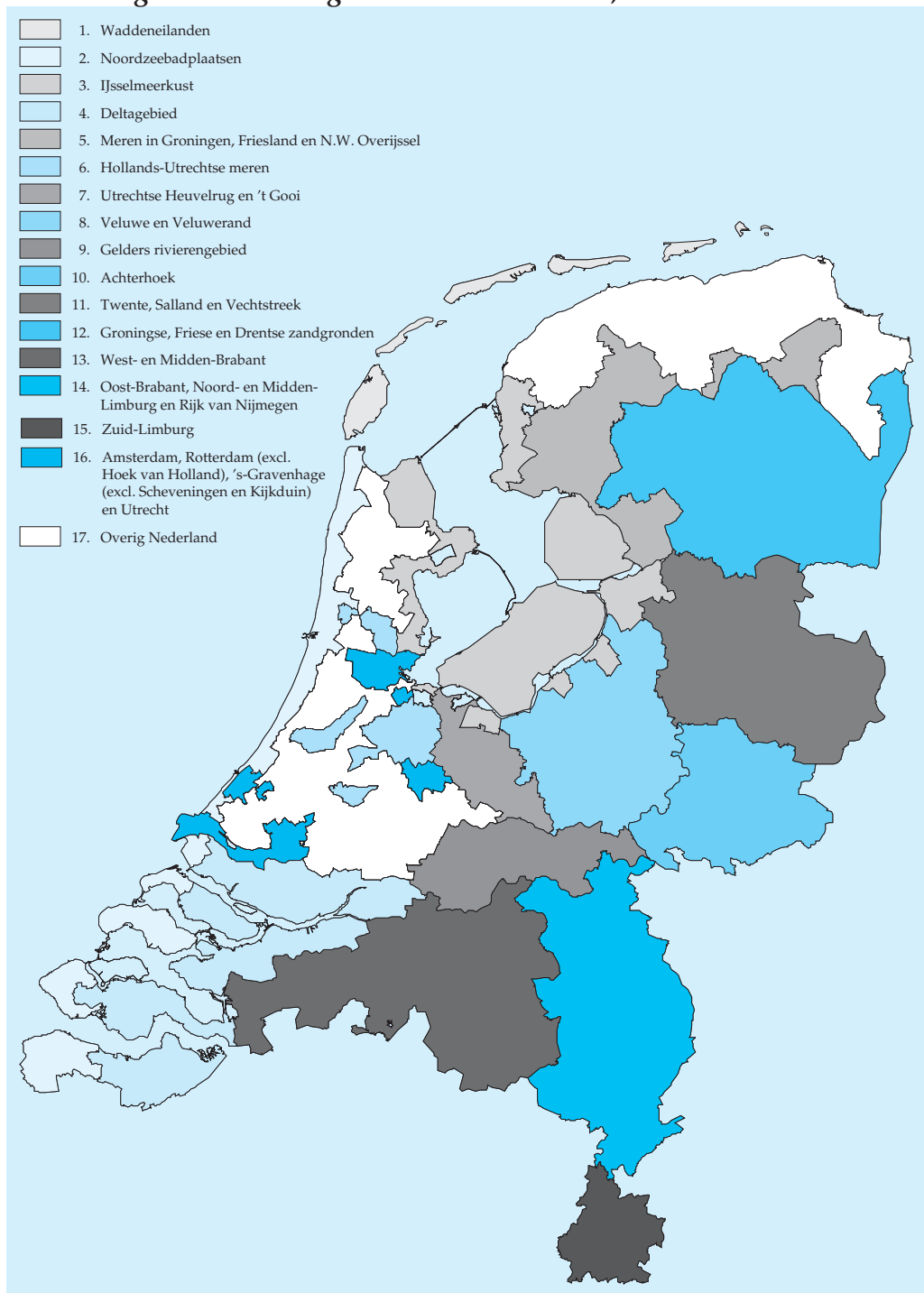
Het ContinuVakantieOnderzoek wordt jaarlijks gehouden onder een steekproef van netto circa 6 500 á 7 000 personen. Bij de interpretatie van de uitkomsten moet men er echter rekening mee houden dat een steekproef niet altijd exacte uitkomsten oplevert, maar dat de uitkomsten statistische marges kennen. De grootte daarvan is mede afhankelijk van het aantal personen of vakanties in de onderscheiden categorieën waar de uitkomsten betrekking op hebben.

Ook kunnen specifieke vakantiepatronen bij sommige respondenten hun stempel drukken op de betrouwbaarheid. Voor het onderwerp van deze publicatie is im-

mers geen steekproef uit alle door Nederlanders doorgebrachte vakanties getrokken, maar een personensteekproef uit de database Capi@Home. Daarbij verstrekten aselekt getrokken personen informatie over hun vakantiegedrag. Wanneer een respondent nu bijvoorbeeld in de weekenden zeer vaak naar zijn stacaravan gaat, kan dat het aantal korte vakanties in de categorieën waartoe deze respondent behoort aanzienlijk beïnvloeden. In een aantal gevallen doet dit 'clustereffect' eerder afbreuk aan de uitkomsten dan dat het bijdraagt aan een grotere betrouwbaarheid.

Bij korte vakanties is de kans op clustereffecten groter dan bij lange vakanties. Om die reden zijn in hoofdstuk 3 bij de tabellen over korte vakanties minder gedetailleerde uitsplitsingen gemaakt dan bij die over lange vakanties. Met andere woorden: er zijn bij de korte vakanties hogere eisen aan het aantal waarnemingen gesteld dan bij die van de lange vakanties. In het algemeen geldt echter dat de betrouwbaarheid van de uitkomsten gunstig wordt beïnvloed naarmate ze op meer waarnemingen (van verschillende respondenten) berusten, hetgeen in de staten en tabellen tot uitdrukking komt in hogere absolute aantallen.

III. Cartogram Toeristengebieden in Nederland, 2008

III. Toeristengebieden in Nederland, gemeentelijke indeling op 1 januari 2008

<p>1. Waddeneilanden
Ameland
Schiermonnikoog
Terschelling
Texel
Vlieland</p>	<p>Bernisse
Binnenmaas
Borsele
Brielle
Cromstrijen
Dirksland
Dordrecht
Drimmelen
Goes
's-Gravendeel
Hellevoetsluis
Hulst
Kappelle
Korendijk
Middelburg
Middelharnis
Moerdijk
Noord-Beveland
Oostflakkee
Oud-Beijerland
Papendrecht
Reimerswaal
Rozenburg
Sliedrecht
Spijkenisse
Steenbergen
Strijen
Terneuzen
Tholen
Werkendam
Woudrichem
Zwijndrecht</p>	<p>Wijdmeren
Wormerland</p>
<p>2. Noordzeepadplaatsen
Bergen
Beverwijk
Bloemendaal
Castricum
Goedereede
Heemskerk
Den Helder
Katwijk
Noordwijk
Noordwijkerhout
Schouwen-Duiveland
Sluis
Veere
Velsen
Vlissingen
Wassenaar
Westland
Westvoorne
Zandvoort
Zijpe</p>	<p>5. Meren in Groningen, Friesland en Noordwest-Overijssel
Boarnsterhim
Gaasterlân-Sleat
Haren
Hoogezand-Sappemeer
Leek
Lemsterland
Skarsterlân
Slochteren
Smallingerland
Sneek
Steenwijkerland
Tytsjerksteradiel
Wymbritseradiel</p>	<p>7. Utrechtse Heuvelrug en 't Gooi
Amersfoort
Baarn
Blaricum
Bussum
De Bilt
Hilversum
Laren
Leusden
Naarden
Renswoude
Rhenen
Soest
Utrechtse Heuvelrug
Veenendaal
Woudenberg
Zeist</p>
<p>3. IJsselmeerkust
Almere
Andijk
Bunschoten
Drechterland
Dronten
Edam-Volendam
Eemnes
Elburg
Enkhuizen
Harderwijk
Hoorn
Huizen
Kampen
Lelystad
Medemblik
Muiden
Nijefurd
Noordoostpolder
Stede Broec
Urk
Waterland
Wervershoof
Wester-Koggenland
Wieringen
Wieringermeer
Wûnseradiel
Zeevang
Zeewolde
Zwartewaterland</p>	<p>6. Hollands-Utrechtse meren
Aalsmeer
Abcoude
Alkemade
Breukelen
Jacobsvoude
Landsmeer
Loenen
Maarssen
Nieuwkoop
Oostzaan
Reeuwijk
De Ronde Venen
Uitgeest</p>	<p>8. Veluwe en Veluwerand
Apeldoorn
Arnhem
Barneveld
Brummen
Ede
Epe
Ermelo
Hatten
Heerde
Nijkerk
Nunspeet
Oldebroek
Putten
Renkum
Rheden
Rozendaal
Scherpenzeel
Voorst
Wageningen</p>
<p>4. Deltagebied
Albrandswaard
Barendrecht</p>	<p>9. Gelders rivierengebied
Beuningen
Buren
Culemborg
Drunen
Geldermalsen
Lingewaal
Lingewaard
Maasdriel
Neder-Betuwe
Neerijnen
Overbetuwe
Tiel
West Maas en Waal
Wijchen
Zaltbommel</p>	<p>10. Achterhoek
Aalten
Berkelland
Bronckhorst</p>

- Doesburg
Doetinchem
Duiven
Groenlo
Lochem
Montferland
Oude IJsselstreek
Rijnwaarden
Westervoort
Winterswijk
Zevenaar
Zutphen
- 11. Twente, Salland en Vechtstreek**
Almelo
Borne
Dalflen
Deventer
Dinkelland
Enschede
Haaksbergen
Hardenberg
Hellendoorn
Hengelo (O.)
Hof van Twente
Losser
Oldenzaal
Olst-Wijhe
Ommen
Raalte
Rijssen-Holten
Staphorst
Tubbergen
Twenterand
Wierden
Zwolle
- 12. Groningse, Friese en Drentse zandgronden**
Aa en Hunze
Assen
Bellingwedde
Borger-Odoorn
Coevorden
De Wolden
Emmen
Heerenveen
Hoogeveen
Meppel
Midden-Drenthe
Noordenveld
Ooststellingwerf
Opsterland
Tynaarlo
Vlagtwedde
Westerveld
Weststellingwerf
- 13. West- en Midden-Brabant**
Aalburg
Alphen-Chaam
Baarle-Nassau
Bergeijk
Bergen op Zoom
- Bernheze
Best
Bladel
Boxtel
Breda
Dongen
Eersel
Eindhoven
Etten-Leur
Geertruidenberg
Geldrop-Mierlo
Gilze en Rijen
Goirle
Haaren
Halderberge
Heeze-Leende
Heusden
Hilvarenbeek
Lith
Loon op Zand
Maasdonk
Nuenen, Gerwen en Nederwetten
Oirschot
Oisterwijk
Oosterhout
Reusel-De Mierden
Roosendaal
Rucphen
Schijndel
's-Hertogenbosch
Sint-Michielsgestel
Sint-Oedenrode
Son en Breugel
Tilburg
Valkenswaard
Veghel
Veldhoven
Vught
Waalre
Waalwijk
Woensdrecht
Zundert
- 14. Oost-Brabant, Noord- en Midden-Limburg en Rijk van Nijmegen**
Ambt Montfort
Arcen en Velden
Asten
Beesel
Bergen (L.)
Boekel
Boxmeer
Cranendonk
Cuijk
Deurne
Echt-Susteren
Gemert-Bakel
Gennep
Grave
Groesbeek
Haalen
Heel
Helden
Helmond
- Heumen
Heythuysen
Horst aan de Maas
Hunsel
Kessel
Laarbeek
Landerd
Leudal
Maasbracht
Maasbree
Meerlo-Wanssum
Meijel
Mill en Sint-Hubert
Millingen aan de Rijn
Mook en Middelaar
Nederweert
Nijmegen
Oss
Roerdalen
Roermond
Roggel en Neer
Sevenum
Sint Anthonis
Someren
Swalmen
Thorn
Ubbergen
Uden
Venlo
Venray
Weert
- 15. Zuid-Limburg**
Beek
Brunssum
Eijsden
Gulpen-Wittem
Heerlen
Kerkrade
Landgraaf
Maastricht
Margraten
Meerssen
Nuth
Onderbanken
Schinnen
Simpelveld
Sittard-Geleen
Stein
Vaals
Valkenburg aan de Geul
Voerendaal
- 16. Amsterdam**
Rotterdam
(excl. Hoek van Holland)
's-Gravenhage
(excl. Scheveningen en Kijkduin)
Utrecht
- 17. Overig Nederland**
(rest Nederlandse gemeenten)

IV. Handleiding voor gebruikers van StatLine

StatLine is de elektronische databank van het CBS, die u gratis via internet kunt raadplegen. Deze databank bevat statistische informatie over vele maatschappelijke en economische onderwerpen in de vorm van tabellen en grafieken. Achter in deze publicatie zijn de titels vermeld van de publicaties die over het CVO in StatLine zijn opgenomen.

De meest efficiënte manier om cijfers over vakanties van Nederlanders in StatLine te vinden, is als volgt. Ga naar de internetsite <http://statline.cbs.nl>. Door 'Thema' te selecteren en vervolgens de mappen 'vrije tijd en cultuur', 'toerisme' en 'vakanties', komt u bij de publicaties met gegevens uit het CVO terecht. Als u de gewenste publicatie aanklikt, verschijnen enkele tabbladen met onderwerpen, jaartallen en andere selectiemogelijkheden waaruit u telkens één of meer keuzes kunt maken om uw eigen tabel samen te stellen. Vervolgens drukt u op de knop met een pijl 'Toon gegevens'. U krijgt dan de gekozen tabel op het scherm te zien.

Een andere mogelijkheid om gegevens over vakanties van Nederlanders in StatLine te vinden, is het zoeken op trefwoorden. Een groot aantal trefwoorden verwijst naar één of meer publicaties met gegevens uit het CVO. Nadat u een trefwoord heeft ingevuld, drukt u op de knop 'Zoek'. Bij de gevonden publicatie(s) kunt u vervolgens op de hierboven beschreven wijze zelf tabellen samenstellen. Voor een standaard-tabel met enkele kerncijfers is het voldoende om de titel van desbetreffende publicatie aan te klikken.

Voor nadere informatie en vragen over het gebruik van StatLine kunt u telefonisch contact opnemen met de Infoservice van het CBS via het nummer 0900-0227 (€ 0,50 per minuut). Ook is het mogelijk om informatie op te vragen via e-mail: infoservice@cbs.nl.

Index

Trefwoorden	Staten	Figuren	Tabellen
Bestemming			
Nederland–buitenland	2–4,24	2–5	1,2
provincie	8,9		7,8,13,15,27,30
toeristengebied	6,7		3–6,13,15,27,30
land van bestemming	5,10,11	1	9–11,17,19,28,31
Doorgangsland	5		
Korte vakantie			
in Nederland	2,3,7,9,13,17,21	2	2,5,6,8,14,15,22
in het buitenland	2,3,11,15,19,23	2	2,11
Lange vakantie			
in Nederland	2,3,6,8,12,16,20	2,5	1,3,4,7,12,13,18,20,21
in het buitenland	2,3,10,14,18,22	1,2,5	1,9,10,16–19,23,24
Logiesvorm	12–15	2	4,6–8,10–17,19,21,22,24,27,28,30,31
Organisatievorm	20–23		4,6–8,10,11,20–24,27,28,30,31
Overnachtingen	4,5		
Participatie aan			
korte vakanties	1		2
lange vakantie	1		1
Reisgezelschap			13,15,17
Seizoen	2–4,24	1	4,6–8,10,11,13,15,17,19,21,22,24,27,28,30
Sociaaleconomische kenmerken			1–3,5,9,12,14,16,18,20,23,25,26,29
Uitgaven	24–26	5	26–31
Vakantieduur	3		4,7,10,26–31
Vakantiespreiding		3,4	25
Vervoermiddel	16–19		4,6–8,10,11,13,15,17–19,21,22,24,27,28,30,31
Wintersport	2		

Enkele aanverwante publicaties

Continu Vakantie Onderzoek

Publicaties op StatLine

Tijdreeks vanaf 1969:

Historie lange vakanties

Tijdreeksen vanaf 1990:

Vakanties; kerncijfers CVO

Ontwikkeling van deelname aan vakanties

Ontwikkeling van het aantal vakanties naar vakantiekenmerken

Wintersportvakanties

Tijdreeksen vanaf 2000:

Deelname vakanties; achtergrondkenmerken

Nederland kort; achtergrondkenmerken

Nederland lang; achtergrondkenmerken

Buitenland kort; achtergrondkenmerken

Buitenland lang; achtergrondkenmerken

Vakantiespreiding; achtergrondkenmerken

Spreiding vakantiedagen naar bestemming

Tijdreeksen vanaf 2002:

Nederland kort; duur en uitgaven naar vakantiekenmerken

Nederland kort; bestemmingen naar vakantiekenmerken

Nederland kort; logiesvormen naar vakantiekenmerken

Nederland kort; vervoermiddel naar vakantiekenmerken

Nederland lang; duur en uitgaven naar vakantiekenmerken

Nederland lang; bestemmingen naar vakantiekenmerken

Nederland lang; logiesvormen naar vakantiekenmerken

Nederland lang; vervoermiddel naar vakantiekenmerken

Buitenland kort; duur en uitgaven naar vakantiekenmerken

Buitenland kort; bestemmingen naar vakantiekenmerken

Buitenland kort; organisatie en vervoer naar vakantiekenmerken

Buitenland lang; duur en uitgaven naar vakantiekenmerken

Buitenland lang; bestemmingen naar vakantiekenmerken

Buitenland lang; logiesvormen naar vakantiekenmerken

Buitenland lang; organisatie en vervoer naar vakantiekenmerken

Toerisme en recreatie algemeen

Toerisme en recreatie in cijfers 2008

Logiesaccommodaties

Toerisme in Nederland. Het gebruik van logiesaccommodaties 2007

Inkomend toerisme

Buitenlandse toeristen in Nederland 1999 (te bestellen bij Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen in Leidschendam)

Dagrecreatie

Dagrecreatie in Nederland 2006/2007 (Deze publicatie is te bestellen bij het NRIT in Breda)

De publicaties kunnen besteld worden bij de bestelservice van het CBS te Heerlen, Postbus 4481, 6401 CZ Heerlen, tel. (045) 570 70 70, fax (045) 570 62 68 of e-mail verkoop@cbs.nl.

Alle publicaties zijn ter inzage of kunnen in bruikleen worden verkregen bij de bibliotheek van ons Bureau in beide vestigingen. Tevens kunnen daar publicaties tegen contante betaling worden gekocht.